

**Årsredovisning
PP Pension
Försäkringsförening**

2019

pp.pens!on

VÅR VISION

PP PENSIONS UPPDRAG ÄR ATT
HJÄLPA ALLA I MEDIEBRANSCHEN
TILL EN BRA PENSION OCH ETT
TRYGGARE ARBETSLIV.
UTIFRÅN VÅR KUNSKAP OCH
ERFARENHET AV BRANSCHEN I
STORT SKA VI LEVERERA BRA
PENSIONS- OCH TRYGGHETS-
LÖSNINGAR. PP PENSION
SKA UPPLEVAS SOM DET
SJÄLVKLARA VALET FÖR ALLA
I MEDIEBRANSCHEN.

Y
FÖ
PE

Om PP Pension 2019

Vårt uppdrag är att ta hand om mediebranschens tjänstepensioner. Och rent praktiskt är det inte några större problem. Kraven vi har på oss själva är att alltid placera våra medlemmars pengar på absolut bästa sätt för absolut bäst avkastning.

2019 har vi arbetat hårt med att möta nya lagkrav, implementerat nya system och modernt rådgivningsverktyg. Dessutom har vi 2019 gjort ett av PP Pensions bästa resultat! Förutom att vi tar hand om fler än 90 000 avtal, förvaltar drygt 17 miljarder kronor och har fler än 1 100 företagsavtal kopplade till oss – är vi ett gäng som steppar upp när det gäller!

Vi har med vårt strävsamma varumärkesarbete uppnått ett modernt uttryck - vi är det moderna pensionsbolaget som på oväntade sätt påminner de pensionslösa om vikten av att tänka på tjänstepensionen. Det gör vi med hjälp av våra uppskattade reklamfilmer och aktiveringar bland annat på Byrådagen och Mediedagen där vi pratar och möter fler och nya i branschen. På lite nya och roliga sätt!

Tack för i år allihopa! Ett riktigt bra år.

Innehålls- förteckning

6	Ordförande har ordet
8	Viktiga händelser 2019
9	Siffror och diagram
10	VD har ordet
12	Kapitalmarknaden 2019
15	PP Pensions fondtorg
16	Reportage
18	Hållbarhetsrapport
28	Reportage
30	Förvaltningsberättelse
41	Femårsöversikt
42	Finansiella rapporter
49	Noter
74	Styrelsens och verkställande direktörens undertecknande
75	Revisionsberättelse
78	Styrelse
80	Ledning
81	Ordlista

Ordförande har ordet

Nu skriver vi historia

Och lämnar understödsföreningen PP Pension bakom oss efter 138 framgångsrika år som en efterfrågad förvaltare av främst tjänstepensioner. Vi ombildas till en modern tjänstepensionsförening enligt den nya lagen i samma anda som tidigare. Efter många år av osäkerhet kring pensionskassornas framtida lagstiftning kan vi nu ladda om och satsa på att ge våra kunder och sparare bästa möjliga avkastning liksom ett tryggt och effektivt konsumentskydd. Den nya lagstiftningen stärker den enskilde försäkringstagarens rätt och ökar kraven på styrning och kontroll av hela verksamheten. Detta är bra för våra medlemmar.

Vid årsskiftet skickade PP Pension, som första tjänstepensionsinstitut, in ansökan om att få bli tjänstepensionsförening enligt den nya lagen om tjänstepensionsföretag. Lagen bygger i sin tur på EU-direktivet IORP 2. Vårt mål är att vi efter sommaren 2020 ska tillämpa den nya lagen.

Därmed blir vi en öppen förening för medie- och informationsbranschen och kan ge alla verksamma i dessa branscher en så bra pension som möjligt.

Som styrelseordförande gläds jag åt den kraft och entusiasm som finns bland medarbetarna inför det nya steg vi nu ska ta. Vi fortsätter vår framgångsrika resa och blir ett modernt tjänstepensionsföretag.

2019 har varit ett mycket bra år, vilket vi inte minst visat med att vår förvaltning haft en avkastning på 13,6 procent och en genomsnittlig avkastning om 5,9 procent under de senaste fem åren. Vi har också ett framgångsrikt fondtorg där avkastningen för flera fonder översteg 30 procent under året.

Vår övertygelse är att PP Pension behövs både nu och i framtiden.

Den nya lagstiftningen som PP Pension kommer att tillämpa då ansökan är godkänd, har varit utsatt för kritik som påpekat väsentliga brister och har därför behövt anpassas efter enade synpunkter från bland annat pensionskassorna, Tjänstepensionsförbundet och arbetsmarknadens parter. Kritiken har främst handlat om för höga kapitalkrav och att det inte skulle vara möjligt att meddela försäkring till egenföretagare.

Regeringen fick i höstas synpunkter på propositionen från oppositionen i Riksdagens finansutskott, och fick i uppdrag att skyndsamt återkomma med förändringar inom ett par områden.

Det första området där regeringen fått i uppdrag att ändra lagförslaget avser kapitalkraven. Med Finansinspektionens föreslagna föreskrifter blev kapitalkraven i vissa fall 25 procent högre jämfört med dagens krav. Detta skulle påverkat PP Pensions investeringsmöjligheter negativt, men med det initiativ som nu föreligger kommer kraven att, i stort sett, vara likvärdiga med dagens gällande regler. Därmed behöver PP Pension inte ändra sin investeringsstrategi i stort.

Den andra området är, som ovan sagts, att tjänstepensionsföretag även ska kunna erbjuda enskilda näringsidkare en pensionslösning. I regeringens lagförslag var alla med F-skattsedel utestängda. Det omfattar de allra flesta företagare i Sverige - inte minst inom våra målgrupper där flera tiotusentals företagare är verksamma som frilansare istället för att omfattas av en anställning. Även här ska regeringen komma med ett nytt förslag som tar bort detta

**PP Pension kommer därmed,
även i framtiden, kunna erbjuda
egenföretagare en trygg
pensionslösning**

hinder. PP Pension kommer därmed, även i framtiden, kunna erbjuda egenföretagare en trygg pensionslösning.

Vi utgår ifrån att regeringen under våren 2020 kommer att presentera justeringar av lagen i enlighet med finansutskottets kritik.

PP Pension blir med den nya lagstiftningen en modern tjänstepensionsförening som i första hand ska fokusera på att erbjuda konkurrenskraftig tjänstepension för anställda och företagare inom media, information och kommunikation.

PP Pension ska vara det trygga och självklara alternativet även i framtiden – precis som idag!

2020 – Corona, en pandemi

Den världsomfattande pandemin medför stort lidande för många människor runt hela jorden. Vi upplever också stor osäkerhet och snabba ekonomiska svängningar som sker till följd av det. Börserna har gått ned rejält – det påverkar oss alla. Utvecklingen påverkar även PP Pension och vi ställs inför något helt nytt och oväntat.

Tillväxten kommer att dämpas och arbetslösheten ökar såväl inom Sverige som globalt. Det i skrivande stund omöjligt att sja om de långsiktiga konsekvenserna. Min absoluta förhoppning är forskningen snarast finner en lösning på Covid-19.

PP Pension har med sin långa historia tidigare upplevt svåra tider. Vi är övertygade om att vi står väl rustade och ska ta oss igenom även denna kris på ett bra sätt.

Björn Svensson
Styrelseordförande PP Pension

Viktiga händelser 2019

Januari

- FCG tillträder som ny Compliance-funktion

Februari

- Partner på Byrådagen vid Münchenbryggeriet, Stockholm
- Willhem förvärvar PP Pensions fastigheter i Malmö

April

- Vi spelar in årets kampanjfilmer
- Ansluter oss till Fullmaktskollen

Maj

- Årets stämma, Myntkabinettet, Stockholm

Juni

- Alla våra rådgivare certifieras vid InsureSec
- Höjd återbäringsränta – från fyra till fem procent
- Tao Xu tillträder som ansvarig aktuarie

Oktober

- Höjd återbäringsränta – från fem till sju procent
- Nytt rådgivningsverktyg implementeras

September

- Partner på Mediedagen vid Münchenbryggeriet, Stockholm
- Pensionskalaset, Schibstedt, Stockholm
- Nytt samarbete med Crawford för skadehantering inleds

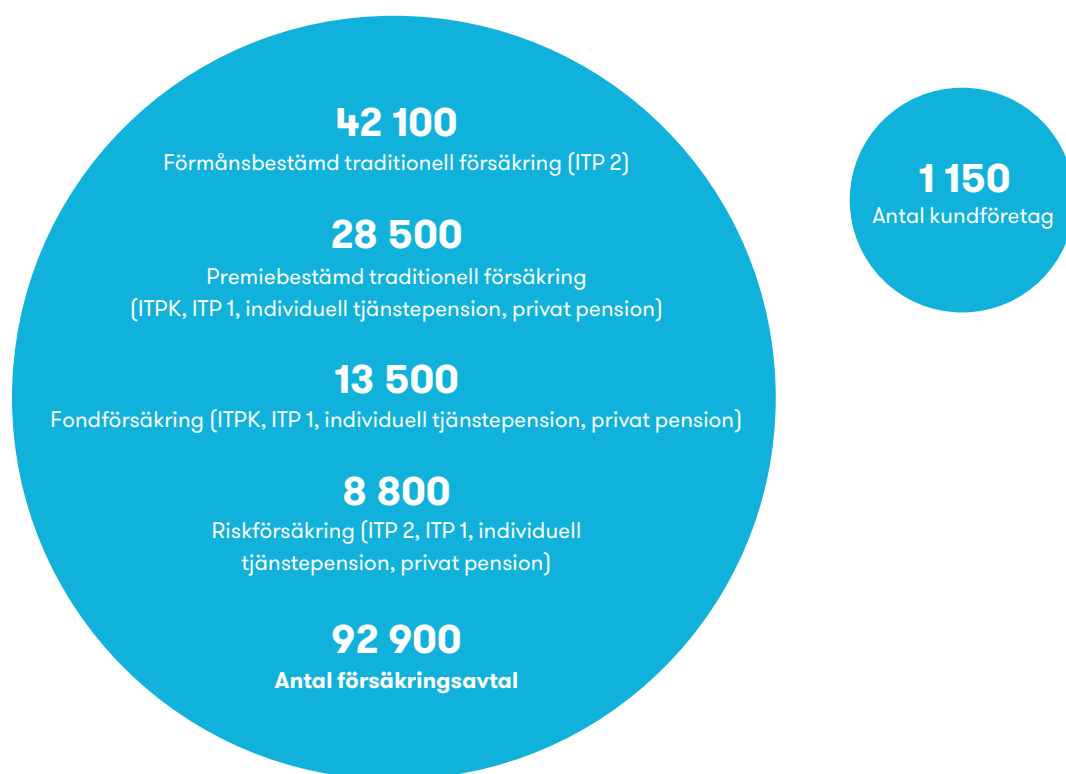
November

- Riksdagsbeslut om ny lag för tjänstepensionsinstitut

December

- Ny lag om tjänstepensionsinstitut träder i kraft
- Extra stämma där fullmäktige beslutar att ansökan om ombildning till tjänstepensionsförening ska inges till Finansinspektionen
- Styrelsebeslut för att inflationsskyddade pensioner under utbetalning och fribrevsförmåner för 2020

Siffror och diagram

Premier, förvaltad kapital och kostnader	2019 Januari - december	2018 Januari - december
Försäkringsrörelsens premieinkomst	404 MSEK	413 MSEK
Inbetalda premier fondförsäkring	101 MSEK	114 MSEK
Totalt förvaltad kapital ¹⁾	17 351 MSEK	15 212 MSEK
Driftskostnad ³⁾	0,32 %	0,24 %

Kapitalförvaltning och kollektiv konsolideringsnivå	2019 Januari - december	2018 Januari - december
Förmåns- och premiebestämd traditionell försäkring		
→ Totalavkastning	13,6 %	-0,1 %
→ Genomsnittlig totalavkastning, senaste fem åren	5,9 %	5,9 %
→ Genomsnittlig återbäringsränta ²⁾	5,1 %	6,7 %
→ Genomsnittlig återbäringsränta ²⁾ , senaste fem åren	6,8 %	7,3 %
Kollektiv konsolideringsnivå		
→ Förmånsbestämd traditionell försäkring	127,1 %	121,2 %
→ Premiebestämd traditionell försäkring	110,2 %	102,8 %

¹⁾ Avser PP Pension Försäkringsförening och PP Pension Fondförsäkring AB.

²⁾ Anges efter kapitalförvaltningskostnader men före avgifter och skatt.

³⁾ Driftskostnad exklusive utvecklingsprojekt nytt försäkringssystem uppgår till 0,25 %.

VD har ordet

Vårt resultat

Vi lämnar ett mycket framgångsrikt 2019. PP Pension har aldrig förvaltat så mycket kapital - totalt 17,4 miljarder kronor vid årets utgång.

Vår traditionella portfölj uppnådde ett mycket bra resultat med en avkastning på 13,6 procent. Vi har dragit stor nytta av den kraftiga börsuppgången under året. Samtidigt skyddade vi stora delar av våra aktieplaceringar och utsatte därmed inte våra sparare för onödigt hög risk. Återbäringsräntan höjdes i flera steg under året och från 1 januari 2020 är den åtta procent - en av marknadens högsta. Alla nyckeltal har förbättrats under året. Solvensgraden uppgår vid årsskiftet till 137 procent, en ökning från föregående års 129 procent och den kollektiva konsolideringen har för den förmånsbestämda grenen ökat från 121 till 127 procent och för den premiebestämda grenen från 103 till 110 procent.

Det goda resultatet har också inneburit att PP Pension kan inflationsskydda pensionerna inom den förmånsbestämda pensionen ITP 2. Pensioner under utbetalning har räknats upp med 1,45 procent. Uppräkningen motsvarar inflationstakten under perioden september 2018 till september 2019. Intjänade fribrevsförmåner har räknats upp med 3,8 procent vilket motsvarar inflationstakten under perioden september 2017 till september 2019.

För ITPK har både pensioner under utbetalning och fribrevsförmåner räknats upp till en nivå som motsvarar en genomsnittlig återbäringsränta om fem procent för 2019. Uppräkningarna sker i form av pensionstillägg.

Fondtorgets största fond, PP Pension Aktieallokeringsfond, gav 2019 en avkastning på 31,6 procent. Sparare som har förval enligt kollektivavtal, med 50 procent traditionell förvaltning och 50 procent PP Pensions Aktieallokeringsfond, har fått en avkastning på 18,4 procent. Sparare med PP Plan och fondportfölj enligt förval har sett kapitalet växa med 23 procent.

De samlade placeringstillgångarna i PP Pension Fondförsäkring var vid årsskiftet 1,7 miljarder kronor.

PP Pensions viktigaste uppdrag är att ge dagens och morgondagens pensionärer absolut bästa möjliga pension. Våra företagskunder ska känna sig trygga med att vi ger en god och långsiktig förvaltning till en låg och transparent kostnad för både dem och deras anställda.

Vi arbetar ständigt med att säkra vårt främsta kundlöfte - att ge god service, professionell rådgivning och generera en så bra avkastning som möjligt på vår placeringsportfölj samt erbjuda konkurrenskraftiga fonder på vårt fondtorg. Allt för att trygga en bra pension.

Vår organisation

Ett intensivt arbete med ombildningen till tjänstepensionsförening har pågått under året. Vi har utarbetat nya policys parallellt med att sammanställa underlagen till vår ansökan. Många medarbetare har engagerats för att - utöver ordinarie arbete - ro projektet i hamn.

Det har varit mycket snäva tidsmarginaler på grund av sena lagförslag och riktlinjer. Trots detta lyckades vi med att, som första tjänstepensionsinstitut, i december 2019 lämna in ansökan om PP Pensions ombildning.

Än en gång har mina medarbetare på PP Pension visat på den unika förmågan att prestera när det gäller. Vår styrelseordförande belyser den nya tjänstepensionslagen på annan plats i årsredovisningen (sid 6).

Under året har vi även haft stort fokus på att trimma rådgivningsorganisationen - bland annat med utveckling av vårt digitala rådgivningsverktyg. Det fyller ett stort behov

Än en gång har mina medarbetare på PP Pension visat på den unika för- mågan att prestera när det gäller

och frigör stora resurser för en personlig rådgivning både gentemot företag och anställda.

Vi har också förberett implementering av ett nytt ekonomisystem och utvecklat övriga interna system. På sikt räknar vi med att uppnå större effektivitet och därmed ökade kostnads- och miljöbesparingar. Exempelvis ett minskat antal pappersfakturor.

PP Pensions andra stora projekt har varit att, tillsammans med en samarbetspartner, modernisera vårt it-stöd för hantering av förmånsbestämda och premiebestämda pensioner. Valet av partner föll på Skandikon. Djupare analyser och tester påvisade dock att förväntade synergieffekter inte skulle uppnås varför parterna i slutet av 2019 gemensamt beslutade att gå skilda vägar.

2020

Under våren kommer vår ansökan för ombildning till en öppen tjänstepensionsförening att behandlas av Finansinspektionen. Genom att vara det första tjänstepensionsinstitutet att ansöka hoppas vi att vi också bli en av de första att få vår ansökan godkänd. Förhoppningsvis kan vi påbörja arbetet i den nya formen någon gång efter sommaren 2020.

Som en öppen och modern tjänstepensionsförening har vi möjligheter att nå yrkesgrupper inom media, information och kommunikation. Det kommer också att märkas i PP Pensions marknadsföring där vi under 2020 fortsätter vårt strategiska arbete för att både stärka vår

position liksom vårt varumärke. Vi ska vara det självklara valet för alla inom medie- och informationsbranschen med pensionslösningar i en trygg och ömsesidig form.

Framför allt känner vi att vi står på en bra och stadig grund när vi, tillsammans med våra kunder och sparare, tar nästa stora steg i PP Pensions långa och framgångsrika historia, till en öppen och modern tjänstepensionsförening.

Ett nytt läge

Världsekonomin befinner sig i ett unikt läge med anledning av pandemin och spridningen av coronaviruset, Covid-19.

Sedan WHO utlyste globalt nödläge den 30 januari har vi dagligen följt utvecklingen. I verksamheten har vi nogsamt följt myndigheternas rekommendationer och möjliggjort arbete hemifrån, både för att säkerställa verksamhetens drift men också för att förhindra smitta. Vi har vidare infört restriktioner för fysiska möten och resor. Samtliga genomförda åtgärder har skett och sker fortsatt i preventivt syfte.

När vi skriver mars 2020 har börsen gått ner med cirka 30 procent och med en osäker morgondag och oförutsägbara effekter. Läget på den svenska arbetsmarknaden är allvarligt med ett av de största varslen vi sett i modern tid. De är i nivå med varslen som skedde under finanskrisen 2008, men med en stor skillnad – det går mycket fortare.

PP Pension har tagit hand om människors pensioner i över 100 år. Vi har under denna tid gått igenom världskrig, finanskriser och pandemier. Även då påverkades börserna – och varje gång har vi tagit oss tillbaka. Övertygelsen om att vi även denna gång kommer att göra det är stark.

Väl mött!

Kjell Norling

Kjell Norling

2019 – ett fantastiskt år!

Året som gått har präglats av mycket kraftiga uppgångar på världens börser. En måttlig tillväxt har kompenseras av sänkta räntor, vilket gynnat både börs och fastigheter. 2019 har varit ett mycket framgångsrikt år för PP Pensions kapitalförvaltning och för spararna.

När Cecilia Thomasson Blomquist, chef för PP Pensions kapitalförvaltning, ser tillbaka på 2019 kan hon inte vara annat än nöjd med utvecklingen.

- Vi har levererat mycket goda resultat i vår förvaltning. Det känns bra att kunna uppnå en avkastning på hela 13,6 procent, samtidigt som portföljen har haft en robust sammansättning. Just robusthet är något som bör prägla en förmånsbestämd traditionell försäkring.

Skyddad balansräkning

Det är aktieplaceringarna som ökat allra mest, men även fastighetsportföljen har gett hög avkastning.

- Genom att vi skyddat vår balansräkning med lång ränterisk har även räntedelen i portföljen gett en mycket god avkastning, förklarar Cecilia Thomasson Blomquist.

PP Pensions kapitalförvaltnings främsta fokus ligger på placeringsportföljen som ska uppfylla löftet till kunderna. Den tryggar de förmånsbestämda pensionerna som förvaltas, men den är också öppen för den som vill ha en individuell pensionslösning med traditionell förvaltning.

Ny förvalsfond

Förutom den stora placeringsportföljen ansvarar kapitalförvaltningen för utbudet på PP Pensions fondtorg samt inriktningen på PP Pensions Aktieallokeringsfond, förvalsfond inom kollektivavtalad fondförsäkring.

För nya individuella försäkringar finns sedan en tid en ny förvalsfond, Mercers Diversified Growth Fund, som placerar brett i både aktier och räntor runt om i världen.

Nykomlingen på fondtorget är Lyxor SEB Impact Fund, en så kallad påverkansfond, som har till inriktning att placera i de delar av ekonomin som påverkas positivt av FN:s hållbarhetsmål, exempelvis vatten- och luftrening.

- Vi har valt ut denna globalfond för att vi tror att det finns goda affärsmöjligheter för företag som arbetar med att leverera smarta

lösningar i den globala utmaning vi har i att utnyttja våra gemensamma resurser på bästa sätt.

Framgångsrik strategi

Resultatet för 2019 visar på att PP Pensions förvaltningsstrategi varit framgångsrik:

Placeringsportföljen för den förmånsbestämda försäkringen har avkastat 13,6 procent. För alla med individuell traditionell försäkring har återbäringsräntan höjts vid två tillfällen. Först från fyra till fem procent och från 1 oktober till sju

procent. I snitt har återbäringsräntan varit drygt fem procent under 2019.

Sparare som har förval enligt kollektivavtal, med 50 procent traditionell förvaltning och 50 procent PP Pensions Aktieallokeringsfond, har fått en avkastning på 18,4 procent. Sparare med PP Plan och fondportfölj enligt förval har sett kapitalet växa med 23 procent.

- PP Pensions Aktieallokeringsfond, fondtorgets allra största fond, avkastade hela 31,6 procent vilket nog kommer att glädja våra sparare då de ser sina årsbesked! konstaterar Cecilia Thomasson Blomquist.

- Och den fond på vårt fondtorg med högst avkastning är Carnegie Fastighet Norden som under 2019 steg med 59 procent.

Skyddad balansräkning

Det är många faktorer som ska analyseras och värderas för en kapitalförvaltningschef. Cecilia Thomasson Blomquist fokuserar framför allt på den internationella och svenska tillväxten, tillgången till kapital på den internationella kapitalmarknaden, geopolitik och handelsavtal, för att bara nämna några faktorer som leder fram till ränte- respektive börsutveckling.

Alla placeringar granskas och hanteras med syfte att verka för en så god hållbarhet som möjligt. En del väljs ut och annat väljs bort.

- Vårt löfte till spararna är att deras pensioner ska växa. Det gör de bäst om de får växa i samma takt

som tillväxten i världen. Vi vill inte vara beroende av enstaka företag och dess ledningar. Därför väljer vi att investera brett, förklarar Cecilia Thomasson Blomquist.

Hållbara investeringar

PP Pension investerar endast i fondbolag som står bakom FNs initiativ för hållbara investeringar på fondtorget och i den stora place-ringsportföljen.

- Globala utmaningar kräver globala lösningar, slår Cecilia Thomasson Blomquist fast.

På sidan 23 i årsredovisningen finns en fördjupad redovisning av FNs initiativ och PP Pensions hållbarhetsarbete.

- Vi investerar i fondbolag som strävar efter breda placeringar i många bolag, vilket vi får när vi placerar i stora, svenska eller internationella fondbolag. En sådan fondförvaltare har kraft att ställa krav på bolagen i portföljen, inte minst när det gäller hållbarhet. Men visst finns det en risk att någon av alla bolag i fonderna i sitt agerande inte lever upp till våra förväntningar. Den risken är vi medvetna om och vi för en ständig dialog med fondförvaltarna.

- På den tillväxtresa vi alla befinner oss ser vi också hur viktigt det är att arbeta hållbart och till exempel använda modern teknologi för att vara så resurseffektiva som möjligt. Förenklat uttryckt – den som inte värnar miljön och sina anställda kommer i längden inte att klara sig.

Aktiemarknaden

När Cecilia Thomasson Blomquist ser tillbaka på 2019 konstaterar hon att det har varit ett gott år på världens börser, inte minst den svenska som inklusive utdelning gav 35 procent (SIX PRX).

- Vi fick en stark rekyl i början av året efter den kraftiga nedgången under sista kvartalet 2018. Orsaken var framför allt att den amerikanska centralbanken, Fed bytte fokus. Från fyra räntehöjningar under 2018 till tre sänkningar under 2019.

- Det gav en stark aktieoptimism världen över.

Aptit på placeringar

Cecilia Thomasson Blomquist menar att när kapitalet i stort sett inte kostar något blir aptiten på placeringar med risk större.

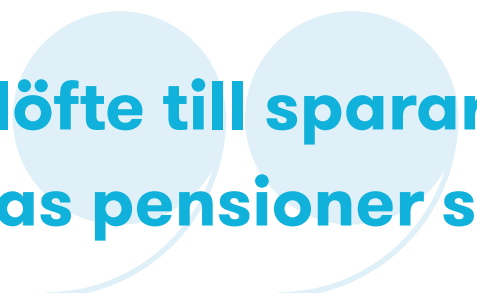
- Under 2019 har vi har egentligen inte sett så mycket högre vinster jämfört med 2018, utan det är multiplarna som skruvats upp. Förväntningarna på framtiden med fortsatt låga räntor och företagens kommande vinster driver upp aktiekurserna.

Utländska placeringar i både euro och dollar steg också under 2019 på grund av en fallande kronkurs.

Politisk påverkan

En annan fundering som Cecilia Thomasson Blomquist har är om vi i framtiden kommer att se mer av politisk påverkan på börserna världen över.

- Hittills har vi sett hur framför allt marknadskrafterna påverkat

**Vårt löfte till spararna är
att deras pensioner ska växa**

börsutvecklingen. Men nu hör jag allt fler röster som säger om att "marknadskrafterna måste styras". Frågan är om vi är på väg mot en tid då politiska beslut kommer att påverka allt mer. Är vi i början av en ny era? Det kanske vi vet svaret på om sex-sju år.

- Det kan jämföras med hur vi trodde att marknaden styrde över räntan och inte förstod att det var centralbankerna som till största delen bestämde.

Företagens vinster

Ett antal politiska frågor har också påverkat världens börser under 2018 exempelvis oron för Brexit, Nordkorea och ett allt varmare klimat.

- Mitt i allt detta är det viktigt att tänka på att aktieavkastningarna framför allt kommer från företagens vinster och förväntningar på dem.

- PP Pensions strategi är långsiktig och vi förväntar oss fortsatt god aktiemarknad så länge som tillväxten är god, räntan låg och det finns en brist på alternativ. Men vi ökar också vår beredskap för att kunna agera.

Räntemarknaden

När den amerikanska och flera andra centralbanker valt att sänka räntorna under 2019 har den svenska Riksbanken gått i motsatt riktning. I december höjdes styrräntan till noll.

- Det var bra att vi äntligen lämnade den negativa räntan – det borde ha skett tidigare. Motiveringen till höjningen följer egentligen inget tydligt resonemang, jag ser det mer som att de var rädda för de problem som den negativa räntan medförde inom många områden. När det kostar pengar att ha kapital på banken har något gått fel. För pensionsbolag som behöver ha en andel av sitt kapital placerat i räntebärande obligationer, för att inte riskera sin affär, blir det också väldigt konstigt om det ska kosta pengar, konstaterar Cecilia Thomasson Blomquist.

- Under de senaste åren har vi fått positiv avkastning på våra ränte-

bärande placeringar, men det har berott på att marknadsräntorna har fallit och därmed har värdet ökat på vår ränteportfölj. Framåt i tiden ser det mer utmanande ut. Med de här låga räntenivåer är det svårt att se att detta scenario ska kunna upprepas. Det blir en stor utmaning.

Fastighetsmarknaden

Under 2019 har fastighetsmarknaden i Sverige fått ny fart. Den oro för fastighetskrasch som fanns under 2017 och 2018 försvann under året.

- Nu känns det som att köparna har glömt bort sin oro för en fastighetskris. Men börjar vi räkna med högre räntor kommer oron antagligen att komma tillbaka.

För PP Pensions fastighetsportfölj har 2019 varit framgångsrikt.

- Vi har haft ett mycket bra år. Våra fastigheter har gett en totalavkastning på 14 procent, säger Cecilia Thomasson Blomquist.

- Det som varit bra att äga är fastigheter med bra lägen och låg vakansgrad. Och det är vad vi har i vår portfölj.

I den egna fastighetsportföljen fortsätter arbetet med fokus på effektiv energianvändning och krav på fastighetsförvaltares hållbarhetsarbete.

Mars månad, 2020

Året startade i positiva tecken — dock blev vi snabbt varse om att en pandemi fullständigt skulle slå "undan fötterna" på oss alla. Låt oss hoppas att vi efter detta landar rätt...

Cecilia Thomasson Blomquist delar oron världens förvaltare känner inför coronavirusets effekter på ekonomin. Klart är att tillväxten under 2020 kommer att tvärbromsa, både inom Sverige och globalt. Att redan nu försöka uppskatta effekterna på längre sikt är omöjligt.

- Den avgörande faktorn är hur länge pandemin kommer att hålla drabbade länder "nedstängda".

- Den svenska Riksbanken och centralbanker runt om i världen har via massiva åtgärder främjat likviditeten i systemet. Samtidigt som

regeringen presenterar åtgärder för både företag och privatpersoner.

Låt oss hoppas att vi snarast har kontroll över viruset och att människor och ekonomierna runt om i världen kan återgå till ett mer normalt läge.

PP Pensions fondtorg

PP Pension Fondförsäkring erbjuder investeringar i fonder via fondförsäkring. Målet är att bolagets fondtorg ska ge livförsäkringstagarna ett överskådligt, lättnavigerat och diversifierat fondutbud med möjlighet till en god riskspridning i det långsiktiga sparandet.

Syftet med fondtorgets övergripande kategoriindelning är att tydliggöra de olika risknivåerna i fondvalen. Målsättningen är att spararna ska vara medvetna om vilka risker de tar. Fondtorgets fonder är indelade i fyra grupper: strategifonder, aktiefonder, alternativa fonder och räntefonder.

I gruppen strategifonder gör förvaltarna en aktiv allokering mellan aktier och räntor eller mellan olika aktiemarknader.

I de marknads- och indexnära aktiefonderna styrs avkastningen främst av hur den aktuella marknaden i stort utvecklas, snarare än av de förvaltningsbeslut förvaltaren

själv tar. Marknads- och indexnära fonder har ofta en lägre förvaltningsavgift än mer aktivt förvaltade fonder.

I våra aktivt förvaltade aktiefonder försöker förvaltar-teamen placera kapitalet på ett sådant sätt att avkastningen över tiden ska överträffa fondens jämförelseindex. I dessa fonder har aktiemarknadens allmänna utveckling fortfarande en stor påverkan på resultatet, men förvaltar-teamens beslut kommer också att slå igenom på avkastningen.

Bland våra alternativa fonder har vi samlat aktiefonder med en mer specialiserad inriktning samt hedgefonder.

I gruppen räntefonder ingår såväl kort- och realräntefonder som obligationsfonder.

Vi ser kontinuerligt över vårt utbud av fonder och bilden nedan visar fondtorgets utseende per 31 december 2019. Läs mer om vårt hållbarhetsarbete på sidan 18.

Strategifonder

PP Pension Aktieallokeringsfond
Mercer Diversified Growth Fund
Swedbank Robur Access Mix

Aktiefonder

Aktivt förvaltade fonder

Acadian Emerging Market
BlackRock GF China
BlackRock Global Small Cap
Danske Invest India
DNB Scandinavia
Fidelity Asian Special Situations
Fidelity Latin America
Handelsbanken Amerika Tema
JP Morgan Global Focus
JP Morgan Russia Fund
Lannebo Småbolag
Lyxor SEB Impact Fund
MGI Emerging Market Equity Fund
MGI Global Equity Fund
SEB Hållbarhetsfond Sverige
Skagen Global
Swedbank Robur Ethica Global MEGA
Swedbank Robur Östeuropafond

Index- och marknadsnära fonder

Handelsbanken Europafond Index
Swedbank Robur Sverigefond MEGA
Vanguard Global Stock Index

Alternativa fonder

Carnegie Fastighetsfond Norden
Lynx Dynamic
OPM Listed Private Equity
SEB Asset Selection
Skagen m2

Räntefonder

Danske Invest SICAV - Sverige kort ränta
Mercer Short Duration Global Bond 1
MGI Emerging Markets Debt Fund
Nordea Obligationsfond
Öhman Företagsobligationsfond
Öhman Realräntefond

Med matematik på agendan

Tao Xu är chefaktuarie på PP Pension.

Han ser till att alla som sparar i den traditionella försäkringen får ett tryggt och rättvist sparande.

- Det är roligt att kunna konstatera att det varit en hög faktisk avkastning i förvaltningen som nu ger spararna en god återbäringsränta med en hög konsolidering.

- Dessutom kan jag som aktuarie konstatera att detta skett med en mycket bra riskhantering.

Tao Xu har en lång karriär som aktuarie. Han har arbetat både på stora försäkringsbolag och små pensionskassor. Sedan ett halvår tillbaka arbetar han på halvtid med PP Pension Försäkringsförenings traditionella försäkring. Resten av tiden ägnar han åt två andra tjänstepensionskassor.

- Som ny här har jag blivit mycket väl omhändertagen och fått ett fint stöd i mitt arbete från VD och andra.

Chefaktuarierollen innebär att kontrollera och övervaka å spararnas vägnar.

- Det är jag, som tillsammans med två kollegor, ska säkerställa att det blir en riktig och rättvis fördelning av pensionskapitalet och dess överskott. Alla ska få de pengar de förtjänar, förklarar Tao Xu och tillägger

- Det är grunden till vad vi i försäkringsbranschen brukar kalla kontributionsprincipen.

En av många faktorer som Tao Xu och hans team räknar på är till exempel hur länge vi förväntas leva och därmed under hur många år den enskilda pensionen ska betalas ut. En annan faktor är hur mycket det gemensamma kapitalet kan

förväntas växa utifrån bland annat räntenivån. Med andra ord är det en stor mängd beräkningar som krävs för att uppnå en så rättvis fördelning som möjligt.

Det var också intresset för matematik som ledde Tao Xu till yrket aktuarie.

- Jag har alltid gillat matematik och det var vad jag pluggade på universitetet. Men ibland kan matematikstudier bli alltför abstrakta. När jag av en slump hörde att det fanns ett yrke som hette aktuarie började jag inrikta mig på försäkringsmatematik. Efter att ha gjort mitt examensarbete för ett försäkringsbolag blev jag fast.

- Det är ett fantastiskt och spännande jobb där man får kombinera matematik med sunt förnuft och regelefterlevnad.

- Med alla nya rapporterings- och myndighetskrav växer behovet av aktuarier. Så jag hoppas att fler vill satsa på yrket.

När Tao Xu ser på PP Pensions traditionella förvaltning är han imponerad. I sin roll som aktuarie kan han också ta på sig rollen som recensent av förvaltningen.

- Att kunna skriva upp fribreven med 3,8 procent är djupt imponerande. Under 2019 kunde spararna kompenseras för inflationen och mer därtill för både 2018, då det inte gjordes någon uppskrivning, och för 2019.

- Jag kan konstatera att PP Pension har en bra balans i sin förvaltning. Det finns en hög ambitionsnivå när det gäller att skapa en bra avkastning samtidigt med en aktiv och effektiv riskstyrning.

När vi möttes på Byrå- dagen föll allt på plats

När Helena Wittbom kom till det kreativa kommunikationsföretaget Shomei för sex år sedan tog hon ett strategiskt beslut.

- Jag tog tag i ett antal HR-frågor med målet att göra Shomei till en hållbar och attraktiv plats att arbeta på. Är vi bra får vi bra medarbetare och då får vi intressantare kunder och helt enkelt en bättre vardag, säger Helena Wittbom.

- Vi gjorde detta steg för steg och ett av stegen var att införa tjänstepension, vilket inte är så vanligt i vår bransch.

Strategin var den rätta. Shomei växte och 2018 utsågs det till ett Gasellföretag av Dagens Industri. De grundades för elva år sedan och efter utköp ägs det i dag av Erik Höglund och Helena Wittbom. De har också vidareutvecklat verksamheten och bytt namn på byrån Kelly and Pling till Shomei.

Helena Wittbom berättar att det första steget mot tjänstepension var att de började med att tala med sin bank. Svaren de fick gav dem inte inspiration att verkligen ta steget och de fortsatte att fråga runt.

- Men när vi på Byrådagen mötte Tom och gänget på PP Pension föll allt på plats, säger hon och syftar på Tom Gradin, rådgivare företag.

Hon radar upp sina argument för valet av PP Pension.

- Jag gillar litenheten och att det är mer personligt. Vi har en nära kontakt och känner att de verkligen bryr sig om oss.

- Dessutom är det låga avgifter och medlemsägt.

- Att PP Pension är nischat på branschen och har varit med länge ser jag också som ett stort plus.

Tjänstepensionen blev ett direkt plus för alla medarbetarna.

- Vi tog den ytterligare kostnaden utan att det påverkade de löner som var när vi införde tjänstepension.

- Vi beslutade att följa ITP-avtalets nivåer med ett undantag – vi har inte någon nedre åldersgräns. För varför skulle inte John, som då var den enda under 25, inte få pension som alla andra?!

När tjänstepensionen infördes

kom PP Pensions medarbetare till Shomei och berättade om valmöjligheterna och annat kring pensionen.

- Det var jättebra! Alla fick möjlighet att ställa personliga frågor och få hjälp.

I dag arbetar 18 personer på Shomei.

- Vi har en stor åldersspridning och därför är det bra med den personliga rådgivningen. Alla har inte samma frågor, kunskap eller intresse, berättar Helena Wittbom.

- Och i och med att vi har bra arbetsvillkor kan vi attrahera och behålla rätt kompetens.

PP Pension är en försäkringsförening vars uppdrag är att trygga arbetsliv och pension för alla i mediebranschen. Och så har det varit sedan 1882.

Hållbarhets- rapport

Hållbarhetsrapporten omfattar verksamhetsåret 2019 och ingår som en del i PP Pensions årsredovisning. Rapporten omfattar moderföreningen PP Pension Försäkringsförening samt föreningens dotterbolag.

Att förvalta pensioner är ett mycket långsiktigt åtagande. Relationen med våra medlemmar sträcker sig i många fall över mer än 60 år, från första premieinbetalningen till sista pensionsutbetalningen. Att medlemmarna under denna tid känner förtroende för att vårt arbete är både långsiktigt och hållbart är centralt för oss.

PP Pensions uppdrag är att trygga medlemmarnas pensionskapital och övriga försäkringsåtaganden både på kort och lång sikt och med hållbarhet som en integrerad del av den dagliga verksamheten. Hållbarhets-

arbetet utgår från föreningens uppdrag från medlemmarna, föreningens stadgar samt styrelsens beslut och policydokument. Verksamheten bedrivs enligt ömsesidiga principer vilket innebär att allt överskott går tillbaka till PP Pensions medlemmar.

PP Pension Försäkringsförening äger till 100 procent PP Pension Fondförsäkring AB samt ett antal fastighetsförvaltande bolag, se vidare beskrivning på sidan 60. Hållbarhetsrapporten omfattar koncernens samtliga bolag.

PP Pension har ett samlat förvaltad kapital som vuxit starkt under de

senaste åren. Vid utgången av 2019 förvaltade vi 15,7 miljarder kronor. Inklusive fondförsäkringstillgångar uppgick våra medlemmars totala kapital till drygt 17 miljarder kronor.

Grunden är en långsiktigt hållbar pensionsförsäkringsverksamhet med ett balanserat risktagande som bedrivs i enlighet med gällande regelverk.

PP Pension är en försäkringsförening vars uppdrag är att trygga arbetsliv och pension för alla i mediebranschen. Och så har det varit sedan 1882.

Hållbarhet i den löpande verksamheten

Trots att vår egen organisation är relativt sett liten, betyder det inte att vi slår oss till ro, tvärtom. Den största direktpåverkan är det sätt vi kommunicerar med våra medlemmar och den påverkan arbetar vi fortlöpande med att reducera och effektivisera.

Information till kunder

Ett ständigt digitaliseringsarbete pågår inom verksamheten som genererar positiva effekter. Exempelvis skickar PP Pension årligen cirka 55 000 brevutskick med information till våra medlemmar. 2018 började vi skicka årsbeskeden via digital brevlåda. Åtgärden innebär en reduktion av brevutskicken med cirka 30 procent. På så sätt minskar vi både miljöpåverkan, pappersförbrukning och kostnader. Därutöver:

- skickar vi SMS-bekräftelser till våra medlemmar istället för brev
- individval kan göras på www.pppension.se istället för via pappersblanketter
- förberedelse för att skicka e-fakturor till våra företagskunder har påbörjats och planeras tas i drift under 2020.

Effekterna av ovanstående genererar färre utskrifter och mindre pappersförbrukning. PP Pension har sedan 2017 strävat efter att minska den totala pappersmängden med

20 procent per år. I jämförelse med 2018 reducerades mängden med 50 procent.

Hög kundintegritet

PP Pension hanterar en stor mängd personuppgifter, många av dem känsliga. Att kunden känner sig säker på att vi hanterar hans uppgifter på ett korrekt sätt är i hög grad en fråga om hållbarhet.

För att säkerställa att vi hanterar personuppgifter på ett korrekt och säkert sätt har PP Pension ett dataskyddsombud som också är kontaktperson gentemot Datainspektionen och våra kunder. Dataskyddsombudet utses av VD och rapporterar till vice VD.

Långsiktig arbetsgivare

En engagerad och kunnig personal är avgörande för att vi ska lyckas med vårt uppdrag.

För att få behålla duktiga medarbetare, och attrahera nya, ska vi sträva efter att vara en attraktiv arbetsgivare. Vi ska ha en bra arbetsmiljö, ett gott samarbete och marknadsmässiga löner. PP Pension erbjuder bra möjligheter att få och utveckla en god hälsa genom bland annat årliga hälsokontroller och friskvårdstimma liksom föreläsningar med hälsotema och gemensamma aktiviteter av olika slag.

Jämställdhet och likabehandling är en självklarhet. PP Pension ska vara en arbetsplats helt utan diskriminering där alla anställda ska ha lika rättigheter och utvecklingsmöjligheter. Könstilldelningen inom organisationen är jämn.

Tjänsteresor

Som ett litet tjänsteföretag med få anställda har PP Pension inga direkta koldioxidutsläpp av betydande storlek.

Principen för personalens tjänsteresor är att i första hand välja tåg för resor inom landet. Inom fastighetsförvaltningen blir alltför servicebilar allt mer miljövänliga, se vidare i avsnittet om "Hållbarhet inom fastighetsförvaltningen".

Leverantörer

I PP Pensions policy för uppdragsavtal ställer vi krav på att leverantörer ska bedriva en seriös verksamhet med hög kvalitet och följa gällande lagstiftning och praxis inom sin bransch, vilket även omfattar miljöaspekter. Vi gör regelbundet en uppföljning av våra viktigaste avtal. Målet är att ha både en god affärsetik och att ha en hög kostnadseffektivitet.

Vid val av leverantörer tar vi hänsyn till bland annat deras hållbarhetsarbete och åtgärder för att motverka mutbrott.

Hållbarhet inom investeringsverksamheten

För PP Pension handlar hållbarhet om att ge kommande generationer en bra framtid. Det gäller miljö, rättvisa och demokrati men också en bra pension.

PP Pensions kapitalförvaltning är inriktad på investeringar i aktie- och räntetillgångar, alternativa tillgångar samt fastigheter.

Fastigheterna ägs direkt och övriga tillgångar ägs i form av andelar i fonder. Vi anser att fondinvesteringar är ett effektivare sätt att förvalta vår kapitalbas på jämfört med att direktäga aktier i ett antal enskilda företag. Vi åstadkommer på så sätt en jämnare avkastning till en mer balanserad risk samtidigt som vi får en bredare geografisk och förvaltningsmässig spridning. Genom fondbolagens spetskompetens inom hållbarhetsområdet får vi en bred samling specialister.

Vi är övertygade om att företag som tar ansvar för miljö och mänskliga rättigheter är mer lönsamma på sikt, och därmed kommer att ge

våra kunder bättre avkastning och pensioner i framtiden.

Globala innehav kräver globala direktiv. Samtidigt anser vi att PRI:s principer, som syftar till att få investerare att ta hänsyn till ett bredare samhällsperspektiv i sin verksamhet, är en bra utgångspunkt då de är framarbetade och understödda av det internationella och demokratiska världssamfundet, FN.

Aktier, räntor och alternativa tillgångar

Vi verkar för en rättvis fördelning mellan generationer där ingen ska få en bättre avkastning på bekostnad av någon annan. Därför är det en självklarhet att ta hänsyn till miljömässiga, sociala och affäretiska aspekter då vi investerar. Vi väljer fonder som vi tror har de absolut bästa förutsättningarna att leverera starka förvaltningsresultat över tid och som har starka och genomtänkta processer genom hela förvaltningsverksamheten.

Som långsiktiga investerare har vi dessutom goda möjligheter att påverka företag att ställa om sina

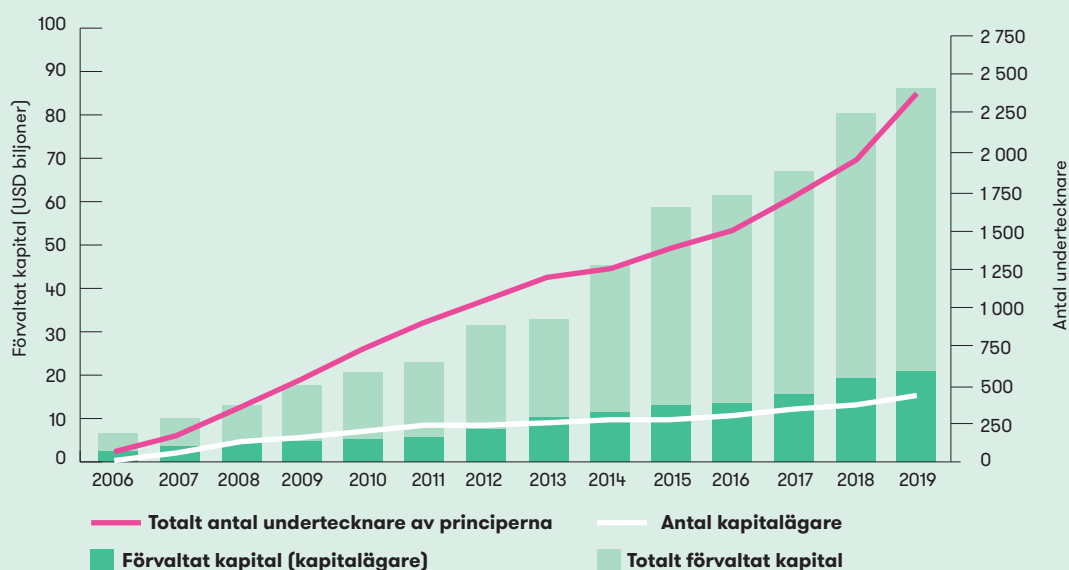
verksamheter till att bli mer hållbara. Därför investerar vi huvudsakligen i fonder vars bolag har undertecknat PRI (se sidan 25) och därmed aktivt arbetar för att hållbarhetsaspekter inkluderas i investeringsverksamheten. Genom att vi ställer sådana krav bidrar vi till att fler förvaltare tar hänsyn till hållbarhet i sina investeringsprocesser och sitt ägande och därmed att bolag gör detsamma i sina verksamheter. Våra och andra kapitalägares krav har bidragit till en förändring. Såväl antalet investerare som förvaltat kapital har mer än fyrdubblats de senaste tio åren, se diagram nedan.

PP Pensions fondtorg

På fondtorget kan våra kunder välja fonder i sin fondförsäkring. Fonderna är noga utvalda av PP Pension.

I fondutbudet har samtliga fondbolag ställt sig bakom PRI. Majoriteten har dessutom en hållbarhetsprofil i enlighet med SWESIF, se sidan 27. Inom utbudet finns därutöver en svensk och en global aktiefond med särskild etisk profil, eller med påverkansinriktning (tre fonder).

Tillväxt antal undertecknare av PRI-principerna

Källa: UN PRI

Hållbarhet inom fastighetsförvaltningen

PP Pension äger ett 15-tal fastigheter i Stockholm, Solna, Malmö och Lund.

I Stockholm och Solna har Einar Mattsson ansvarat för förvaltningen sedan 2007. Sedan 1 januari 2017 är all fastighetsförvaltning utlagd till Einar Mattsson Fastighetsförvaltning AB.

Som extern fastighetsförvaltare till PP Pension krävs att verksamheten agerar ansvarstagande och driver en proaktiv förvaltning som vårdar vårt varumärke. Två av effektmålen gäller miljö och energiförbrukning. Vid inköp ska miljömärkta produkter prioriteras och fastigheternas negativa miljöpåverkan ska minimeras.

Minskad energiförbrukning

En effektivare energianvändning bidrar till en miljövänligare fastighetsdrift. Användningen av ett digitalt system för väderprognosstyrning av värme (e-gain) har minskat energiförbrukningen med 16,4 kWh/m² sedan installationen 2011. Koldioxidutsläppet har tack vare e-gain minskat med 21 000 kg jämfört med innan klimatstyrningen installerades. Vid jämförelse mellan 2017 och 2018 minskade energianvändningen med 3 procent (4,3 kWh/m²). Mellan 2018 och 2019 har besparingen varit 2 procent och 2,4 kWh/m².

För Solnabeståndet kommer en energibesparing på cirka 40 000 kr/hus/år att uppnås genom nya styråtgärder på ventilationen under 2020.

Godkända leverantörer

I fastighetsförvaltningen kontrolleras samtliga leverantörer hos Skatteverket och samtliga tillgängliga register. I leverantörs- och entreprenörsavtal ingår dessutom krav på att bygghandelsvaror och material ska leva upp till kraven i Basta, Byggvarubedömningen eller Sunda Hus.

Nöjda hyresgäster

Hyresgästerna får årligen tycka till om sin bostad/lokal och förvaltningens service. I undersökningen 2019 var resultatet för Serviceindex 80,5 procent (produktindex 74,8 procent)

för bostadshyresgäster och 81,5 procent (produktindex 81,5 procent) - båda mycket goda resultat. Under 2021 kommer en ny undersökning att genomföras.

Väsentliga aspekter och risker

De viktigaste hållbarhetsfaktorerna för PP Pension är god regelefterlevnad, hög kundintegritet och ansvarsfulla investeringar.

Gemensamt för alla dessa aspekter är att de mest väsentliga riskerna är risken för skada på varumärke och/eller ekonomisk skada för PP Pension och därmed också för våra kunder.

Inom investeringsverksamheten finns också risken för negativ påverkan på miljön och människor. Vad gäller kundintegriteten, i samband med personuppgifter som hanteras, så finns en risk för identitetskränkning av den enskilda individen.

Styrning

Regelverk och styrning är grunden för verksamhetens hållbarhetsarbete. Regelverken ska bidra till stabilitet, transparens och kundskydd.

Ett pensionsbolag verkar i en noggrant reglerad miljö med regelverk som uppdateras kontinuerligt. PP Pension står under Finansinspektionens tillsyn. Vi lägger högsta vikt vid att följa lagar och regler, föreskrifter, interna regler och god sed på marknaden – allt för att våra kunder ska känna sig trygga. Förändringar i regelverken har varit omfattande under de senaste åren och ett stort arbete har lagts ned för att anpassa verksamheten till de nya kraven. Även de närmast kommande åren kommer att präglas av stora regelverksförändringar.

PP Pensions verksamhet styrs ytterst av Tjänstepensionsdirektivet, beslutats på EU-nivå. Därutöver regleras verksamheten av bland annat Lagen om understödsföreningar samt en stor mängd föreskrifter och allmänna råd utfärdade av Finansinspektionen.

I slutet av 2019 trädde ny reglering för tjänstepensionsinstitut i kraft, något som branschen väntat

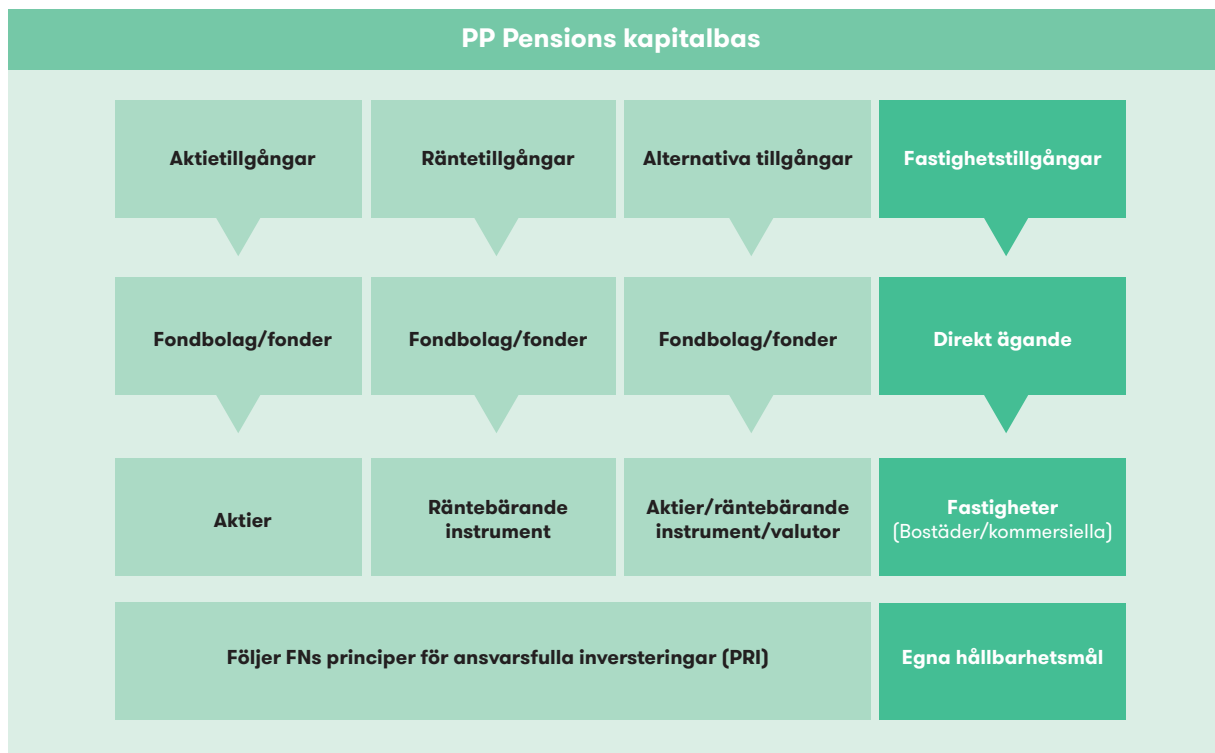
på i många år. PP Pension sände in sin ansökan om ombildning till den nya lagen redan i december 2019 och hoppas få tillstånd under 2020.

De nya reglerna ställer krav på bland annat företagsstyrning likt de regler som i dag gäller för försäkringsföretag. Några av de viktigaste regelverken, utöver rörelseregleringen, är dataskyddsförordningen samt reglerna för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism.

PP Pension har ett ansvar gentemot medlemmar, myndigheter och anställda samt övriga intressenter att följa gällande regelverk. Avsteg eller felaktig hantering mot dessa ska incidentrapporteras. Samtliga medarbetare har ett ansvar för att bidra till en god intern kontroll genom att följa såväl externa som interna regler. De interna reglerna beslutas av styrelse eller VD och revideras löpande. De interna reglerna finns lätt tillgängliga för alla medarbetare.

Föreningens verksamhet styrs också av stadgarna, vilka beslutas av föreningens fullmäktige. I stadgarna anges de grundläggande villkoren för verksamheten och gällande begränsningar. Försäkringsvillkoren utgår ifrån villkoren i gällande kollektivavtal och stadgar. I den nya regleringen kommer försäkringsvillkor och annan detaljreglering att lyftas ut ur stadgarna och i stället hanteras av styrelsen.

PP Pensions verksamhet granskas löpande av olika kontrollfunktioner som gör riskbedömningar och särskilda analyser som presenteras för styrelsen.

Så mäter vi fondernas hållbarhet

Vid nya fondinvesteringar tas aktivt hänsyn till om det aktuella fondbolaget följer PRI eller inte. Även om målet idag är att minst 90 procent av marknadsvärdet i fonden följer PRI - vilket vi uppfyller med 98 procent - är vår ambition att fonden når 100 procent. I det fall fondbolagen ännu inte tillämpar FNs principer för ansvarsfulla investeringar för vi en dialog med berörda.

PP Pensions metod för att dokumentera, redovisa och följa upp vår valda hållbarhetspolicy som baseras på PRI, har ytterligare förfinats under 2019, läs mer om detta nedan.

Syftet är att generera ett bättre underlag för utvärdering av fondinnehaven. Metoden går ut på att synliggöra, förutom att dokumentera hur stor andel av våra fondinnehav som faktiskt följer PRI, liksom att följa upp till vilken grad som våra fonder efterlever principerna.

På detta sätt kan vi tydligt mäta och sätta press på utvecklingen för vår samlade fondportfölj, liksom för de enskilda fonderna och fondbolagen.

Sedan 2018 kartläggs även en tredje aspekt - hur fondförvaltarna, i sina investeringsbeslut, tar hänsyn till hållbarhetsaspekter såsom mänskliga rättigheter och rättigheter för arbetstagare, miljö, korruption etc. Liksom om särskild hänsyn tas till vissa typer av produkter/verksamheter såsom fossila bränslen, vapen, tobak etc.

Årets enkät

I början av 2020 fick samtliga fondbolag, som äger fonder som PP Pension valt att investera i, en enkät. Via enkäten har graden av efterlevnad dokumenterats för var och en. För att få ett så nyanserat resultat som möjligt har vi valt en gradering mellan 1 - 10, där 10 indikerar högsta möjliga efterlevnad.

Resultat

Över 90 procent av tillfrågade fondbolag svarade på enkäten. Tillsammans representerar de 94 procent av PP Pensions fondkapital.

Bolagen har lämnat svar utifrån hur de själva upplever att de efterlever principerna. Formatet har med andra ord

ställt höga krav på transparens och integritet, något som vi upplever att medverkande bolag i allra högsta grad har bidragit med.

Resultaten visar vidare att vi överträffar våra hållbarhetsmål när det gäller andelen fonder och fondbolag som väljer att följa PRI.

Enkäten visar att hela 98 (98) procent av vårt fondkapital uppfyller detta kriterium jämfört med målet om minst 90 procent.

När det gäller efterlevnad av principerna kan vi konstatera att bolagen ligger på en hög och tillfredsställande nivå med ett genomsnittligt totalbetyg om 8,1 (7,9) på vår 10-gradiga skala.

Även de genomsnittliga betygen för de individuella principerna blev i samtliga fall goda där alla fick ett genomsnittsbetyg inom spannet 7,3-8,9 (6,7-8,7). Vidare visar undersökningen att en överväldigande majoritet av samtliga hamnar inom spannet 8-10.

Hållbart företagande

Enkäten visar vidare att majoriteten av fonderna på något sätt tar hänsyn till FNs principer för hållbart företagande (Global Compact) rörande mänskliga och arbetstagares rättigheter, miljö och korruption i sina investeringsbeslut.

Nästan alla tar särskild hänsyn till, eller exkluderar, verksamheter kopplade till okonventionella vapen, exempelvis klusterammunition, antipersonella landminor, kärnvapen samt biologiska och kemiska vapen. Mer än hälften av fonderna har också policyer som begränsar investeringar i alkohol-, tobak-, spel- och pornografi-relaterad verksamhet samt i fossila bränslen.

Under 2019 kom klimatfrågan än mer i fokus, även i placeringsverksamheten. I juni 2017 presenterade Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) sina rekommendationer om rapportering av klimatrelaterad information. Rekommendationerna riktar sig till både bolag och investerare.

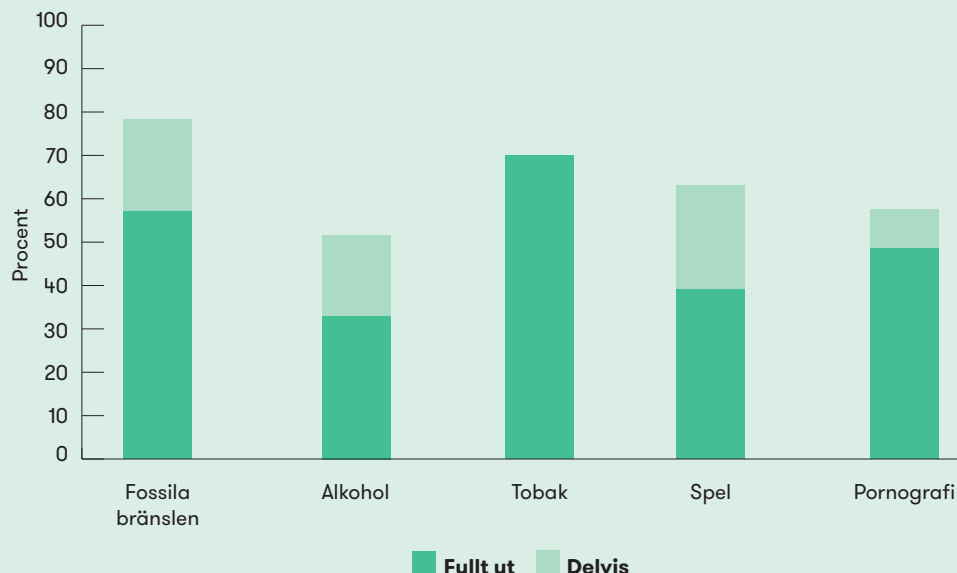
Rapporteringen i enlighet med TCFDs ramverk ger information om:

- 1) hur klimatfrågan behandlas av organisationens styrande organ (styrelse och ledningsgrupp),
- 2) vad organisationen har för strategi kring klimatförändringar och omställningen till ett lågfossilt samhälle,
- 3) organisationens klimatrisker och möjligheter samt
- 4) vilka mätetal och mål som organisationen använder sig av.

Av detta skäl omfattar PP Pensions enkät sedan 2018 även frågor relaterade till om förvaltarna påbörjat arbetet med att implementera principerna.

Vi kan konstatera att allt fler av PP Pensions förvaltare under 2019 förbättrat sin rapportering för att anpassas till TCFDs rekommendationer. Drygt en tredjedel av förvaltarna har nu höga ambitioner för sin TCFD-rapportering. Samtidigt har flera av förvaltarna under året ändrat sina klimatstrategier och investeringsprocesser för att minska klimatrisker i sin förvaltning. Närmare 90 procent av fonderna har exempelvis begränsningar avseende investeringar i fossila bränslen, främst kol och oljesand.

Andel av PP Pensions fonder som begränsar investeringar i viss typ av verksamhet

Nästan 80 procent av PP Pensions fonder begränsar investeringar i exempelvis fossila bränslen, 70 procent i tobak, 57 procent i pornografi och 51 procent i alkohol. Fondförvaltarnas möjlighet att påverka hur stor andel av ett bolags omsättning som kan accepteras i en viss typ av verksamhet varierar. Det är viktigt att notera att bara för att bolagen med ovanstående verksamheter inte tas bort ur urvalet inte är lika med att fondförvaltaren väljer att investera i bolaget.

PRI (Principles for Responsible Investments)

PRI lanserades 2006 på dåvarande generalsekreterare Kofi Annans initiativ, för att ena världens finansmarknader kring globalt ansvar för investeringar. Grunden ligger i sex icke bindande principer som sammanfattar vad som förväntas av de undertecknande investerarna. Enkelt uttryckt syftar PRI till att föra in hållbarhetsfrågor i investeringsprocessen för institutionella investerare och pensionsförvaltare, samt att skapa en grund för långsiktigt ägaransvar. Fondbolag som skrivit under PRI åtar sig därför att införliva miljö, samhällsansvar och styrning, inte bara i sina placeringar, utan även i sitt ägarutövande.

- 1 Fondbolaget ska beakta miljö-, samhälls- och ägarstyrningsaspekter i sina investeringsanalyser och placeringsbeslut.
- 2 Fondbolaget ska vara aktiva ägare och införliva miljö-, samhälls- och ägarstyrningsaspekter i sina riktlinjer och i sitt arbete.
- 3 Fondbolaget ska verka för en större öppenhet kring miljö- och samhällsfrågor samt ägarstyrning hos de företag som fonderna placerar i.
- 4 Fondbolaget ska aktivt verka för att dessa principer följs i finansbranschen.
- 5 Fondbolaget ska samarbeta för att följa principerna så effektivt som möjligt.
- 6 Fondbolaget ska redovisa vad de gör och hur långt de har nått i sitt arbete med att följa principerna.

Signatory of:

Kommentarer till mätresultat 2019 (gradering mellan 1 – 10, där 10 indikerar högsta möjliga efterlevnad)

1 I vilken utsträckning har ni som fondbolag beaktat miljö-, samhälls- och ägarstyrningsaspekter i era investeringsanalyser och placeringsbeslut?

Genomsnittligt mätresultat 7,9 (7,7)

Kommentar: Fondbolagen använder dessa faktorer som ett riskhanteringsverktyg där företag som tar mindre ansvar för miljö, samhälle eller ägarstyrning får en högre riskklass, bland annat till följd av högre affärs- och varumärkesrisker. Allt fler förvaltare använder även hållbarhetsanalysen för att analysera affärsmöjligheter. Eventuella felsteg inom hållbarhetsområdet eller felsatningar kan påverka företagets aktiekurs direkt negativt. Därmed blir helhetsbetyget för det specifika företaget sämre, vilket i vissa fall leder till att man aktivt väljer att inte investera i företaget. Av våra fonder har exempelvis en majoritet inte längre innehav i bolag som utvinner kol, oljesand eller okonventionella vapen. En överväldigande majoritet av förvaltare har också undvikit investeringar i bolag som kopplas till korruption, undermålig hantering av mänskliga rättigheter och dålig bolagsstyrning.

Många har idag egna dedikerade hållbarhetsteam som arbetar i nära samarbete med fondförvaltningen medan andra väljer att använda analys från externa konsulter. Oavsett tillvägagångssätt visar det goda utfallet att branschen tar hållbarhet på allvar och att detta arbete numera kan ses som en "hygienfaktor" snarare än något man gör för "syns skull". Flera av förvaltarna pekar dock på svårigheten att få tillförlitliga data från bolagen för att möjliggöra en ordentlig analys.

48 (56) procent av alla fonder ger sig själva högsta betyg under denna princip. PRIs utvärdering av samma förvaltare bekräftar bilden av god nivå på integration av hållbarhetsaspekter i förvaltarnas investeringsbeslut där 54 (47) procent av förvaltarna får högsta betyg.

2 I vilken utsträckning har ni som fondbolag varit aktiva ägare och införlivat miljö-, samhälls- och ägarstyrningsaspekter i era riktlinjer och i ert arbete?

Genomsnittligt mätresultat: 7,3 (6,7)

Kommentar: Fondbolagen väljer själva i vilken grad och på vilket sätt de vill utöva ett aktivt ägarskap. Det kan exempelvis handla om att delta eller rösta på årsstämor. Ett annat sätt är att föra en direktdialog med olika företagsrepresentanter. För fondbolag som är minoritetsägare är detta det primära sättet att påverka företag att bli mer hållbara.

Samarbete mellan förvaltare är vanligt förekommande, ofta genom PRIs samordning för att få större genomslag. Climate Action 100+ är ett sådant initiativ där flera av våra förvaltare deltar. Investerarinitiativet syftar till att få de bolag som bidrar mest till de globala koldioxidutsläppen att vidta nödvändiga åtgärder för att minska sin klimatpåverkan. Vi kan konstatera att dessa dialoger sakta börjar visa resultat, även om mycket återstår. Till exempel har Shell kopplat ledande befattningshavares ersättningar till uppfyllande av mål rörande minskning av koldioxidutsläpp.

För fondbolag som huvudsakligen bedriver "aktiv förvaltning" det vill säga systematiskt försöker överträffa

...transparensen i kapitalförvaltningsbranschen kring dessa viktiga frågor har aldrig varit större

relevanta marknadsindex, är det aktiva ägarskapet ett ypperligt sätt att påverka företag i önskvärd riktning men även fonder i vår investeringsportfölj där målsättningen är att avkasta i linje med marknadsindex ägnar sig i allt större utsträckning åt aktivt ägarskap.

Bland våra hedgefonder och ett fåtal andra strategier har vi några innehav där förvaltaren handlar på världens finansmarknader via så kallade terminskontrakt eller där handel sker i valutor och andra instrument som exkluderar direkt företagsäggande. Dessa fondinnehav där inget direkt eller aktivt företagsäggande existerar drar ned det genomsnittliga betyget både för principen om aktivt ägarskap, och därigenom även för totalen.

40 (22) procent av alla våra fonder gav sig själva högsta betyg under denna princip. PRLs utvärdering av samma förvaltare förstärker bilden av att, i de fonder där aktivt ägarskap är möjlig, är engagemanget högt där 39 (41) procent av förvaltarna får högsta betyg.

3 I vilken utsträckning har ni som fondbolag verkat för en större öppenhet kring miljö- och samhällsfrågor samt ägarstyrning hos de företag som fonderna placerar i?

Genomsnittligt mätresultat: 7,7 (7,1)

Kommentar: Många fondbolag insamlar hållbarhetsinformation från företag som de investerar i genom direktkontakt, samarbetsprojekt och andra initiativ inom branschen som syftar till att höja kvaliteten och jämförbarheten kring hållbarhetsrapporteringen. Ett sådant exempel är "Sustainability Accounting Standards Board" (SASB) som är en oberoende organisation som arbetar med att utveckla och standardisera information för hållbarhetsredovisning inom flera olika branscher.

Ett annat exempel är "Transition Pathway Initiative" (TPI) ett oberoende kapitalägarlett initiativ som förser investerare med information om hur väl bolag i koldioxid-tunga branscher anpassar sin verksamhet till Parisavtalets mål om maximalt två graders uppvärmning.

Dessutom är det vanligt att fondbolag samarbetar med externa konsulter för att insamla information och mäta på vilket sätt företag agerar utifrån hållbarhetsfrågor. Vissa av dessa konsulter för även på fondbolagens uppdrag aktiva dialoger med företagen kring eventuella överträdelser och vilka konsekvenser de kan få.

Även under denna tredje av PRLs principer blir det genomsnittliga mätresultatet bra även om det är den princip flest av våra förvaltare bedömer vara svårast att implementera, i många fall mot bakgrund av att investeringsprocesserna inte innebär direkt kontakt med de bolag man investerar i.

Det visar på ett engagemang bland fondbolagen i deras strävan att genomlysna företagen som är föremål för deras investeringar. Detta är viktigt då företagen medvetandegörs om hur centralt det är att ligga i framkant med transparens och redovisning inom hållbarhet, inte minst för att attrahera framtida investerare.

36 (41) procent av alla våra fonder gav sig själva högsta betyg under denna princip.

4 I vilken utsträckning har ni som fondbolag aktivt verkat för att principerna följs i finansbranschen?

Genomsnittligt mätresultat: 8,2 (8,5)

Kommentar: De flesta fondbolag är medlemmar i olika föreningar och organisationer som verkar för öppenhet och kunskapslyft inom branschen. Ett sådant exempel i Sverige är Fondbolagens Förening som har initierat en branschstandard för hur fondbolagen ska rapportera sina hållbarhetsarbeten. Den svenska fondbranschen har till exempel enats om en gemensam rapporteringsmetod för fondernas koldioxidavtryck. Dessutom redovisar idag de flesta bolag hållbarhetsarbetet på sina respektive hemsidor. I Sverige finns sedan flera år tillbaka även ett branschforum för hållbara investeringar, SWESIF, som syftar till att öka kunskapen om och transparensen i hur fondbolagens fonder arbetar med hållbarhet.

Fondbolag som är anslutna till SWESIF har gemensamt tagit fram en så kallad hållbarhetsprofil som kan liknas med ett fondfaktablad med enbart hållbarhetsinformation.

Det höga genomsnittliga betyget för denna fjärde av PRLs principer vittnar om att fondbolagens hållbarhetsarbete har fått rejält fotfäste inom branschen och att vi kan förvänta oss att denna trend kommer att fortsätta.

30 (38) procent av alla våra fonder gav sig själva högsta betyg under denna princip.

5 I vilken utsträckning har ni som fondbolag samarbetat för att följa principerna så effektivt som möjligt?

Genomsnittligt mätresultat: 8,4 (8,5)

Kommentar: Fondbolagen kan i olika grad aktivt verka för att uppmuntra andra branschkollegor och investerare att i möjligaste mån efterleva PRI.

Genom att delta och vara drivande i andra internationella och lokala initiativ kan samarbetet och engagemanget kring dessa frågor ökas ytterligare. Bland annat förekommer olika hållbarhetsforum runtom i världen såsom "Sustainable Investment Forum" (SIF) som brukar arrangeras av "Climate Action" i samarbete med "UNEP Finance Initiative".

Andra exempel på initiativ är "The Institutional Investor Group on Climate Change" (IIGCC) som är ett nätverk med över 200 medlemmar som samarbetar för att hitta lösningar på världens klimatförändringar, "Sustainable Stock Exchanges' initiative" (SSE) som är ett FN-projekt med syfte att skapa en kunskapsplattform för börser, investerare, myndigheter och företag att anta hållbara principer inom företagande och investeringar samt "The Corporate Human Rights Benchmark" (CHRB) som arbetar aktivt med att identifiera överträdelser av mänskliga rättigheter inom företagsvärlden och att föra en direktdialog med berörda företag.

Det höga genomsnittliga betyget för denna femte av FNs principer visar ett brett engagemang och en god uppslutning bland fondbolagen i deras strävan att påverka kapitalförvaltningsbranschen att effektivisera implementeringen och samarbetet kring principerna för ansvarsfulla investeringar.

30 (25) procent av alla våra fonder ger sig själva högsta betyg under denna princip.

6 I vilken utsträckning har ni som fondbolag redovisat vad ni gör och hur långt ni har nått i ert arbete med att följa principerna?

Genomsnittligt mätresultat: 8,9 (8,7)

Kommentar: När ett fondbolag undertecknar "PRI" förbinder de sig till att senast under det andra året börja rapportera till just "PRI" om sina aktiviteter och framsteg kring implementeringen av de sex principerna. Därutöver rapporterar de flesta fondbolag kring sitt övergripande hållbarhetsarbete på sina respektive hemsidor och i sina årsredovisningar. Aldrig tidigare har transparensen inom kapitalförvaltningsbranschen varit större kring dessa viktiga frågor.

Interna resurser har utökats i takt med att hållbarhetsarbetet ökat i betydelse liksom kraven från såväl myndigheter och andra organisationer.

Som en konsekvens av att hållbarhetsarbetet idag har blivit mer av ett naturligt inslag inom kapitalförvaltningsvärlden, löper fondbolag som väljer att avstå från rapportering stora affärs- och varumärkesrisker. Än större blir dessa när de av EU-kommissionen antagna transparenskraven kommer att implementeras i Sverige som innebär att det blir obligatoriskt att rapportera om hur hållbarhetsaspekter integreras i placeringsverksamheten.

Vidare finns det organisationer som arbetar med att utvärdera fondbolag utifrån deras transparens och ansträngningar inom hållbarhet, vilket bidrar till att kapitalförvaltare kommer behöva fortsätta att höja kvaliteten och engagemanget kring dessa frågor.

Mot bakgrund av ovanstående är vi inte överraskade att det genomsnittliga mätresultatet blir högt. 52 (44) procent av alla våra fonder ger sig själva högsta betyg under denna sjätte princip.

SWESIF Hållbarhetsprofil

SWESIF är ett standardiserat informationsblad som beskriver fonders inriktning vad gäller integrering av ansvarsfulla investeringar. HP är ett komplement till fondfaktabladet.

Hållbarhetsprofilens syfte är att tillgodose fondsparares och allmänhetens behov av att på ett enkelt och överskådligt sätt få information om hur fonder tillämpar hållbarhetskriterier i sin förvaltning. Den möjliggör även jämförbarhet mellan fonder.

Hållbarhetsprofilen är en självdeklaration; informationen i HP fylls i av fondbolagen och har inte granskats eller godkänts av SWESIF. SWESIF står endast för format och riktlinjer för Hållbarhetsprofilen. HP är inte en certifiering, märkning eller kvalitetsstämpel. HP ska enbart ses som en informationsstandard som ger fondbolag möjlighet att på ett branschenhetligt sätt redovisa hur deras fonder beaktar hållbarhet.

PP Pensions hållbarhetsarbete utgår från föreningens stadgar och av styrelsen fastställd strategisk inriktning. Styrelsen har det övergripande ansvaret för hållbarhetsfrågor och VD har det operativa ansvaret.

SWESIF
SVERIGES FORUM FÖR
HÅLLBARA INVESTERINGAR

Det bästa vi gjort!

Magnus Anshelm, vd på Media-mätning i Skandinavien, är lyrisk när han beskriver flytten för två år sedan till PP Pension.

- Det är framför allt en helt annan neutralitet i den rådgivning vi får. Det känns att det inte är en provisionsbaserad ersättning till rådgivarna.

Mediamätning i Skandinavien

(MMS), ägs av ett antal stora svenska mediahus. MMS har tidigare varit kund hos en av de stora försäkringsförmedlingsföretagen men vid en ny upphandling för två år sedan föll valet på PP Pension, i konkurrens med dessutom det äldre, framgångsrika försäkringsbolaget och den populära nätmäklaren.

- Vi är mycket nöjda med vårt val. Det gäller både för oss som företag

och bland våra medarbetare, säger Magnus Anshelm.

- Visst finns det större fondtorg med mer att välja på, men vi känner att det är tillräckligt med det urval som finns hos PP Pension. Och avgifterna är rimligt låga.

- Med det menar jag att många som erbjuder olika tjänstepensionslösningar tar ut högre avgifter. I avgiften finns då en del som de får tillbaka från fondbolaget i en dold ersättning. Hos PP Pension är det full transparens och jag tycker att vi får mycket för pengarna.

När Magnus Anshelm talar om sina kontakter på PP Pension är det "Anders och Martin". Det finns en närhet till rådgivarna som i efternamn heter Bougt respektive Holst.

- De har tillsammans med andra medarbetare besökt oss och hjälpt både företaget och våra medarbetare.

- Jag tror jag talar för alla när jag säger att rådgivningen har varit mycket serviceinriktad och framför allt begriplig. Var och en har fått svar på alla frågor och känner trygghet i hur de egna pensionspengarna är placerade.

På MMS arbetar i dag 25 anställda.

En del är programutvecklare, andra statistiker eller samhällsvetare. Några arbetar med det dagliga kontrollarbetet. De flesta anställda är 30 - 50 år men det finns också tre som är under 25 år. Förutom de som är fast anställda kommer det ibland in extrapersonal som ofta är yngre och arbetar timmar parallellt med studier.

Medarbetarna på MMS har ett eget pensionsavtal som, enligt Magnus Anshelm, kan liknas vid ett förstärkt ITP-avtal.

- Vi är något generösare i vår trappa för avsättningar till tjänstepensionen. Och framför allt börjar vi betala in från första anställningsdagen oavsett ålder. Vi tycker att även de som är under 25 år ska ha rätt till tjänstepension. Pengar som tjänas in tidigt, även om det bara är 700 - 800 kronor i månaden, växer med tiden.

- För 18-åringen kan det bli ett betydande belopp med tiden. Det är att ta ansvar som arbetsgivare.

Den ena dagen är inte den andra lik

Gunilla Granlund skulle kunna sätta många titlar på sitt visitkort.

- Som medarbetare på kundcenter företag är jag administratör, skadereglerare och utbetalare av pensioner och andra ersättningar.

- Det är det roliga med att arbeta på PP Pension, att arbetsuppgifterna inte är så avgränsade och att vi alla arbetar så nära varandra.

För två och ett halvt år sedan lämnade Gunilla Granlund försäkringsförmedlaren Max Matthiessen för PP Pension. Innan dess hade hon varit i åtta år på stora AFA Försäkring.

- På PP Pension är det mer som om vi alla har nyckelpositioner. Var och en av oss känner nog att man är en viktig kugge, säger hon med ett stort leende.

- Samtidigt finns en varm omtanke om oss medarbetare från ledning och chefer.

På AFA Försäkring arbetade

Gunilla Granlund med sjukförsäkringar. Det har hon fortsatt med på PP Pension.

- Det är särskilt roligt när jag får meddela en som är långtidssjukskriven att det kommer ytterligare ersättning från PP Pension – många känner inte till det kollektivavtalade tillägget till sjukpenning.

Men sjukförsäkringar är bara en av uppgifterna hon har på kundcenter.

- Många som tar kontakt med oss står inför att sluta arbeta. De vill ofta veta vad de kommer att få i pension och främst handlar det om ITP 2 och ITPK.

- Det handlar också om när de ska ta ut pensionen. "Hur gör andra?" är en vanlig fråga. En del väljer att göra förtida uttag eller skjuta upp pensionen. Alla vill inte ta ut den exakt vid 65.

Ibland kan det också vara känslomässigt svåra frågor.

- Det kan vara någon som avlidit och anhöriga som vill veta hur efterlevandeskyddet fungerar.

Vår viktigaste arbetsuppgift är att alla som ska ha pension får rätt pension och i rätt tid.

- Vi får ibland mata in uppgifter manuellt för att allt ska komma med inför utbetalning. Den 25:e varje månad ska pengarna finnas på var och ens konto.

Det är en stor blandning av uppgifter av varierande slag som Gunilla Granlund och hennes kollegor ska lösa. Den ena dagen är inte den andra lik.

- Vi tar hand om företagskundernas alla praktiska frågor och problem, vill någon ha goda råd ser vi på kundcenter till att hen får prata med någon av våra rådgivare.

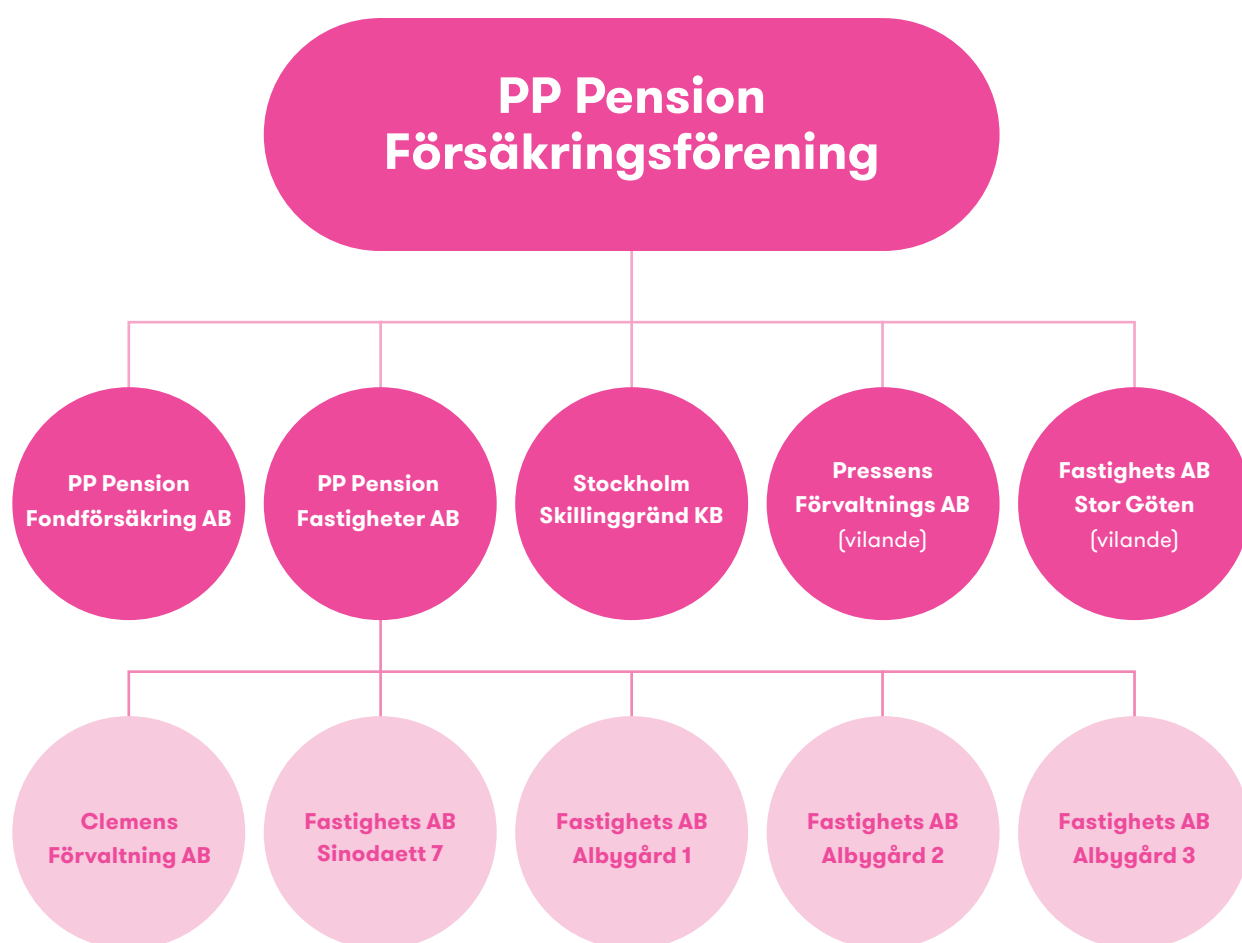
Gunilla Granlund menar att

varje dag innebär nya kunskaper. Närheten och det ständiga erfarenhetsutbytet bygger ständigt på kompetensen.

- När mamma gick i pension för tio år sedan kunde jag inte så mycket om pensioner, säger Gunilla Granlund leende och skakar på huvudet.

- Men nu vet jag precis vad jag skulle ha svarat på alla hennes frågor!

Förvaltnings- berättelse

PP Pensions koncernstruktur

Styrelsen och verkställande direktören för PP Pension Försäkringsförening, organisationsnummer 802005-5573 (i det följande kallad PP Pension eller föreningen) avger härmed koncernredovisning och årsredovisning för räkenskapsåret 2019, föreningens 138:e verksamhetsår. Föreningen står under Finansinspektionens tillsyn och har sitt säte i Stockholm.

Ägarförhållanden och koncernstruktur

PP Pension Försäkringsförening är en ömsesidig förening, som ägs av försäkringstagarna. Verksamheten bedrivs i form av en understödsförening. I koncernen ingår de helägda dotterbolagen PP Pension Fondförsäkring AB och PP Pension Fastigheter AB med dotterbolag.

Det helägda dotterbolaget PP Pension Fastigheter AB äger 100 procent av aktierna i de fastighetsägande bolagen Clemens Förvaltnings AB, Fastighetsaktiebolaget Sinodaett7, Fastighetsaktiebolaget Albygård, Fastighetsaktiebolaget Albygård 2 samt Fastighetsaktiebolaget Albygård 3.

Föreningen är även komplementär i det fastighetsägande bolaget Stockholm Skillinggränd KB. Kommanditdelägare är PP Pension Fastigheter AB.

Föreningen äger här till 100 procent av aktierna i Pressens Förvaltnings AB, där det tidigare bedrevs fastighetsförvaltning av de egna fastigheterna. Sedan 2007 är den löpande tekniska och ekonomiska förvaltningen samt fastighetsskötseln utlagd på extern part varefter ingen verksamhet bedrivs i Pressens Förvaltnings AB.

Vidare äger föreningen 100 procent av aktierna i Fastighets AB Stor Göten, som inte längre bedriver någon verksamhet.

Verksamheten

PP Pension erbjuder själv eller via dotterbolag tjänstepensionslösningar i form av kollektivavtalad ITP, ITPK, tjänstepensionsplaner samt sparande i kapitalförsäkring och pensionsförsäkring. Här till erbjuds olika riskförsäkringar som komplement till pensionssparandet. Försäkringsrörelsens verksamhet redovisas nedan uppdelad på försäkringsgrenarna förmånsbestämd traditionell försäkring, premiebestämd traditionell försäkring, fondförsäkring samt riskförsäkring.

Det helägda dotterbolaget PP Pension Fondförsäkring AB (nedan kallat bolaget) är försäkringsgivare för fondförsäkring och avger egen årsredovisning.

Fastighetsverksamhet bedrivs inom de dotterbolag som ägs av PP Pension Fastigheter AB samt inom föreningen.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Det förvaltade kapitalet har ökat starkt under 2019, framförallt tack vare en positiv utvecklingen på de finansiella marknaderna under året. Det förvaltade kapitalet uppgick vid årsskiftet till totalt 17,4 miljarder kronor (15,2), vilket är den högsta nivån någonsin inom PP Pension.

Den 1 juni 2019 höjdes återbäringsräntan till 5 procent i traditionell försäkring. Den 1 oktober 2019 gjordes en ytterligare höjning av återbäringsräntan till 7 procent.

Den 16 december 2019 fattade en enhällig föreningsstämma beslut om att ansöka om ombildning till tjänstepensionsförening i enlighet med den nya lagen som trädde i kraft den 15 december 2019. Ansökan skickades till Finansinspektionen den 20 december 2019.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets utgång

Den 1 januari 2020 höjdes återbäringsräntan till 8,0 procent. Därefter har pandemin och spridningen av coronaviruset, Covid-19, medfört kraftiga nedgångar på världens börser och även PP Pensions placeringar har påverkats. Som en följd av detta sänktes återbäringsräntan till 3,0 procent den 1 april 2020.

Finansiellt resultat och ställning

Nedan kommenteras koncernens och moderbolagets finansiella resultat och ställning. Mer information finns i resultat- och balansräkningar, noter samt i femårsöversikter.

Försäkringsrörelsen

Koncernens premievolymp uppgick under 2019 till 505 miljoner kronor (527), varav 404 miljoner kronor (413) avsåg föreningen. Utbetalda grundpensioner i koncernen uppgick totalt till 386 miljoner kronor (371) under 2019, varav 378 miljoner kronor (366) avsåg föreningen. Dessutom har totalt 60 miljoner (52) betalats ut i form av pensionstillägg.

Förmånsbestämd traditionell försäkring

Premieinkomsten avseende ITP 2, ITPK samt sjuk- och premiebefrielseförsäkring avseende både ITP 1 och ITP 2, uppgick under 2019 till 297 miljoner kronor (295). ITPK är en premiebestämd traditionell försäkring som är ett tillägg till ITP 2-pensionen. Redovisningsmässigt behandlas ITPK som en del av ITP 2. Ingen värdesäkringsavgift har belastat företagen under året.

Utbetalda försäkringssättningar uppgick till 390 miljoner kronor (367), varav 355 miljoner kronor (343) var utbetalda grundpensioner. Dessutom har 52 miljoner kronor (46) betalats ut som pensionstillägg. Tillägget består av värdesäkring (inflationsjustering) av tidigare års utgående pensioner och intjänade pensionsförmåner (så kallade fribrevsvärden). Värdesäkring av utgående pensioner och intjänade pensionsförmåner baseras normalt på förändringen av konsumentprisindex (KPI) mellan åren (september till september).

Inom ITPK finns möjlighet att flytta kapitalet till en av kollektivavtalsparterna godkänd försäkringsgivare och produkt. Inom ITP 2 föreligger ingen flytträtt.

Premiebestämd traditionell försäkring

Löpande premier inom premiebestämd traditionell försäkring uppgick under 2019 till 36 miljoner kronor (35), medan engångspremier inklusive inflyttat kapital uppgick till 71 miljoner kronor (84). Merparten av inflytt avser flytt inom PP Pensionkoncernen.

Utbetalda försäkringssättningar uppgick till 26 miljoner kronor (24). Dessutom har 8 miljoner kronor (6) betalats ut i form av återbäring. (ITPK behandlas redovisningsmässigt som en del av ITP 2, se ovan.)

Inom ITP 1 föreligger ingen flytträtt. Övriga premiebestämda försäkringar är möjliga att flytta till annan försäkringsgivare efter ett år under förutsättning att den nya försäkringen kan ses som en direkt fortsättning på gällande avtal.

Fondförsäkring

Fondförsäkringar erbjuds via dotterbolaget PP Pension Fondförsäkring AB. Premieinbetalningarna var under

året 101 miljoner kronor (114) och utgör 20 procent (22) av koncernens premievolymp.

Fondförsäkringstillgångarna (inklusive oplacerade medel) uppgår vid slutet av år 2019 till 1 678 miljoner kronor (1 279).

Inom PP Pension Fondförsäkring AB finns möjlighet att flytta till annan försäkringsgivare under samma förutsättningar som för premiebestämd traditionell försäkring. Vad gäller kapitalförsäkringar så är dessa möjliga att återköpa efter ett års försäkringstid.

Riskförsäkringar

PP Pension hanterar ett stort antal riskförsäkringar. Föreningen är försäkringsgivare för ITP-planens sjuk- och premiebefrielseförsäkring inom ITP 2. Familjeskydd för ITP 2 och tjänstegrupplivförsäkring, TGL, kan tecknas hos andra försäkringsgivare.

Föreningen är också försäkringsgivare för sjuk- och premiebefrielseförsäkring samt familjeskydd inom individuell tjänstepension och privat försäkring.

Inom ITP 1 är föreningen försäkringsgivare för ett mindre icke-kollektivavtalat bestånd vad gäller sjukförsäkring, premiebefrielse och familjeskydd.

Återbäringsränta och pensionstillägg

Den 1 juni 2019 höjdes återbäringsräntan till 5 procent i traditionell försäkring. Den 1 oktober 2019 gjordes en ytterligare höjning av återbäringsräntan till 7 procent. Den 1 januari 2020 höjdes återbäringsräntan till 8,0 procent.

I december 2019 fattade PP Pensions styrelse beslut om att inflationsskyddade pensionerna inom den förmånsbestämda pensionen ITP 2. Pensioner under utbetalning räknas upp med 1,45 procent. Uppräkningen motsvarar inflationstakten under perioden september 2018 till september 2019. Intjänade fribrevsförmåner för fribrevshavare räknas upp med 3,8 procent vilket motsvarar inflationstakten under perioden september 2017 till september 2019.

För ITPK räknas både pensioner under utbetalning och fribrevsförmåner upp till en nivå som motsvarar PP Pensions genomsnittliga återbäringsränta 2019. Uppräkningarna sker i form av pensionstillägg.

Kapitalförvaltningen

Det har varit en mycket positiv utveckling på de finansiella marknaderna under året. Totalavkastningen för PP Pensions kapital i de förmåns- och premiebestämda försäkringarna uppgick till 13,6 procent (-0,1). Värdet på de samlade placeringstillgångarna uppgick till drygt 15,7 miljarder kronor (13,9). PP Pensions strategi att inneha en väldiversifierad portfölj ligger fast.

Värdepappersportföljen

Riskbärande tillgångsslag uppvisade en mycket positiv avkastning under året. Avkastningen i aktieportföljen, inklusive skydd för portföljavkastning och valutasäkring, uppgick till 22,7 procent (-4,1). Räntebärande placeringar inklusive ränteskydd avkastade 8,5 procent (1,0). Placeringarna i hedgefonder uppvisade en avkastning på 6,8 procent (-6,9).

En viss omallokering har gjorts från hedgefonder och fastigheter till räntebärande placeringar. Andelen uppgick till 32,2 procent (32,8) vid årets slut. Inom aktier sker placeringarna i Sverige, Norden, globalt och i tillväxtmarknader. Räntebärande placeringar uppgick till 42,7 procent (34,3). Räntebärande placeringar sker i den svenska räntemarknaden i svenska stats- och bostadsobligationer, såväl nominella som reala. Investeringar sker även i företagsobligationer med mycket hög kreditvärdighet och med såväl fast som rörlig ränta. Hedgefonds-investeringar uppgick till 1,3 procent (5,8) av portföljvärdet.

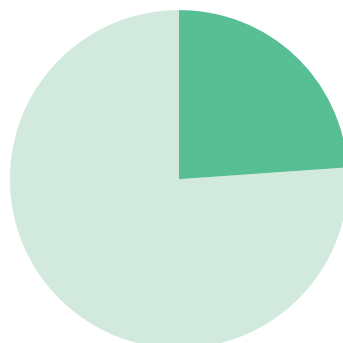
Fastighetsportföljen

Marknadsvärdet på PP Pensions fastighetsportfölj uppgick i slutet av 2019 till cirka 3,7 miljarder kronor (3,8) och utgjorde 23,8 procent (27,1) av de totala placeringstillgångarna. Portföljavkastningen uppgick till 14,1 procent (6,0). PP Pension äger 16 fastigheter. Fastighetsbeståndet

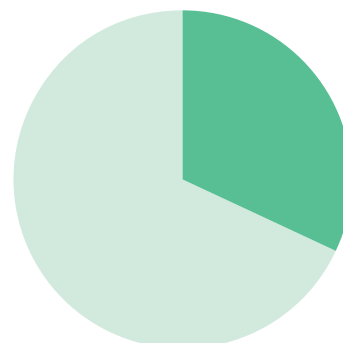
fördelar sig till 92 procent i Stockholm/Solna och 8 procent i Malmö/Lund sett till marknadsvärdet.

PP Pensions fastighetsstrategi att äga bostäder och kommersiella lokaler i demografiskt starka regioner har fortsatt bidra med en stabil intjäning för portföljen och strategin ligger fast inför framtiden.

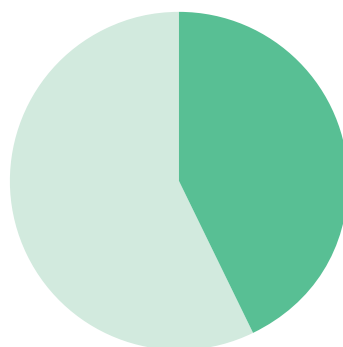
Tillgångsfördelning per 2019-12-31

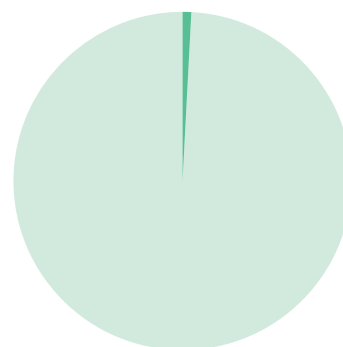
24 procent – fastigheter

32 procent – aktier

43 procent – räntebärande

1 procent – hedgefonder

Tillgångsfördelning¹ och totalavkastningstabell per 2019-12-31, föreningen

	Marknadsvärde 2019-12-31		Marknadsvärde 2018-12-31		Avkastning perioden 2019, %	Avkastning genomsnitt 5 år, %
	MSEK	Andel, %	MSEK	Andel, %		
Aktier	5 054	32,2	4 580	32,8	22,7	7,7
Hedgefonder	202	1,3	802	5,8	6,8	0,1
Räntebärande	6 685	42,7	4 775	34,3	8,5	2,3
Fastigheter	3 732	23,8	3 777	27,1	14,1	11,9
Totalt	15 673		13 934		13,6	5,9

¹ Värden av derivat avseende aktier och valutor hänförs till posten aktier, medan värdet på räntederivat ingår i de räntebärande tillgångarna.
Totalavkastningstabellen är upprättad i enlighet med Försäkringsförbundets rekommendation. Redovisning och värdering av tillgångar i TAT skiljer sig från de redovisningsprinciper

som tillämpas i de finansiella rapporterna för föreningen.
Nedan redovisas de viktigaste skillnaderna avseende 2019:
• Marknadsvärdet för räntebärande placeringar i TAT (6 685 miljoner kronor) motsvaras av summan av balansräkningens värde för obligationer och andra räntebärande värdepapper, likvida medel, räntederivat, samt upplupna ränteintäkter,

som redovisas som upplupen intäkt i föreningens balansräkning.
• Marknadsvärdet för fastigheter i TAT (3 732 miljoner kronor) motsvaras av summan av balansräkningens värde för fastigheter och marknadsvärde på indirekt ägda fastigheter.

Portföljavkastning och bidragsanalys 2019, föreningen

	Portföljavkastning, %	Bidrag till portföljavkastning, %	Bidrag till resultat, MSEK
Aktier	22,7	6,9	954
Hedgefonder	6,8	0,3	38
Räntebärande	8,5	3,1	427
Fastigheter	14,1	3,3	469
Totalt	13,6	13,6	1 888

Totalavkastning rullande 5 år, %

Resultat och verksamhet

Koncernen

Försäkringsrörelsens tekniska resultat tillika resultat före skatt uppgick till 976 miljoner kronor (-344). Premieinkomsten har minskat något under året. Däremot har pensionsutbetalningarna ökat jämfört med föregående år.

Årets resultat efter skatt blev 961 miljoner kronor (-355).

Moderbolaget

Försäkringsrörelsens tekniska resultat tillika resultat före bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 958 miljoner kronor (-208). Premieinkomsten har minskat något under året. Däremot har pensionsutbetalningarna ökat jämfört med föregående år. Kapitalförvaltningens resultat uppgick till 1 843 miljoner kronor (80).

Årets resultat efter skatt blev 947 miljoner kronor (-219).

Driftskostnader

De sammanlagda driftskostnaderna för koncernen under 2019 uppgick till 92 miljoner kronor (76). I föreningen uppgick driftskostnaderna till 81 miljoner kronor (67). Försäkringsrörelsens driftskostnader i koncernen uppgick till 57 miljoner kronor (40). Motsvarande kostnad i föreningen uppgick till 48 miljoner kronor (33).

För 2019 var driftskostnadsprocenten 0,32 procent (0,24). Under år 2019 har det pågått ett utvecklingsprojekt för att implementera ett nytt försäkringssystem.

Driftskostnadsprocenten exklusive kostnader för utvecklingsprojektet uppgår till 0,25 procent (0,24). Utvecklingsprojektet har bedrivits tillsammans med Skandikon. Djupare analyser och tester under året har dock visat på att PP Pension inte skulle uppnå förväntade synergieffekter. Parterna beslöt därför gemensamt, i slutet av 2019, att gå skilda vägar.

En närmare beskrivning av de sammanlagda driftskostnaderna görs i not 8.

PP Pension Fondförsäkring AB

Fondförsäkringar meddelas av det helägda dotterbolaget PP Pension Fondförsäkring AB. Verksamheten startades den 1 juli 2005. PP Pension Fondförsäkring har ingen anställd personal. Bolagets dagliga verksamhet utförs av föreningen enligt ett särskilt förvaltningsavtal som ingåtts mellan föreningen och dotterbolaget. PP Pension Fondförsäkring erlägger ersättning till föreningen för dess arbete.

Premieinbetalningarna till PP Pension Fondförsäkring uppgick under 2019 till 101 miljoner kronor (114) och årets resultat blev 6,3 miljoner kronor (4,9). Förvaltad kapital uppgår per den 31 december 2019 till 1 678 miljoner kronor (1 279).

Hållbarhet och miljö

PP Pension har valt att upprätta den lagstadgade hållbarhetsrapporten avskild från förvaltningsberättelsen. Hållbarhetsrapporten redovisas på sid 18-27 i denna årsredovisning.

Medarbetare och arbetsgivaransvar

Under 2019 hade föreningen i medeltal 32 heltidsanställda (31). Andelen manliga medarbetare är 36 procent (41) och andelen kvinnliga 64 procent (59). All personal i koncernen är anställda i föreningen. PP Pension följer gällande kollektivavtal mellan Medieföretagen och Unionen.

Föreningen strävar efter att bedriva ett systematiskt jämställdhets- och arbetsmiljöarbete, vilket utgör en del av PP Pensions hållbarhetsarbete.

Ersättningar utbetalda till styrelse, ledning och övrig personal under 2019 beskrivs i not 30.

I en värld med ständig förändring, är det viktigt att företaget följer utvecklingen. PP Pension jobbar därför med att kontinuerligt utveckla arbetsprocesser, medarbetare och organisationen.

Ersättningspolicy

Föreningens styrelse har fastställt en ersättningspolicy som omfattar samtliga anställda inom PP Pension.

För att begränsa risken för intressekonflikt mellan en enskild medarbetares ekonomiska intressen och PP Pensions mål att erbjuda sina kunder bra pensionslösningar, förekommer inga rörliga ersättningar inom koncernen. Grundat på arten och omfattningen av PP Pensions verksamhet bedömer styrelsen att fasta ersättningar är den lämpligaste ersättningsformen för anställda inom koncernen.

Av ersättningspolicyn framgår att ersättningsbeslut till föreningens verkställande direktör ska beredas av föreningens styrelses ersättningsutskott. Ersättningsutskottet utgörs av föreningens presidium, som består av styrelsens ordförande och vice ordförande. Ersättning till övriga anställda i PP Pension beslutas av den verkställande direktören.

Solvens och konsolidering

PP Pensions nyckeltal har stärkts under 2019, framförallt tack vare positiv utveckling på de finansiella marknaderna. Vid utgången av 2019 uppgick kapitalbasen till 4 215 miljoner kronor (3 325) och den erforderliga solvensmarginalen till 474 miljoner kronor (442). Detta gav föreningen en solvenskvot på 8,9 (7,1).

För försäkringar beräknade med pensionstilläggsmetoden (förmånsbestämd traditionell försäkring)

uppgick den kollektiva konsolideringsnivån i slutet av räkenskapsåret till 127,1 procent (121,2). Målet är att den kollektiva konsolideringsnivån för dessa försäkringar ska ligga mellan 115 och 160 procent. När det enligt PP Pensions konsoliderings- och återbäringspolicy föreligger ett överskott kan styrelsen besluta om tilldelning av återbäring. Tilldelning av återbäring kan ske antingen genom höjning av pension under utbetalning (pensionstillägg), höjning av intjänad pensionsrätt (fribrevsuppräknings), premierabatt för företagen eller fördelning av företagsanknutna medel till företagen. Beslut fattas årligen av styrelsen.

För försäkringar beräknade med retrospektivreservmetoden (premiebestämd traditionell försäkring) uppgick den kollektiva konsolideringsnivån per den 31 december 2019 till 110,2 procent (102,8). Enligt PP Pensions

konsoliderings- och återbäringspolicy ska konsolideringen för den premiebestämda traditionella försäkringen ligga i ett intervall om 100 till 115 procent med en målkonsolidering på 105 procent. När det enligt konsoliderings- och återbäringspolicyn föreligger ett överskott ska detta fördelas i form av återbäring på de individuella försäkringarna. Beslut fattas på varje styrelsemöte.

Återbäringsräntan uppgår per 31 december 2019 till 7 procent. Genomsnittlig återbäringsränta har under året varit 5,1 procent. Återbäringsräntan höjdes den 1 januari 2020 till 8,0 procent.

Värdesäkringsfonden ingår i de fördelningsbara tillgångsvärdena vid beräkning av den kollektiva konsolideringsnivån för försäkringar beräknade med pensionstilläggsmetoden.

Risker och osäkerhetsfaktorer i verksamheten

Osäkerhetsfaktorer

PP Pension strävar efter att på ett så kostnadseffektivt och konkurrenskraftigt sätt som möjligt förvalta och administrera de försäkrades pensionskapital, så att utfästa pensioner tryggas givet de fastställda premienivåerna. För att nå dessa mål måste föreningen långsiktigt uppnå ett visst bedömt avkastningskrav och även kunna bedriva sin verksamhet i linje med fastslagen strategi. I rådande lågräntemiljö uppgår det långsiktiga avkastningskravet till 4,1 procent.

Avkastningskrav

Möjligheten att nå det uppsatta avkastningskravet påverkas av den allmänna utvecklingen på de finansiella marknaderna, både i Sverige och internationellt, samt av utvecklingen på den svenska fastighetsmarknaden, framförallt i Storstockholm.

Under de senaste åren har de finansiella marknaderna visat stora svängningar med stundtals betydande skillnader i relativ utveckling mellan olika tillgångsslag. Räntorna är fortfarande på historiskt mycket låga nivåer. Om detta visar sig bli bestående, på grund av en svag framtida ekonomisk utveckling, kan det komma att få en negativ inverkan på såväl uppnådd avkastning på PP Pensions placeringstillgångar som den kollektiva konsolideringsnivån inom de olika försäkringsgrenarna.

Förändringar i den svenska räntenivån har en stor påverkan på värdet av föreningens försäkringstekniska avsättningar och därmed på utvecklingen för föreningens kapitalbas,

kollektiva konsolideringsnivå och solvenskvot.

En fallande ränta ökar det diskonterade nuvärdet av PP Pensions pensionsåtagande, vilket i sin tur kan försämra den kollektiva konsolideringsnivån och solvenskvoten.

Detta kan begränsa föreningens möjligheter att investera i olika avkastningsgenererande tillgångar, såsom aktier, hedgefonder och fastigheter, vilket kan sänka den förväntade avkastningen på PP Pensions placeringstillgångar. En snabbt stigande ränta får å andra sidan en gynnsam effekt på föreningens nyckeltal framförallt beroende på att den försäkringstekniska skulden då minskar.

Även förändringar i gällande lagstiftning, skatteregler och övrigt regelverk som styr PP Pensions verksamhet kan komma att påverka föreningens möjligheter att nå sitt avkastningskrav.

Ny tjänstepensionsreglering

Den 15 december 2019 trädde den nya lagen om tjänstepensionsföretag i kraft. Lagen kompletteras med bland annat Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om tjänstepensionsföretag som trädde i kraft den 1 januari 2020. Genom lagen implementeras det andra tjänstepensionsdirektivet (IORP 2) i svensk rätt.

Inom PP Pension har förberedelsearbetet pågått en längre tid och de analyser som gjorts har påvisat att IORP 2 är ett mer lämpligt regelverk än Solvens 2 för den långsiktiga verksamhet som PP Pension bedriver. Den 16 december 2019 fattade en

enhällig föreningsstämma beslut om att ansöka om ombildning till tjänstepensionsförening. Ansökan skickades till Finansinspektionen den 20 december 2019. När PP Pension fått tillstånd för ombildning och börjat verka som tjänstepensionsförening kommer en ansökan om att få fusionera in verksamheten från dotterbolaget PP Pension Fondförsäkring (som i dag lyder under Solvens 2) till föreningen för att på så sätt effektivisera verksamheten.

För att få tillstånd att verka som tjänstepensionsinstitut måste den huvudsakliga verksamheten utgöras av tjänstepension. Under en övergångsperiod, till och med 2034, finns det möjlighet att behålla även privat försäkring så länge den är av ringa omfattning, ingen nyteckning av dessa får dock ske.

Jämfört med de regler som gäller i dag för understödsföreningar är de nya reglerna hårdare med exempelvis mer omfattande krav på företagsstyrningssystem. Det införs ett riskbaserat kapitalkrav för tjänstepensionsföretag som övergripande kan sägas motsvara dagens trafikljussystem.

Regeringen fick till viss del bakläxa från Riksdagen i samband med att man beslutade att införa den nya lagen. Några frågor ska skyndsamt ses över, bland annat gäller det solvensreglerna samt möjligheten för egenföretagare att få teckna tjänstepension.

Risker

PP Pensions resultat påverkas av försäkringsrisker, finansiella risker och operativa risker. Risk och riskhantering är därför en central del av verksamheten.

Försäkringsriskerna består av teckningsrisk och reservsättningsrisk.

De finansiella riskerna i placeringsverksamheten är främst marknadsrisker som inkluderar:

- Ränterisk
- Aktierisk
- Valutarisk
- Likviditetsrisk
- Kredit- och motpartsrisk
- Fastighetsrisk

PP Pensions styrelse är ytterst ansvarig för riskhanteringen. I verksamheten finns en riskkommitté som ansvarar för att identifiera, klassificera och dokumentera riskerna. De avdelningsansvariga inom föreningen ansvarar för den dagliga och löpande riskhanteringen inom respektive enhet. Utöver detta finns särskilda funktioner för riskkontroll, regelefterlevnad (compliance) och internrevision. Tillsammans med aktuarien följer dessa funktioner särskilda riktlinjer fastställda av styrelsen.

I not 2 lämnas utförligare upplysningar om riskerna i verksamheten och hur dessa hanteras.

Framtiden

PP Pension fortsätter utvecklingen mot att vara en bra rådgivare till befintliga och nya företag samt dess anställda inom medie- och informationsbranschen. Vi prioriterar att hitta nya företag inom dessa branscher som söker icke kollektivavtalade tjänstepensionslösningar. För dessa företag och individer ska vi vara det självklara valet. PP Pensions långsiktiga mål är att år 2023 ha fördubblat premievolymerna inom premiebestämd försäkring för

att på så sätt möta den minskning av premierna inom det förmånsbestämda området som följer i takt med att fler och fler personer går i pension och ersätts av yngre personer som får en premiebestämd pensionslösning.

PP Pension har ansökt om tillstånd att ombildas till tjänstepensionsförening. Den nya regleringen för tjänstepensionsinstitut är bättre anpassad för långsiktig pensionsverksamhet än försäkringsregleringen. Att verksamheterna i föreningen och det helägda dotterbolaget PP Pension Fondförsäkring AB efter ombildningen kan fusioneras betyder att verksamheten kan effektiviseras, vilket kommer våra medlemmar till godo. PP Pensions fokus – att hjälpa alla i medie- och informationsbranschen till en bra pension och ett tryggare arbetsliv – blir allt tydligare.

Vi har implementerat ett modernt digitalt stöd för dem som använder oss för sitt pensionssparande, allt för att skapa trygghet och transparens.

Bedömningen är att dessa satsningar, i kombination med andra åtgärder, även fortsatt kommer att skapa förutsättningar för en fortsatt god utveckling av PP Pensions verksamhet, vilket kommer medlemmarna till godo genom konkurrenskraftiga pensionslösningar. PP Pension är oberoende i sin rådgivning och har endast ett fokus – att skapa så bra pensioner och rådgivning för sina medlemmar som möjligt. Utan vinstintresse.

Känslighetsanalys tillgångar ¹⁾

Förmånsbestämd traditionell försäkring

Förändring		Förändring av årets resultat och eget kapital, MSEK		Förändring i kollektiv konsolideringsnivå, procentenheter	
		2019	2018	2019	2018
Tillgångar					
Räntebärande	+1 procentenhet	-176	-158	-1,6	-1,5
Aktier och andelar	-10 procent	-471	-225	-4,2	-2,1
Fastigheter	-10 procent	-340	-346	-3,0	-3,3
Hedgefonder	-10 procent	-18	-73	-0,2	-0,7

Premiebestämd traditionell försäkring

Förändring		Förändring av årets resultat och eget kapital, MSEK		Förändring i kollektiv konsolideringsnivå, procentenheter	
		2019	2018	2019	2018
Tillgångar					
Räntebärande	+1 procentenhet	-17	-15	-1,4	-1,3
Aktier och andelar	-10 procent	-47	-21	-3,7	-1,8
Fastigheter	-10 procent	-34	-32	-2,6	-2,8
Hedgefonder	-10 procent	-2	-7	-0,1	-0,6

¹⁾ För mer information se NOT 2

Känslighetsanalys för de försäkringstekniska avsättningarna

Förändring av årets resultat och eget kapital, msek

	2019	2018
Dödssannolikheten minskar med 20 %	-509	-541
Driftskostnaden ökar med 10 %	-43	-40
Sjukligheten ökar med 20 %	-35	-24
Marknadsräntor minskar med en procentenhet	-665	-1 019

Disposition av årets resultat

Styrelsen föreslår att årets resultat på 947 441 982 kronor för PP Pension Försäkringsförening disponeras enligt följande:

Till respektive fond föres (kronor)

Konsolideringsfond 1 (förmånsbestämd traditionell försäkring)	820 567 812
Konsolideringsfond 2 (premiebestämd traditionell försäkring)	126 874 170
Summa	947 441 982

Femårsöversikt

	2019	2018	2017	2016	2015
Resultat, MSEK					
Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)	404	413	356	388	392
Kapitalavkastning, netto i försäkringsrörelsen	1 843	80	707	786	364
Försäkringssättningar (efter avgiven återförsäkring)	-404	-388	-377	-355	-336
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	958	-208	423	144	661
Årets resultat	947	-219	413	133	632

Ekonomisk ställning, MSEK					
Placeringsstillgångar, enligt totalavkastningstabell	15 673	13 934	14 061	13 411	12 662
Försäkringstekniska avsättningar	11 541	10 704	10 425	10 192	9 549
Kollektivt konsolideringskapital	3 171	2 264	2 797	2 549	2 435
Kapitalbas	4 215	3 325	3 600	3 230	3 106
Erforderlig solvensmarginal	474	442	437	426	398
Kapitalbas för försäkringsgrupp ¹⁾	4 229	3 325	3 736	3 339	3 219
Erforderlig solvensmarginal för försäkringsgrupp ¹⁾	491	455	450	437	407

¹⁾ Koncernen är en försäkringsgrupp enligt Lag om understödsföreningar. Erforderlig solvensmarginal är beräknad enligt Solvens 1.

²⁾ Från och med 2017 värderas aktier och andelar i koncernföretag till verkligt värde och jämförelsetal för 2016 har räknats om till verkligt värde. Från och med 2019 har ny värderingsmetodik tillämpats och omräkning har skett av 2018 års siffror. Den nya värderingsmetodiken innebär att verkligt värde motsvaras av eget kapital i fastighetsbolagen. Effekten av den nya metodiken uppgår till +27 miljoner kronor (+193).

	2019	2018	2017	2016	2015
Nyckeltal, %					
Driftskostnad ³⁾	0,32	0,24	0,22	0,23	0,23
Förvaltningskostnad ⁴⁾	0,37	0,27	0,27	0,27	0,26
Totalavkastning	13,6	-0,1	5,9	7,0	4,0
Direktavkastning	0,8	0,8	0,8	0,8	0,9
Kollektiv konsolidering förmånsbestämd försäkring	127,1	121,2	126,4	124,8	125,2
Kollektiv konsolidering premiebestämd försäkring	110,2	102,8	108,6	109,3	107,9
Genomsnittlig återbäringsränta	5,1	6,7	7,5	6,2	10,7

³⁾ Driftskostnad exklusive utvecklingsprojekt för nytt försäkringssystem uppgår till 0,25%

⁴⁾ Förvaltningskostnad exklusive utvecklingsprojekt för nytt försäkringssystem uppgår till 0,30%

Finansiella rapporter

Resultaträkning (KSEK)						
			2019		2018	
	Not		Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Teknisk redovisning av livförsäkringsrörelsen						
Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)	3		403 874	403 834	412 901	412 861
Intäkter från investeringsavtal			8 540	-	7 701	-
Kapitalavkastning, intäkter	4		942 773	845 742	405 582	320 631
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	5		1 021 867	1 067 862	114 156	307 135
Övriga tekniska intäkter	6		66	66	58	58
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)						
Utbetalda försäkringsersättningar	7		-404 388	-404 388	-388 293	-388 292
Förändring i Avsättning för oreglerade skador	24		44 360	44 360	5 522	5 315
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)						
Livförsäkringsavsättning	23		-879 988	-879 988	-284 568	-284 568
Driftskostnader	8		-57 248	-47 631	-40 015	-32 953
Kapitalavkastning, kostnader	9		-102 262	-70 471	-106 098	-77 643
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	5		-	-	-469 051	-469 786
Övriga tekniska kostnader	10		-1 899	-1 545	-1 399	-971
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat			975 695	957 841	-343 504	-208 213
Icke teknisk redovisning						
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat			975 695	957 841	-343 504	-208 213
Resultat före skatt			975 695	957 841	-343 504	-208 213
Skatt på årets resultat	11		-14 823	-10 399	-11 769	-10 695
Årets resultat			960 872	947 442	-355 273	-218 908

Rapport över totalresultat (KSEK)						
			2019		2018	
			Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Årets resultat			960 872	947 442	-355 273	-218 908
Övrigt totalresultat			-	-	-	-
Summa totalresultat			960 872	947 442	-355 273	-218 908

Resultatanalys per rörelsegren för PP Pension försäkringsförening (KSEK)

	Total		Förmåns- bestämd traditionell försäkring		Premie- bestämd traditionell försäkring
Teknisk redovisning av försäkringsrörelsen					
Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)	403 834		297 076		106 758
Kapitalavkastning, intäkter	845 742		764 057		81 685
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	1 067 862		966 708		101 154
Övriga tekniska intäkter	66		66		-
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)	-360 028		-331 214		-28 814
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)	-879 988		-768 777		-111 211
Driftskostnader	-47 631		-32 566		-15 065
Kapitalavkastning, kostnader	-70 471		-63 796		-6 675
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	-		-		-
Övriga tekniska kostnader	-1 545		-1 545		-
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	957 841		830 009		127 832
Försäkringstekniska avsättningar					
Livförsäkringsavsättningar	11 430 363		10 469 089		961 274
Oreglerade skador	110 886		100 036		10 850
Summa	11 541 249		10 569 125		972 124
Konsolideringsfond	2 546 477		2 134 176		412 301
Premieinkomst					
Premieinkomst, efter avgiven återförsäkring	403 834		297 076		106 758
Premieinkomst, före avgiven återförsäkring	404 701		297 076		107 625
Premier för avgiven återförsäkring	-867		-		-867
Försäkringsersättningar					
Försäkringsersättningar, efter avgiven återförsäkring	-360 028		-331 214		-28 814
Utbetalda försäkringsersättningar	-404 388		-370 608		-33 780
Före avgiven återförsäkring	-404 464		-370 608		-33 856
Återförsäkrarens andel	76		-		76
Förändring i Avsättning för oreglerade skador	44 360		39 394		4 966
Före avgiven återförsäkring	42 649		39 394		3 255
Återförsäkrarens andel	1 711		-		1 711

Sådana riskförsäkringskomponenter som ingår i de avgiftsbestämda och premiebestämda pensionsplanerna har bedömts vara oväsentliga i sammanhanget.
All försäkring som tecknas är tjänstepensionsanknuten.

Balansräkning (KSEK)						
			2019		2018	
	Not		Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Tillgångar						
Immateriella tillgångar						
Andra immateriella tillgångar	12		2 467	2 467	5 173	5 173
Summa immateriella tillgångar			2 467	2 467	5 173	5 173
Placeringstillgångar						
Byggnader och mark	13,15		3 731 900	1 377 900	3 777 000	1 732 000
Placeringar i koncernföretag och intresseföretag						
Aktier och andelar i koncernföretag	14		-	1 599 814	-	1 243 422
Lån till koncernföretag			-	1 060 564	-	1 060 564
Andra finansiella placeringstillgångar						
Aktier och andelar	15,16		5 922 062	5 908 489	5 665 738	5 655 007
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	15,17		5 467 562	5 447 884	3 985 227	3 966 604
Derivat	15,18		217 053	217 053	147 529	147 529
Summa placeringstillgångar			15 338 577	15 611 704	13 575 494	13 805 126
Placeringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisk						
Fondförsäkringstillgångar	15,19		1 673 747	-	1 275 271	-
Summa placeringstillgångar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisk			1 673 747	-	1 275 271	-
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar						
Oreglerade skador			2 372	2 326	655	615
Summa återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar			2 372	2 326	655	615
Fordringar						
Fordringar avseende direkt försäkring			16 077	16 077	11 054	11 054
Aktuell skatt	20		22 828	22 199	22 644	21 899
Övriga fordringar	21		7 206	53 878	5 171	45 891
Summa fordringar			46 111	92 154	38 869	78 844
Andra tillgångar						
Materiella tillgångar	22		1 724	1 724	2 208	2 208
Kassa och bank	15		452 625	373 178	476 270	387 821
Summa andra tillgångar			454 349	374 902	478 478	390 029
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter						
Upplupna ränteintäkter	15		6 471	17 076	6 077	19 600
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			5 765	1 949	3 404	1 468
Summa förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			12 236	19 025	9 481	21 068
Summa tillgångar			17 529 859	16 102 578	15 383 421	14 300 855

Balansräkning (KSEK)						
			2019		2018	
	Not		Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Eget kapital och skulder						
Eget kapital						
Diskretionära delar			960 558	960 558	965 595	965 595
Balanserade vinstmedel			1 585 830	1 585 919	2 102 951	1 961 812
Övriga fonder			723 762	723 762	617 072	617 072
Fond för utvecklingsutgifter			-	-	-	4 863
Årets resultat			960 872	947 442	-355 273	-218 908
Summa eget kapital			4 231 022	4 217 681	3 330 345	3 330 434
Skulder						
Försäkringstekniska avsättningar						
Livförsäkringsavsättning	23		11 430 363	11 430 363	10 550 375	10 550 375
Oreglerade skador	24		110 958	110 886	153 601	153 535
Summa försäkringstekniska avsättningar			11 541 321	11 541 249	10 703 976	10 703 910
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisk (före avgiven återförsäkring)						
Fondförsäkringsåtaganden	25		1 678 022	-	1 279 124	-
Summa försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisk (före avgiven återförsäkring)			1 678 022	-	1 279 124	-
Depåer från återförsäkrare						
Depåer från återförsäkrare			2 372	2 326	655	615
Summa depåer från återförsäkrare			2 372	2 326	655	615
Andra skulder						
Derivat	15,18		10 755	10 755	942	942
Uppskjutna skatteskulder	26		6 681	-	5 387	-
Övriga skulder	27		31 107	316 468	32 320	252 522
Summa andra skulder			48 543	327 223	38 649	253 464
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter						
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	28		28 579	14 099	30 672	12 432
Summa upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			28 579	14 099	30 672	12 432
Summa eget kapital och skulder			17 529 859	16 102 578	15 383 421	14 300 855

Redogörelse för förändring i eget kapital i koncernen (KSEK)

	Diskretionära delar 1)	Balanserade vinstmedel 2)	Övriga fonder 3)	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital 2018-01-01	842 501	1 836 288	617 726	440 867	3 737 382
Föregående års vinstdisposition	-	440 867	-	-440 867	-
Fördelad återbäring	99 863	-99 863	-	-	-
Tilldelad återbäring, pensionstillägg	-45 365	-	-	-	-45 365
Tilldelad återbäring, premiebestämd försäkring	-6 363	-	-	-	-6 363
Övrig förändring premiebestämd försäkring	74 959	-74 959	-	-	-
Övriga förändringar	-	618	-654	-	-36
Årets resultat tillika totalresultat	-	-	-	-355 273	-355 273
Utgående eget kapital 2018-12-31	965 595	2 102 951	617 072	-355 273	3 330 345
Ingående eget kapital 2019-01-01	965 595	2 102 951	617 072	-355 273	3 330 345
Föregående års vinstdisposition	-	-355 273	-	355 273	-
Fördelad återbäring	32 312	-32 312	-	-	-
Tilldelad återbäring, pensionstillägg	-52 009	-	-	-	-52 009
Tilldelad återbäring, premiebestämd försäkring	-8 186	-	-	-	-8 186
Övrig förändring premiebestämd försäkring ⁴⁾	22 846	-22 846	-	-	-
Övriga förändringar ⁵⁾	-	-106 690	106 690	-	-
Årets resultat tillika totalresultat	-	-	-	960 872	960 872
Utgående eget kapital 2019-12-31	960 558	1 585 830	723 762	960 872	4 231 022

1) Diskretionära delar är medel som genom beslut fördelats på PP Pensions försäkrade och försäkringstagare. De är en del av PP Pensions riskkapital och blir inte garanterade förrän de tilldelats. Formellt sett kan PP Pension återta medlen. Beslut om användning fattas av PP Pensions styrelse.

2) Balanserade vinstmedel består av:

-Balanserat resultat från fondförsäkring och övriga dotterbolag.

-Kollektiv konsolidering som är skillnaden mellan den traditionella försäkringsrörelsens tillgångar värderade till verkligt värde och garanterade och ej garanterade åtaganden inom den traditionella försäkringsrörelsen.

Diskretionära delar och balanserade vinstmedel utgör tillsammans konsolideringsfond och balanserade vinstmedel enligt ÅRFL.

3) Garantifonden uppgår till 24,6 miljoner kronor (1,8) och värdesäkringsfonden uppgår till 699,0 miljoner kronor (615,2). Garantifonden har retroaktivt räknats upp med ränta i enlighet med PP Pensions stadgar.

4) Årets förändring i skillnaden mellan tekniskt återköpsvärde och försäkringstekniska avsättningar under året, utöver den del som avser utbetald återbäring.

5) Del av årets avkastning som förts till värdesäkringsfonden och garantifonden.

Redogörelse för förändring i eget kapital föreningen (KSEK)

	Diskretionära delar 1)	Balanserade vinstmedel 2)	Övriga fonder 3)	Fond för utvecklings- utgifter	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital 2018-01-01	842 501	1 727 745	617 726	-	413 134	3 601 106
Föregående års vinstdisposition	-	413 134	-	-	-413 134	-
Avsättning till fond för utvecklingsutgifter	-	-4 863	-	4 863	-	-
Fördelad återbäring	99 863	-99 863	-	-	-	-
Tilldelad återbäring, pensionstillägg	-45 365	-	-	-	-	-45 365
Tilldelad återbäring, premiebestämd försäkring	-6 363	-	-	-	-	-6 363
Övrig förändring premiebestämd försäkring	74 959	-74 959	-	-	-	-
Övriga förändringar	-	618	-654	-	-	-36
Årets resultat	-	-	-	-	-218 908	-218 908
Utgående eget kapital 2018-12-31	965 595	1 961 812	617 072	4 863	-218 908	3 330 434

Ingående eget kapital 2019-01-01	965 595	1 961 812	617 072	4 863	-218 908	3 030 434
Föregående års vinstdisposition	-	-218 908	-	-	218 908	-
Upplösning fond för utvecklingsutgifter	-	4 863	-	-4 863	-	-
Fördelad återbäring	32 312	-32 312	-	-	-	-
Tilldelad återbäring, pensionstillägg	-52 009	-	-	-	-	-52 009
Tilldelad återbäring, premiebestämd försäkring	-8 186	-	-	-	-	-8 186
Övrig förändring premiebestämd försäkring ⁴⁾	22 846	-22 846	-	-	-	-
Övriga förändringar ⁵⁾	-	-106 690	106 690	-	-	-
Årets resultat	-	-	-	-	947 442	947 442
Utgående eget kapital 2019-12-31	960 558	1 585 919	723 762	-	947 442	4 217 681

1) Diskretionära delar är medel som genom beslut fördelats på PP Pensions försäkrade och försäkringstagare. De är en del av PP Pensions riskkapital och blir inte garanterade förrän de tilldelats. Formellt sett kan PP Pension återta medlen. Beslut om användning fattas av PP Pensions styrelse.

2) Balanserade vinstmedel består av:

- Kollektiv konsolidering som är skillnaden mellan den traditionella försäkringsrörelsens tillgångar värderade till verkligt värde och garanterade och ej garanterade åtaganden inom den traditionella försäkringsrörelsen.

Diskretionära delar och balanserade vinstmedel utgör tillsammans konsolideringsfond och balanserade vinstmedel enligt ÅRFL.

3) Garantifonden uppgår till 24,6 miljoner kronor (1,8) och värdesäkringsfonden uppgår till 699,0 miljoner kronor (612,5). Garantifonden har retroaktivt räknats upp med ränta i enlighet med PP Pensions stadgar.

4) Årets förändring i skillnaden mellan tekniskt återköpsvärde och försäkringstekniska avsättningar under året, utöver den del som avser utbetald återbäring.

5) Del av årets avkastning som förts till värdesäkringsfonden och garantifonden.

Kassaflödesanalys (KSEK)					
	2019			2018	
	Koncernen	Föreningen		Koncernen	Föreningen
Den löpande verksamheten					
Resultat före skatt	975 695	957 841		-343 504	-208 213
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet					
Orealiserade värdeförändringar på placeringstillgångar	-710 046	-1 067 862		354 895	162 651
Förändringar försäkringstekniska avsättningar	1 236 243	837 339		259 669	279 326
Justering för övriga poster som inte ingår i kassaflödet	5 648	5 648		3 532	3 532
Betald skatt	-15 376	-12 362		-12 097	-11 806
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring i tillgångar och skulder	1 492 164	720 604		262 495	225 490
Utbetalning från värdesäkringsfond	-	-		-36	-36
Utbetald återbäring	-60 194	-60 194		-51 728	-51 728
Förvärv och avyttring av placeringstillgångar, netto	-1 441 700	-728 903		-374 656	-405 817
Förändring övriga rörelsefordringar	-11 530	-12 679		1 496	-701
Förändring övriga rörelseskulder	-1 590	67 324		-4 458	74 753
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-22 850	-13 848		-166 887	-158 039
Investeringsverksamheten					
Köp av immateriella tillgångar	-2 264	-2 264		-5 066	-5 066
Köp av materiella tillgångar	-466	-466		-783	-783
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	1 935	1 935		52	52
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-795	-795		-5 797	-5 797
Periodens kassaflöde	-23 645	-14 643		-172 684	-163 836
Likvida medel vid årets början	476 270	387 821		648 954	551 657
Likvida medel vid årets slut	452 625	373 178		476 270	387 821
Tilläggsupplysningar, löpande verksamhet					
Erhållen ränta	15 566	15 339		15 339	15 339
Erhållna utdelningar	36 775	37 040		42 182	37 040

Noter

Not 1

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen avges per 31 december 2019 och avser PP Pension Försäkringsförening med säte i Stockholm. Adressen till huvudkontoret är Kammakargatan 22, Stockholm och organisationsnumret är 802005-5573.

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 3 april 2020. Resultat- och balansräkning blir föremål för fastställande på föreningsstämma den 14 maj 2020.

Grund för rapportens upprättande

Koncernredovisningen är upprättad i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) och IFRIC-tolkningar såsom de antagits av EU. Vid upprättandet har också Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÄRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag FFFS 2008:26 tillämpats. Vidare tillämpas Rådet för finansiell rapportering, RFR, rekommendation RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner.

Föreningens finansiella rapportering har upprättats i enlighet med Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÄRFL) och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag, FFFS 2008:26 samt Rådet för finansiell rapportering, RFR, rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer.

Då koncernen följer IFRS kommer redovisningsprinciperna och uppställningsformen att skilja sig något mellan föreningen och koncernen.

Ändringar i redovisningsprinciper och upplysningar som är relevanta för koncernen

Nya och ändrade standarder samt tolkningar som tillämpas av koncernen

En ny IFRS-standard har börjat gälla från 1 januari 2019, IFRS 16 "Leasing".

IFRS 16 "Leasing" påverkar främst redovisningen för leaseta- gare och kommer leda till att nästan alla leasingavtal redovisas i balansräkningen. Standarden tar för leaseta- gare bort distinktionen mellan operationell och finansiell leasing i IAS 17 och kräver att en rätt att nyttja den leasade tillgången redovisas som en tillgång i balansräkningen och att en leasingsskuld motsvarade leasinghyrorna redovisas. Skillnader mot nuvarande standard kan uppstå till följd av den nya definitionen på ett leasingavtal. I IFRS 16 är, eller innehåller, ett avtal ett leasingavtal om det medför en rätt att kontrollera en identifierad tillgång under en tidsperiod i utbyte mot betalning. Då de leasingavtal som föreligger inom föreningen är av ringa värde, kommer de inte att tas upp som en tillgång och leasingsskuld.

Inga övriga av de IFRS eller IFRIC-tolkningar som för första gången är obligatoriska för det räkenskapsår som började 1 januari 2019 eller senare, har haft någon väsentlig inverkan på koncernens resultaträkning eller

balansräkning. Det har inte heller varit några ändringar i ÄRFL, FFFS 2008:26 eller RFR 2 under året som fått någon väsentlig påverkan på koncernens resultaträkning eller balansräkning.

Nya standarder samt ändringar och tolkningar av befintliga standarder som ännu inte har trätt i kraft och som inte har tillämpats i förtid av koncernen

Den nya standard som ännu inte har trätt i kraft men som framför allt kommer att kunna påverka PP Pension är IFRS 17 "Insurance contracts". Den nya standarden förväntas påverka koncernens finansiella rapporter på följande sätt:

IFRS 17 "Insurance contracts" publicerades av IASB i maj 2018 och ersätter nuvarande standard IFRS 4 "Försäkringsavtal". IFRS 17 ska tillämpas vid redovisning av försäkringsavtal, återförsäkringsavtal och redovisning av investeringsavtal med återbäring, i de fall bolaget även ger ut försäkringsavtal. Försäkringstagare behöver, bortsett från återförsäkringsavtal, inte tillämpa IFRS 17 för redovisning av sina försäkringsavtal. Standarden baseras på en redovisning av aktuella antaganden där antaganden och uppskattningar omvärderas i varje rapportperiod.

Standarden föreskriver ett huvudalternativ till värderingsmodell för försäkringsavtal. Försäkringsavtal värderas enligt huvudalternativet till värderingsmodell på basis av byggstenar diskonterade framtida kassaflöden, en explicit riskjustering samt en "contractual service margin" eller vinstmarginal som speglar den ej intjänade vinsten i ett försäkringsavtal och redovisas som intäkt över försäkringsavtalets löptid.

IFRS17 beräknas träda i kraft den 1 januari 2022, men ytterligare försening kan komma. Godkännandeprocessen inom EU fortskrider och branschens arbetar tillsammans med Finansinspektionen om hur den ska tillämpas i juridisk person.

Inga andra av de IFRS eller IFRIC-tolkningar som ännu inte har trätt i kraft, väntas ha någon väsentlig inverkan på koncernen.

Viktiga uppskattningar och bedömningar för redovisningsändamål

Att upprätta rapporter i överensstämmelse med ovan kräver användning av en del viktiga uppskattningar för redovisningsändamål. Vidare krävs att ledningen gör vissa bedömningar vid tillämpningen av redovisningsprinciperna. De områden som innefattar en hög grad av bedömning, som är komplexa, eller som omfattar sådana områden där antaganden och uppskattningar är av väsentlig betydelse för årsredovisningen anges nedan. Uppskattningar och bedömningar utvärderas löpande och baseras på historisk erfarenhet och andra faktorer, inklusive förväntningar om framtida händelser som anses rimliga under rådande förhållanden.

Viktiga uppskattningar och antaganden

PP Pension gör uppskattningar och antaganden om framtiden. De uppskattningar för redovisningsändamål som blir följden av dessa kommer, definitionsmässigt, sällan

att motsvara det verkliga resultatet. Det är främst beräkningen av försäkringstekniska avsättningar och värderingen av placeringstillgångar som innebär en betydande risk för väsentliga justeringar i redovisade värden för skulder och tillgångar under nästkommande räkenskapsår. Dessa behandlas i korthet nedan.

a) Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar beräknas med metoder som innebär att olika antaganden görs (se vidare under "Upplysningar om risker" på sidan 52).

b) Verkligt värde på byggnader och mark

Verkligt värde på byggnader och mark beräknas med metoder som innebär att olika antaganden görs (se vidare under "Placeringstillgångar" nedan).

Viktiga bedömningar vid tillämpning av redovisningsprinciper

PP Pension värderar alla finansiella tillgångar till verkligt värde (se vidare under "Placeringstillgångar" nedan).

Koncernredovisning

Koncernen omfattar PP Pension Försäkringsförening och de bolag vari PP Pension har bestämmande inflytande, se specifikation i not 14.

Koncernredovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden. Alla koncerninterna transaktioner, balansposter, intäkter och kostnader elimineras i sin helhet vid konsolideringen. I koncernredovisningen elimineras obeskattade reserver i juridisk person och en uppdelning sker på eget kapital och uppskjuten skatteskuld.

Försäkringsavtal

PP Pension har gjort en genomgång av samtliga försäkringskontrakt. Genomgången har resulterat i att försäkringskontrakten i föreningen bedöms innehålla så mycket försäkringsrisk att samtliga kontrakt redovisas och värderas i enlighet med ÄRFL och FFFS 2008:26.

Investeringsavtal

PP Pension Fondförsäkring har gjort en genomgång av samtliga försäkringskontrakt. Genomgången har resulterat i att försäkringskontrakt i PP Pension Fondförsäkring klassificeras som investeringsavtal. Investeringsavtal är avtal som inte överför någon betydande försäkringsrisk från innehavaren till försäkringsgivaren. Investeringsavtalen redovisas som finansiella instrument i enlighet med IAS 39. Detta innebär att premiebetalningar och försäkringsutbetalningar redovisas direkt i balansräkningen, medan avgifter uttagna med anledning av kontrakten redovisas som intäkter från investeringsavtal i resultaträkningen.

Placeringstillgångar

Byggnader och mark

Samtliga PP Pensions fastigheter klassificeras som förvaltningsfastigheter. Det inkluderar även den fastighet som PP Pension sitter i då man gjort bedömningen av att den yta PP Pension disponerar utgör en ringa andel av den totala fastighetsytan. Hyran redovisas

dels som en hyresintäkt under Kapitalavkastning, intäkter, dels som en driftskostnad.

Förvaltningsfastigheter är fastigheter som innehas i syfte att generera hyresintäkter och/eller värdestegring och dessa redovisas till verkligt värde i balansräkningen. Samtliga värdeförändringar redovisas i resultaträkningen.

Det verkliga värdet baseras på marknadsvärderingar utförda av oberoende värderingsmän. Verkligt värde enligt IFRS 13 på byggnader och mark motsvaras av dess marknadsvärden. Värderingarna utförs normalt fyra gånger per år. Det verkliga värdet fastställs för bostadsfastigheter utifrån avkastningskalkyler.

Såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar redovisas i resultaträkningen. Hyresintäkter redovisas under Kapitalavkastning, intäkter, och fastighetskostnaderna under Kapitalavkastning, kostnader. Då värdering sker till verkligt värde sker inga avskrivningar.

Finansiella instrument

Köp och försäljning av finansiella instrument redovisas på affärsdagen. Finansiella instrument tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs tillsammans med i stort sett alla risker och rättigheter förknippade med ägarandelen.

PP Pension har som princip att hänföra samtliga placerings- tillgångar som är finansiella instrument och som inte är aktier i dotter- eller intresseföretag eller derivat till kategorin Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen.

Principen används dels för att föreningen löpande utvärderar kapitalförvaltningens verksamhet på basis av verkliga värden, dels för att detta reducerar en del av den redovisningsmässiga inkonsekvens som annars uppstår mellan räntebärande tillgångar och försäkringstekniska avsättningar som löpande omvärderas genom diskontering med en aktuell marknadsränta.

Derivat klassificeras som innehav för handel.

För finansiella instrument som är noterade på en aktiv marknad bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan tillägg för transaktionskostnader vid anskaffningstillfället. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation eller företag som tillhandahåller aktuell prisinformation och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Eventuella framtida transaktionskostnader vid en avyttring beaktas inte.

Aktier och andelar

Aktier och andelar värderas till verkligt värde. För noterade aktier och andelar på en auktoriserad börs används den senaste köpkursen på balansdagen i lokal valuta. Fondandelar värderas till andelskurs (NAV).

Aktier och andelar i koncernföretag (föreningen)

Aktier och andelar i koncernföretag värderas från och med 2017 till verkligt värde. Värderingen till verkligt värde är mer relevant då tillgångarna i dotterbolagen huvudsakligen utgörs av fastighetsinnehav.

Hedgefonder

Hedgefonder värderas till verkligt värde utifrån det värde som erhålls från motpart baserat på andelskurs (NAV).

Derivat

Ett derivat är ett finansiellt instrument vars värde beror på prisutvecklingen på ett annat, underliggande instrument. Affärerna sker inom ramen för aktuellt riskmandat och används för att sänka den finansiella risken och/eller effektivisera förvaltningen. Derivat tas upp i redovisningen på affärsdagen till verkligt värde, vilket också utgör anskaffningsvärdet. Samtliga derivat omvärderas sedan löpande till verkligt värde och värdeförändringen redovisas i resultaträkningen. Samtliga derivat redovisas brutto i balansräkningen. PP Pension tillämpar inte säkringsredovisning.

Räntebärande placeringar

Räntebärande placeringar värderas till verkligt värde baserat på marknadsrelaterade data på balansdagen.

Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk

Dessa tillgångar består av försäkringstagarnas investeringar i fondförsäkringar och redovisas på en egen rad i balansräkningen. Investeringar till förmån för försäkringstagare som själva bär placeringsrisken för investeringen redovisas till verkligt värde och eventuell vinst eller förlust redovisad i resultaträkningen. Fondförsäkringstillgångarna värderas till senaste andelskurs (NAV).

Fordringar

Fordringar är finansiella tillgångar med fasta betalningar eller med betalningar som går att fastställa till belopp och som inte är noterade. Initialt redovisas tillgångar i denna kategori till verkligt värde inklusive transaktionskostnader.

Andra skulder

I denna kategori redovisas finansiella skulder som inte är derivat. Initialt redovisas skulder i denna kategori till verkligt värde inklusive transaktionskostnader.

Materiella tillgångar

Materiella tillgångar värderas till anskaffningskostnad med avdrag för gjorda avskrivningar baserade på en bedömning av tillgångarnas nyttjandeperiod.

Tillgångarnas restvärden och nyttjandeperiod prövas varje balansdag och justeras vid behov. Bedömd nyttjandeperiod för inventarier är fem år och för datorer tre år.

Immateriella tillgångar

Utgifter för utveckling aktiveras om produkten eller processen är tekniskt och kommersiellt användbar och föreningen har tillräckliga resurser att fullfölja utvecklingen och därefter använda eller sälja den immateriella tillgången. Det

redovisade värdet inkluderar samtliga direkt hänförliga kostnader.

Övriga utgifter för utveckling redovisas i resultaträkningen som kostnad när de uppkommer. I balansräkningen är redovisade utvecklingskostnader upptagna till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över den immateriella tillgångens beräknade nyttjandeperiod, normalt fem år. Avskrivningsbara immateriella tillgångar skrivs av från det datum de är tillgängliga för användning. För utvecklingsprojekt som pågår och klassificeras som immateriell tillgång görs en nedskrivningsprövning vid varje bokslutstillfälle.

Försäkringstekniska avsättningar

De försäkringstekniska avsättningarna utgör skillnaden mellan kapitalvärdet av föreningens framtida förväntade utgifter för löpande försäkringar och kapitalvärdet av de förväntade premier och avgifter som föreningen har att ytterligare uppbära för dessa försäkringar. Avsättningarna är beräknade enligt så kallade aktsamma antaganden enligt tjänstepensionsdirektivet. Dessa antaganden innehåller skattningsar i bland annat dödlighet, sjuklighet, omkostnader och avkastningsskatt. Utifrån dessa antaganden beräknas framtida kassaflöden. Dessa diskonteras med den ränta som har en löptid motsvarande det kassaflöde som ska värderas i enlighet med Finansinspektionens föreskrift FFFS 2013:23.

Fondförsäkringsåtagande

Skulderna motsvaras av verkligt värde på de fonder som är kopplade till fondförsäkringarna inklusive medel på bank som ännu ej är placerade i andelar. Värdeförändringar redovisas över resultaträkningen. Det verkliga värdet fastställs med hjälp av aktuella fondvärden per andel, som enligt extern part speglar det verkliga värdet på de finansiella tillgångar som finns i de fonder till vilka skulderna är länkade, multiplicerat med antalet andelar som tillräknas försäkringstagaren på balansdagen.

Diskretionära delar i försäkringsavtal

PP Pension har gjort bedömning av att den möjlighet som ges till kunderna att erhålla ytterligare försäkringsförmåner utöver de garanterade, utgör diskretionära delar i enlighet med definitionen i IFRS 4. Föreningen förfogar över beslutanderätten till de diskretionära delarna (återböringen) när det gäller såväl tid för utbetalning som belopp, bland annat eftersom PP Pension själv beslutar om konsolideringspolicyns förändring, samt om konsolideringspolicyn ska följas, eller om man under vissa förutsättningar ska underlåta att följa densamma.

Med återböring avses pensionstillägg och fribrevsupp-räkning, vilka redovisas mot eget kapital när de betalas ut.

Fond för utvecklingskostnader

Belopp motsvarande aktiverade utvecklingskostnader för immateriella tillgångar förs över från konsolideringsfonden till fond för utvecklingskostnader. Dessa kost-

nader återförs i takt med att den immateriella tillgången skrivs av.

Avgiven återförsäkring

Som premie för avgiven återförsäkring redovisas belopp som betalats ut under räkenskapsåret eller belopp som tagits upp som en skuld till försäkringsföretag som mottagit återförsäkring enligt ingångna återförsäkringsavtal, inklusive portföljpremier.

Premierna periodiseras så att kostnaden fördelas till den period som försäkringskyddet avser. Avdrag görs för belopp som gottskrivits på grund av portföljåterdragning eller en förändring av återförsäkrarens andel av proportionella återförsäkringsavtal.

Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar motsvarar återförsäkrarens ansvar för försäkringstekniska avsättningar enligt ingångna avtal. Bedömning av nedskrivningsbehovet för tillgångar avseende återförsäkringsavtal görs varje årsbokslut. Om återvinningsvärdet är lägre än redovisat värde på tillgången skrivs tillgången ned till återvinningsvärdet och nedskrivningen kostnadsförs i resultaträkningen.

Premieinkomst

Premieinkomster för föreningen som är hänförliga till förmånsbestämd traditionell försäkring redovisas enligt faktureringsprincipen och premieinkomster hänförliga till premiebestämd traditionell försäkring redovisas enligt kontantprincipen.

Intäkter från investeringsavtal

Posten Intäkter från investeringsavtal utgörs av de fasta och rörliga avgifter som tagits ut från försäkringstagarna i PP Pension Fondförsäkring.

Kapitalavkastning, intäkter

Posten Kapitalavkastning, intäkter avser avkastning på placeringstillgångar och omfattar hyresintäkter från byggnader och mark, utdelning på aktier och andelar, räntaintäkter, valutakursvinster (netto) och realisationsvinster (netto).

Kapitalavkastning, kostnader

Under Kapitalavkastning, kostnader redovisas kostnader för placeringstillgångar. Posten omfattar driftskostnader för byggnader och mark, kapitalförvaltningskostnader, räntekostnader, valutakursförluster (netto) och realisationsförluster (netto).

Realiserade och orealiserade värdeförändringar

För placeringstillgångar som värderas till anskaffningsvärde utgör realisationsvinster den positiva skillnaden mellan försäljningspris och bokfört värde. För placerings-tillgångar som värderas till verkligt värde är realisationsvinster den positiva skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningsvärde. För räntebärande värdepapper är anskaffningsvärdet det upplupna anskaffningsvärdet och för övriga placeringstillgångar det historiska anskaffningsvärdet.

Vid försäljning av placeringstillgångar förs tidigare orealiserade värdeförändringar som justeringspost under posterna Orealiserade vinster på placeringstillgångar respektive Orealiserade förluster på placeringstillgångar. Realisationsvinster på andra tillgångar än placeringstillgångar redovisas som

Övriga intäkter.

Orealiserade vinster och förluster redovisas netto per tillgångslag. Sådana förändringar som förklaras av valutakursförändringar redovisas som valutakursvinst eller valutakursförlust under posten Kapitalavkastning.

Driftskostnader

Driftskostnader i försäkringsrörelsen redovisas som driftskostnader i Teknisk redovisning av livförsäkringsrörelsen. Driftskostnader som hänförs till kapitalförvaltningen redovisas inom Kapitalavkastning, kostnader.

Övriga tekniska intäkter

Intäkterna består av administrationsättning som är hänförliga till ITP 1 (endast ett mindre icke-kollektivavtalat bestånd). Administrationsättningen uppgår till 0,8 procent av de inbetalda sparpremierna inom ITP 1.

Övriga tekniska kostnader

Övriga kostnader består av driftskostnader hänförliga till valcentral avseende ITP 1 (se ovan under Övriga tekniska intäkter), arvvinster och övriga kostnader.

Pensioner och liknande förpliktelser

Föreningens pensionsplaner för kollektivavtalade tjänstepensioner är trygghade genom försäkringsavtal. Pensionsplanen för föreningens anställda har bedömts vara en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare.

Föreningen redovisar förmånsbestämda pensionsplaner såsom premiebestämda i enlighet med undantagsregeln i UFR10.

Föreningens förpliktelser avseende avgifter till premiebestämda planer redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt föreningen.

Skatt

Årets skattekostnad för föreningen består av avkastningsskatt. I koncernen består skatten dels av avkastningsskatt, dels av inkomstskatt från PP Pension Fondförsäkring och övriga dotterbolag.

Eget kapital

Eget kapital består av diskretionära delar och balanserade vinstmedel samt övriga fonder. Diskretionära delar är medel som genom beslut fördelats på PP Pensions försäkrade och försäkringstagare. De är en del av PP Pensions riskkapital och blir inte garanterade förrän de tilldelats. Formellt sett kan PP Pension återta medlen. Beslut om användning fattas av PP Pensions styrelse.

Balanserade vinstmedel består av:

- Balanserat resultat från fondförsäkring och övriga dotterbolag.
- Kollektiv konsolidering som är skillnaden mellan den traditionella försäkringsrörelsens tillgångar värderade till verkligt värde och garanterade och ej garanterade åtaganden inom den traditionella försäkringsrörelsen.

Kollektivavtalsgarantin säkerställer att de försäkrade får sina pensionsförmåner när en arbetsgivare inte betalat premierna, exempelvis vid konkurs.

Diskretionära delar och balanserade vinstmedel utgör tillsammans

konsolideringsfond och balanserade vinstmedel enligt ARFL.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är upprättad enligt indirekt metod, det vill säga den utgår från resultat före skatt justerat för icke likviditetspåverkande poster samt förändringar i balansräkningen som haft kassaflödespåverkan. Kassaflödet är uppdelat i två verksamheter:

- Löpande verksamheten: består av kassaflöden från den huvudsakliga verksamheten; premie- och betalningar och utbetalda försäkringsersättningar samt kapitalförvaltning av olika placeringsstillgångar.
- Investeringsverksamheten: består av kassaflöden som uppkommer på grund av förvärfv/avyttring av materiella tillgångar.

Not 2

Upplysningar om risker

Syfte och mål

Målet för den sammantagna tillgångs- och skuldförvaltningen är att både trygga PP Pensions åtaganden enligt ingångna försäkringsavtal och medlemmarnas förväntan om indexering (inflationjustering) av pensioner under utbetalning och fribeiv. Tryggheten av dessa åtaganden uppnås genom en god real avkastning i kombination med en ändamålsenlig riskspridning och en lämplig matchning av tillgångarna mot åtagandena.

ALM-analys

PP Pension genomför regelbundet en tillgångs- och skuldanalys, en så kallad ALM-analys, för att söka den tillgångsportfölj som bäst matchar föreningens försäkringsåtaganden.

I ALM-analysen skapas den tillgångsportfölj som över tid förväntas ge en tillräckligt hög avkastning för att kunna fullgöra föreningens förpliktelser, utan att medföra en alltför hög risknivå. Utifrån ALM-analysen fastställer styrelsen årligen en normalportfölj.

Ansvar

PP Pensions styrelse är ytterst ansvarig för riskhanteringen. I verksamheten finns en riskkommitté som ansvarar för att identifiera, klassificera och dokumentera finansiella, aktuariella samt operativa risker.

De avdelningsansvariga inom föreningen ansvarar för den dagliga och löpande riskhanteringen inom respektive enhet. Utöver detta finns särskilda funktioner för riskkontroll, regelbunden (compliance) och internrevision. Tillsammans med aktuarien följer dessa funktioner särskilda riktlinjer fastställda av styrelsen.

Uppföljning av risker

PP Pension följer och mäter sina finansiella, försäkringstekniska och operativa risker på många olika sätt, till exempel via olika känslighetsanalyser och det så kallade trafikljusstestet som rapporteras till Finansinspektionen. Analyserna och mätningarna görs löpande av både PP Pension och externa parter.

Risker i försäkringsavtalen

Försäkringsrisker består av teckningsrisker och reservsättningsrisker. Avsnittet nedan beskriver PP Pension Försäkringsförening. Risker avseende fondförsäkringsverksamheten beskrivs under separat avsnitt, se sidan 53.

Teckningsrisk

Teckningsrisken är risken att den beräknade premien och övriga intäkter i försäkringen inte kommer att täcka de faktiska skade- och driftskostnaderna förknippade med försäkringen. Beräkningarna av premierna sker utifrån de antaganden som finns i föreningens stadgar och övrigt regelverk. Om dessa antaganden bedöms som otillräckliga kan föreningens aktuariet föreslå att stadgarna ändras av föreningsstämman. Föreningen tecknar endast försäkring med livsfallsrisker, dödsfallsrisker och sjukfallsrisker.

- Livsfallsrisker är risken att försäkringstagarna lever längre än de antaganden som använts vid teckning.
- För dödsfallsrisker gäller det omvända, det vill säga att dödligheten bland försäkringstagarna blir högre än de antaganden som använts vid teckning.
- Sjukfallsrisk består i att sjukligheten bland försäkringstagarna blir högre än de antaganden som använts vid prissättning av sjuk- och premiebefrielseförsäkring.

För de kollektivavtalade pensionsplanerna krävs generell anslutning, vilket eliminerar urvalsrisken. Exponeringen mot sjukfallsrisker och dödsfallsrisker som har tecknats individuellt hanteras med riskbedömningar och återförsäkringar.

Vid beräkning av premier ingår också ett avkastningsantagande som ska vara satt utifrån den riskfria räntan med viss marginal. På de förmånsbestämda produkterna har beräkningsantagandena varit låsta på befintliga avtal och ändring har endast kunnat ske på utökningar och nya kontrakt. PP Pension implementerade under 2012, i samråd med föreningens huvudmän, en ny modell där antagandena kan ändras på samtliga framtida premier. Den nya modellen tillämpas på kollektivavtalad tjänstepension samt på nytecknade förmåner inom individuell pension. Denna förändring ökar flexibiliteten för föreningen och minskar kravet på säkerhetsmarginaler. Ändringen innebär en betydande minskning av teckningsrisken.

Reservsättningsrisk

Reservsättningsrisken är risken att de försäkringstekniska avsättningarna inte räcker till för att reglera inträffade skador. De risker som gäller för teckningsrisker (livsfall, dödsfall och sjukfall) gäller även för reservsättningen. Här till kommer risk avseende prognostiserade driftskostnader. Vid beräkning av de försäkringstekniska avsättningarna diskonteras de framtida förväntade kassaflödena med en räntekurva som förändras i takt med förändringar i marknadsräntorna för svenska stats- och bostadsobligationer. Därför innehåller avsättningarna även en ränterisk. Beräkningarna av de försäkringstekniska avsättningarna sker utifrån de antaganden som finns i föreningens stadgar, inklusive den av styrelsen fast-

ställda reservsättningspolicy. Ansvarig aktuariet analyserar och kontrollerar försäkringsriskerna i verksamheten och ansvarar för att föreslå styrelsen lämpliga förändringar i villkor och övrig hantering. Aktuarien rapporterar till styrelsen enligt en fastställd arbetsordning.

Finansiella risker

I PP Pensions verksamhet uppstår olika typer av finansiella risker. De viktigaste är ränterisk, aktierisk, valutarisk, likviditetsrisk, kredit- och motpartsrisk samt fastighetsrisk. Avsnittet nedan beskriver PP Pension Försäkringsförening. Risker avseende fondförsäkringsverksamheten beskrivs under separat avsnitt, se sidan 53. I syfte att begränsa och kontrollera det finansiella risktagandet i verksamheten har PP Pensions styrelse, som är ytterst ansvarig för den interna kontrollen, fastställt placeringsriktlinjer som styr föreningens kapitalförvaltningsverksamhet. Riktlinjerna fastställer bland annat strukturen på föreningens strategiska och taktiska värdepappersportfölj, kriterier för utvärdering av uppnådda resultat, krav på löpande riskanalys och rapporteringsrutiner.

Ränterisk

Med ränterisk menas risken att marknadsvärdet på de räntebärande placeringarna sjunker då marknadsräntan stiger, eller vice versa. Eftersom marknadsräntan används vid beräkning av de försäkringstekniska avsättningarna finns även en betydande ränterisk på skuldsidan. En fallande marknadsränta höjer värdet på de räntebärande placeringarna, men ökar samtidigt skuldens värde.

Skilnaden i duration mellan tillgångar och skulder avgör hur stor den totala ränterisken är. När så bedöms lämpligt, använder föreningen olika former av räntederivat för att förlänga durationen på tillgångarna och därmed reducera den totala ränterisken i förhållande till försäkringsåtagandet. Givet tillgänglig duration på den svenska räntemarknaden och durationen på föreningens försäkringstekniska skuld, är det inte möjligt att fullt ut eliminera föreningens ränterisk utan betydande kostnader.

Aktierisk

Aktierisk är risken att marknadsvärdet på en aktieplacering sjunker till följd av samhällsekonomiska förändringar, ränteförändringar, företagsspecifika händelser, förändrade förväntningar eller andra faktorer. Aktierisk motverkas främst genom en diversifiering av föreningens aktieportfölj (se not 16). Vid en befarad nedgång i aktiekurser kan föreningen dessutom nyttja olika former av säkringar av portföljen.

Valutarisk

Med valutarisk avses den påverkan som valutaförändringar har på värdet av de placeringsstillgångar som är placerade i utländsk valuta. Då en del av föreningens aktier och andelar är placerade i annan valuta än svenska kronor har föreningen en valutarisk. Av tillgångarna per 31 december 2019 var 4 094 miljoner kronor (3 401) placerade i utländska värdepapper och aktier, vilket motsvarar cirka 26 procent (24) av föreningens totala portfölj. För att minska effekten av valutaförändringar resultatet genomförs valutasäkringar

(se not 18). Justerat för valutasäkringar uppgick exponeringen mellan svenska kronor och andra valutor till cirka 10 procent (12) av portföljen vid utgången av året, se tabellen nedan. Valutaexponeringen efter valutasäkring medför att en rörelse för svenska kronan med +/- 10 procent förändrar marknadsvärdet på portföljen med 239 miljoner kronor (183).

Valutaexponering efter valutasäkring

Andel av portföljen		
Valuta	2019	2018
AUD	0,1%	0,3 %
CAD	0,6%	0,8 %
CHF	0,5%	0,5 %
DKK	0,6%	0,7 %
EUR	0,0%	0,7 %
GBP	-1,1%	-1,4 %
HKD	1,8%	1,3 %
JPY	0,8%	1,5 %
NOK	0,5%	0,4 %
SGD	0,1%	0,2 %
USD	1,7%	0,8 %
Övriga	4,7%	6,0 %
Summa	10%	12 %

Likviditetsrisk

Med likviditetsrisk avses risken för att föreningen inte kan betala sina skulder i takt med att de förfaller. Cirka 73 procent (73) av PP Pensions försäkringstekniska skuld har en löptid som överstiger tio år. Likviditetsrisken är därför, i betydelsen att föreningen inte ska kunna betala sina skulder, försumbar i det korta perspektivet. För PP Pensions del är den största likviditetsrisken att ett finansiellt instrument inte kan säljas utan stor merkostnad. Denna likviditetsrisk hanteras genom att merparten av tillgångarna ska vara marknadsnoterade och föremål för regelbunden handel på en reglerad marknadsplats. PP Pensions investeringar i räntebärande placeringar och aktier utgjorde 75 procent (67) av tillgångarna per 31 december 2019. Bedömningen är att det inte föreligger någon likviditetsrisk i dessa tillgångar. Inom tillgångsslaget hedgefonder erbjuder vissa investeringar daglig likviditet, medan de flesta erbjuder månadsvis likviditet. Likviditetsrisken hanteras genom att andelen som får placeras i detta tillgångsslag begränsas i föreningens placeringsriktlinjer.

Fastigheter är till sin karaktär ett tillgångsslag med sämre likviditet. Föreningens investeringar i fastigheter görs via direktinvesteringar eller förvärfv av aktier eller andelar i icke-marknadsnoterade fastighetsägande bolag. PP Pension bedömer att likviditetsrisken i fastighetsportföljen är hanterbar tack vare fastighetsurvalet och den valda investeringsstrategin. Dessutom finns begränsningar för hur stor andel som får placeras i detta tillgångsslag i föreningens placeringsriktlinjer.

Fördelning av diskonterade framtida kassaflöden i de försäkringstekniska avsättningarna (msek)

	2019	2018
Högst 1 år	219	205
1-3 år	496	462
3-5 år	577	545
5-10 år	1 778	1 653
Över 10 år	8 471	7 839
Totalt	11 541	10 704

Kredit- och motpartsrisk

Med kredit- och motpartsrisk menas risken att motparten inte kan fullgöra sina åtaganden, vilket skulle kunna leda till kreditförluster för föreningen. Räntebärande placeringar sker främst i statsobligationer, realränteb obligationer, bostadsobligationer och kreditobligationer. Räntebärande investeringar görs främst via fonder och endast med emittenter med hög kreditrating. En genomlysning av innehavet per 31 december 2019 visar att de räntebärande investeringarna fördelar sig på:

- Staten: 22 procent (20)
- Bostäder: 36 procent (40)
- Bank och kredit: 42 procent (40)

Motpartsrisken i den dagliga värdepappershandeln hanteras genom att köp och försäljningar av värdepapper och fondandelar görs via etablerade finansiella institut eller förmögenhetsförvaltare. Dessutom framgår begränsningar för investeringar i detta tillgångsslag i föreningens placeringsriktlinjer.

Värdepappersaffärer får endast göras med bank eller fondkommissionär som har Finansinspektionens (eller motsvarande myndighet i andra länder) tillstånd att bedriva handel med finansiella instrument för annans räkning i eget namn.

Fastighetsrisk

Med fastighetsrisk menas risken att värdet på fastigheterna faller. Genom innehavet av bostadsfastigheter är PP Pensions fastighetsinnehav framför allt exponerat mot risker för prisfall på bostadsrättsmarknaden, eftersom värdet vid ombildning till bostadsrätt till viss del styr bedömningen av marknadsvärdet. Bostadsrättspriserna är i sin tur starkt kopplade till räntenivån, men påverkas även av faktorer som hushållens inkomstökningar, sysselsättningsutveckling och eventuell bostadsbrist.

Föreningens fastighetsbestånd är koncentrerat till likvida tillväxtmarknader i Storstockholm och Malmö/Lund. Dessa orter förväntas tack vare goda demografiska och ekonomiska förutsättningar erbjuda en långsiktigt god värdeökning. Fastighetsportföljen har en jämn fördelning mellan bostadsfastigheter och kommersiella fastigheter.

Känslighetsanalys

Känslighetsanalyserna för tillgångarna på sidan 40 visar hur förändringar i vissa viktiga finansiella risker påverkar föreningens resultat och eget kapital samt kollektiva konsolideringsnivå. Känslighetsanalyserna bygger på följande antaganden:

- Räntebärande placeringar: räntehöjning med 100 baspunkter (en procentenhet)
- Aktier och andelar: kursnedgång på 10 procent
- Fastigheter: värdeminskning på 10 procent
- Hedgefonder: värdeminskning på 10 procent

Operativa risker

Med operativ risk avses risken för att fel eller brister i administrativa rutiner leder till oväntade ekonomiska eller förtroendemässiga förluster. Dessa kan exempelvis orsakas av bristande intern kontroll, bristfälliga system eller brister i teknisk utrustning. Även risken för oegentligheter, internt eller externt, ingår i den operativa risken. De operativa riskerna motverkas genom interna riktlinjer, ändamålsenliga arbetsprocesser och god intern kontroll. PP Pension arbetar ständigt med att förbättra processer och rutiner för att reducera de operativa riskerna.

Uppföljning av riktlinjer, arbetsprocesser och kontrollrutiner görs inom ramen för PP Pensions riskkontroll, regelefterlevnad (compliance) och internrevision. Samtliga chefer och medarbetare är skyldiga att rapportera incidenter avseende alla typer av risker.

Risker inom fondförsäkringsverksamheten

PP Pension Fondförsäkring tecknar endast fondförsäkringar med eller utan återbetalningsskydd. Det gör att det inte finns någon dödsfallsrisk i bolaget utöver en mycket begränsad andel avseende kapitalförsäkring. Däremot finns livs- och sjukfallsrisker. Exponeringen mot sjukfallsrisker hanteras med riskbedömning och återförsäkring. I dagsläget är omfattningen av livs- och sjukfallsrisker begränsad.

Vid beräkning av de försäkringstekniska avsättningarna, utöver avsättningarna som svarar mot de tillgångar där försäkrings-tagaren bär risken, diskonteras de framtida förväntade kassaflödena med en räntekurva som påverkas av marknadsräntor. Avsättningarna innehåller därför även en ränterisk.

De finansiella riskerna är begränsade då försäkringstagaren själv bär placeringsrisken. Bolagets egna placeringar utsätts för samma finansiella risker som beskrivits ovan. I tillägg till detta kan noteras att inom fondförsäkringsverksamheten är de framtida intäkterna på försäkringskapitalet viktiga, vilket innebär att PP Pension Fondförsäkring alltid står risken att de framtida intäkterna minskar på grund av ett allmänt kursfall på olika finansiella marknader.

Not 3

Premieinkomst

	2019		2018	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Förmånsbestämd traditionell försäkring				
Löpande premier	291 583	291 583	287 247	287 247
Premiebefrielse vid sjukdom	5 037	5 037	6 804	6 804
Sjuk och premiebefrielsepremie ITP 1	455	455	528	528
Summa förmånsbestämd traditionell försäkring	297 075	297 075	294 579	294 579
Premiebestämd traditionell försäkring				
Löpande premier	36 102	36 102	34 796	34 796
Engångspremier	71 029	71 029	83 941	83 941
Premiebefrielse vid sjukdom	495	495	471	471
Summa premiebestämd traditionell försäkring (före avgiven återförsäkring)	107 626	107 626	119 208	119 208
Premier för avgiven återförsäkring	-867	-867	-926	-926
Summa premiebestämd traditionell försäkring (efter avgiven återförsäkring)	106 759	106 759	118 282	118 282
Fondförsäkring				
Premiebefrielsepremie	110	-	101	-
Summa premieinkomst fondförsäkring (före avgiven återförsäkring)	110	-	101	-
Premier för avgiven återförsäkring	-70	-	-61	-
Summa fondförsäkring (efter avgiven återförsäkring)	40	-	40	-
Summa	403 874	403 834	412 901	412 861
Premieinkomsten har tecknats i Sverige				
Upplysning om inbetalda premier som har bokförts i balansräkningen				
Avtal för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisken	100 989	-	114 311	-
varav inflyttade försäkringar	3 348	-	15 737	-

Not 4

Kapitalavkastning, intäkter

	2019		2018	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Hyresintäkter från byggnader och mark	145 824	45 394	156 016	62 118
Erhållna utdelningar	10 039	10 012	10 419	10 395
Rabatter fondavgifter	32 507	26 763	31 763	26 645
Valutakursvinst, netto	58 009	58 001	28 213	28 681
Ränteintäkter				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	15 540	15 540	15 339	15 339
Övriga ränteintäkter	4	10 610	1	13 522
Realisationsvinster, netto				
Byggnader och mark	-	-	-	-
Aktier och andelar	680 850	679 422	126 415	126 515
Hedgefonder	-	-	37 416	37 416
Summa	942 773	845 742	405 582	320 631

Not 5

Värdeförändringar på placeringstillgångar

	2019		2018	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Orealiserade vinster på placeringstillgångar				
Byggnader och mark	376 968	376 968	107 843	61 008
Aktier och andelar	499 522	545 517	-	239 767
Hedgefonder	57 748	57 748	-	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	87 629	87 629	6 313	6 360
Summa	1 021 867	1 067 862	114 156	307 135

	2019		2018	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Orealiserade förluster på placeringstillgångar				
Aktier och andelar	-	-	-364 143	-364 878
Hedgefonder	-	-	-104 908	-104 908
Summa	-	-	-469 051	-469 786

Not 6

Övriga tekniska intäkter

	2019		2018	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Administrationsintäkter	66	66	58	58
Summa	66	66	58	58

Not 7

Utbetalda försäkringsersättningar

	2019		2018	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Förmånsbestämd traditionell försäkring				
Utbetalda grundpensioner	-352 307	-352 307	-342 086	-342 086
Premiefrielse vid sjukdom	-9 688	-9 688	-10 405	-10 405
Övriga ersättningar ¹⁾	-9 106	-9 106	-6 270	-6 270
Skaderegleringskostnader	-6 608	-6 608	-5 440	-5 440
Summa förmånsbestämd traditionell försäkring	-377 709	-377 709	-364 201	-364 201
Premiebestämd traditionell försäkring				
Utbetalda grundpensioner	-25 851	-25 851	-23 562	-23 562
Övriga ersättningar ¹⁾	-904	-904	-585	-585
Återförsäkrarens andel av utbetalda försäkringsersättningar	76	76	56	56
Summa premiebestämd traditionell försäkring	-26 679	-26 679	-24 091	-24 091
Fondförsäkring				
Premiefrielse	-	-	-4	-
Återförsäkrarens andel av utbetalda försäkringsersättningar	-	-	3	-
Summa fondförsäkring	-	-	-1	-
Summa	-404 388	-404 388	-388 293	-388 292

Upplysning om utbetalda försäkringsersättningar som har bokförts i balansräkningen

Avtal för vilka försäkringstagaren bär placeringsrisken	71 041	-	87 336	-
---	--------	---	--------	---

¹⁾ | Övriga ersättningar ingår bland annat särskild löneskatt, slutbetalning och utflytt av pensionskapital.

Not 8

Driftskostnader

	2019		2018	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Administrationskostnader	-57 331	-47 675	-40 525	-33 422
Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring	83	44	510	469
Summa driftskostnader i försäkringsrörelsen	-57 248	-47 631	-40 015	-32 953
Driftskostnader för skadereglering	-6 608	-6 608	-5 440	-5 440
Kapitalförvaltningskostnader	-16 619	-16 619	-16 788	-16 788
Fastighetsförvaltningskostnader	-10 109	-8 737	-12 957	-11 342
Övriga tekniska kostnader	-1 545	-1 545	-971	-971
Totala driftskostnader	-92 129	-81 140	-76 171	-67 494
Specifikation av totala driftskostnader				
Personalkostnader, se not 30	-39 179	-39 179	-38 853	-38 853
Lokalkostnader	-3 276	-3 276	-2 789	-2 789
Datakostnader	-14 198	-12 510	-5 918	-4 592
Övriga kostnader	-24 034	-14 733	-26 820	-19 469
Avskrivningar	-1 252	-1 252	-1 791	-1 791
Kostnad för nytt försäkringssystem	-10 190	-10 190	-	-
Totala driftskostnader	-92 129	-81 140	-76 171	-67 494

Driftskostnader för skadereglering redovisas under rubriken Försäkringsersättningar och driftskostnader relaterade till kapital- och fastighetsförvaltning redovisas under rubriken Kapitalavkastning, kostnader. Övriga driftskostnader redovisas som Övriga tekniska kostnader.

Driftskostnaden i försäkringsrörelsen inkluderar kostnader för utvecklingsprojekt av nytt försäkringssystem.

	2019		2018	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Arvoden och kostnadsersättningar till revisorer				
Deloitte AB				
Revisionsuppdrag	-646	-383	-635	-375
Skattefrågor	-	-	-	-
Övriga konsultationer	-	-	-	-
Summa	-646	-383	-635	-375

Not 9

Kapitalavkastning, kostnader

	2019		2018	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Driftkostnader för byggnad och mark	-58 821	-29 081	-72 112	-46 118
Externa förvaltningskostnader för byggnader och mark	-2 745	-1 373	-3 057	-1 443
Kapitalförvaltningskostnad	-16 619	-16 619	-16 788	-16 788
Depåkostnader	-1 089	-828	-1 248	-1 074
Övrigt	-2 721	-2 303	-2 230	-1 557
Realisationsförlust, netto				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	-	-10 663	-10 663
Hedgefonder	-20 267	-20 267	-	-
Summa	-102 262	-70 471	-106 098	-77 643

Not 10

Övriga tekniska kostnader

	2019		2018	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Driftskostnader för valcentral	-	-	-971	-971
Tilldelad arvsvinst	-354	-	-428	-
Osäkra kundfodringar	-1 545	-1 545	-	-
Summa	-1 899	-1 545	-1 399	-971

Not 11

Skatt på årets resultat

	2019		2018	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Årets resultat före skatt	975 695	957 841	-343 504	-208 213
varav avkastningsskattepliktig verksamhet	939 929	957 841	-375 041	-208 213
varav inkomstskattepliktig verksamhet	35 766	-	31 537	-
Aktuell skattekostnad				
Avkastningsskatt	-11 855	-10 399	-12 267	-10 695
Inkomstskatt	-1 675	-	-	-
Uppskjuten skatt	-1 293	-	498	-
Summa aktuell skatt	-14 823	-10 399	-11 769	-10 695
Avstämning effektiv skatt				
Resultat före skatt	975 695	957 841	-343 504	-208 213
Avgår i resultat i avkastningsbeskattad verksamhet	939 929	957 841	-375 041	-208 213
Resultat i inkomstbeskattad verksamhet	35 766	-	31 537	-
Beräknad skatt enligt gällande skattesats 21,4 (22) procent	-7 654	-	-6 938	-
Effekt av tidigare ej redovisad uppskjuten skatt på underskottsavdrag	4 025	-	5 534	-
Skatteeffekt på ej avdragsgilla räntekostnader	-206	-	-	-
Skatteeffekt avseende avskrivningar på fastigheter i dotterbolag	818	-	818	-
Effekt av ändrad skattesats	49	-	1 084	-
Aktuell skatt innevarande år	-2 968	-	498	-

Not 12

Andra immateriella tillgångar

	2019		2018	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Ingående anskaffningsvärde	22 181	15 192	17 115	10 126
Inköp	2 264	2 264	5 066	5 066
Utrangering	-4 678	-4 678	-	-
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	19 767	12 778	22 181	15 192
Ingående ackumulerade avskrivningar	-17 008	-10 019	-16 033	-9 044
Avskrivningar	-512	-512	-975	-975
Utrangering	220	220	-	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	-17 300	-10 311	-17 008	-10 019
Bokfört värde	2 467	2 467	5 173	5 173

Immateriella tillgångar utgörs i sin helhet av förvärvade programvaror.

Not 13

Byggnader och mark

	2019		2018	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Verkligt värde				
Ingående balans	3 777 000	1 732 000	3 651 263	1 670 991
Avyttringar	-422 000	-422 000	-	-
Värdeförändringar	376 900	67 900	125 737	61 009
Utgående balans	3 731 900	1 377 900	3 777 000	1 732 000
Anskaffningsvärde	1 036 011	191 852	1 146 190	302 031
Fastighetsrörelsens resultat				
Hysesintäkter	145 824	45 394	156 016	62 118
Drift och underhåll	-58 821	-29 081	-72 111	-46 118
Driftsnetto	87 003	16 313	83 905	16 000

Fortsättning på följande sida

	2019		2018	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Verkligt värde				
Kommun				
Stockholm	3 422 900	1 201 900	3 045 000	1 132 000
Malmö	176 000	176 000	600 000	600 000
Lund	133 000	-	132 000	-
Summa	3 731 900	1 377 900	3 777 000	1 732 000

Löptider för hyreskontrakt per 2019-12-31	Koncernen		Föreningen	
	Kontrakterad årshyra	Andel %	Kontrakterad årshyra	Andel %
Inom ett år	39 541	29%	2 508	6%
Senare än ett år, men inom tre år	30 730	22%	6 968	17%
Senare än fem år	18 256	13%	6 885	17%
Bostäder, garage mm	49 791	36%	24 281	60%
Summa kontrakterad årshyra	138 318	100%	40 642	100%

Samtliga fastigheter klassificeras som förvaltningsfastigheter då de innehas i syfte att generera hyresintäkter och/eller värdestegringar. Fastigheter värderas i enlighet med nivå 3 i verkligt värdehierarkin, se vidare not 15.

Not 14

Aktier och andelar i koncernföretag

	Organisations-nummer	Säte	Kapitalandel, %	Antal aktier	Eget kapital	2019 Bokfört värde	2018 Bokfört värde
Bolag							
Fastighets AB Stor Göten ¹	556121-0948	Malmö	100	1 550	116	155	155
Pressens Förvaltnings AB ²	556106-6035	Stockholm	100	9 100	878	724	724
PP Pension Fondförsäkring AB ³	516406-0237	Stockholm	100	20 000	61 490	55 000	55 000
Stockholm Skillinggränd KB ⁴	969651-4042	Stockholm	99	-	174 743	673 559	484 376
PP Pension Fastigheter AB ⁵	556787-1958	Stockholm	100	100 000	73 372	870 376	703 167
Clemens Förvaltnings AB ⁶	556794-6107	Stockholm	100	1 000	-	-	-
Fastighets AB Sinodaett ⁷	556852-1396	Stockholm	100	500	-	-	-
Fastighets AB Albygård ⁸	556840-0906	Stockholm	100	50 000	-	-	-
Fastighets AB Albygård 2 ⁹	559106-4828	Stockholm	100	50 000	-	-	-
Fastighets AB Albygård 3 ¹⁰	559106-4851	Stockholm	100	50 000	-	-	-
Stockholm Skillinggränd KB	969651-4042	Stockholm	1	-	-	-	-
Summa						1 599 814	1 243 422

¹ Fastighets AB Stor Göten är vilande bolag.

² Pressens Förvaltnings AB är vilande bolag.

³ PP Pension Fondförsäkring AB startades 2005-07-01.

⁴ Stockholm Skillinggränd KB är ett fastighetsförvaltande bolag som förvärvades 2011. Bolaget äger fastigheten Munklägret 24.

⁵ PP Pension Fastigheter AB äger 100% av aktierna i Clemens Förvaltnings AB, Fastighets AB Sinodaett7, Fastighets AB Albygård, Fastighets AB Albygård 2 samt Fastighets AB Albygård 3.

⁶ Clemens Förvaltnings AB ägs till 100% av PP Pension Fastigheter AB och är ett fastighetsförvaltande bolag. Eget kapital uppgår per 2019-12-31 till 1,4 miljoner kronor.

⁷ Fastighets AB Sinodaett7 ägs till 100% av PP Pension Fastigheter AB och är ett fastighetsförvaltande bolag. Eget kapital uppgår per 2019-12-31 till 7,0 miljoner kronor.

⁸ Fastighets AB Albygård ägs till 100% av PP Pension Fastigheter AB och är ett fastighetsförvaltande bolag. Eget kapital uppgår per 2019-12-31 till 665 tusen kronor.

⁹ Fastighets AB Albygård 2 ägs till 100% av PP Pension Fastigheter AB och är ett fastighetsförvaltande bolag. Eget kapital uppgår per 2019-12-31 till 1 026 tusen kronor.

¹⁰ Fastighets AB Albygård 3 ägs till 100% av PP Pension Fastigheter AB och är ett fastighetsförvaltande bolag. Eget kapital uppgår per 2019-12-31 till 4 040 tusen kronor.

Not 15

Finansiella instrument

	2019		2018	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
KLASSIFICERING				
Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen vid första redovisningstillfället				
Aktier och andelar i koncernföretag	-	1 599 814	-	1 243 422
Aktier och andelar	5 922 062	5 908 489	5 665 738	5 655 007
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	5 467 562	5 447 884	3 985 227	3 966 604
Fondförsäkringstillgångar	1 673 747	-	1 275 271	-
Upplupna ränteintäkter	6 471	6 471	6 077	6 077
Fondförsäkringsåtagande	-1 678 022	-	-1 279 124	-
Summa tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen vid första redovisningstillfället	11 391 820	12 962 658	9 653 189	10 871 110
Nettoresultat tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen vid första redovisningstillfället				
	1 725 425	1 764 213	-135 728	98 777
Tillgångar och skulder innehavda för handel				
Derivat med positiva värden	217 053	217 053	147 529	147 529
Derivat med negativa värden	-10 755	-10 755	-942	-942
Summa tillgångar och skulder innehavda för handel	206 298	206 298	146 587	146 587
Nettoresultat tillgångar och skulder innehavda för handel	-303 848	-303 848	-88 108	-88 108
Summa finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
	11 598 118	13 168 956	9 799 776	11 017 697
Lånefordringar och kundfordringar samt skulder				
Kassa och bank	452 625	373 178	476 270	387 821
Övriga fordringar	26 212	82 510	17 534	71 937
Övriga skulder	-41 082	-313 466	-42 301	-249 183
Summa lånefordringar, kundfordringar samt skulder	437 755	142 222	451 503	210 575
Nettoresultat lånefordringar, kundfordringar samt skulder	-2 717	8 307	-2 229	11 965

Fortsättning på följande sida

Fortsättning från föregående sida

KONCERNEN 2019				
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
VERKLIGT VÄRDEHIERARKI				
Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen vid första redovisningstillfället				
Byggnader och mark	-	-	3 731 900	3 731 900
Aktier och andelar	5 922 062	-	-	5 922 062
Obligationer och andra räntebärande tillgångar	5 467 562	-	-	5 467 562
Fondförsäkringstillgångar	1 673 747	-	-	1 673 747
Upplupna ränteutgifter	6 471	-	-	6 471
Fondförsäkringsåtagande	-1 678 022	-	-	-1 678 022
Summa tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen vid första redovisningstillfället	11 391 820	-	3 731 900	15 123 720
Tillgångar och skulder innehavda för handel				
Valutaterminer med positiva värden	-	58 899	-	58 899
Ränteooptioner	-	133 930	-	133 930
Aktieoptioner	-	24 224	-	24 224
Valutaterminer med negativa värden	-	-10 755	-	-10 755
Summa tillgångar och skulder innehavda för handel	-	206 298	-	206 298
Summa tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	11 391 820	206 298	3 731 900	15 330 018

Fortsättning på följande sida

Fortsättning från föregående sida

KONCERNEN 2018				
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
VERKLIGT VÄRDEHIERARKI				
Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen vid första redovisningstillfället				
Byggnader och mark	-	-	3 777 000	3 777 000
Aktier och andelar	5 665 738	-	-	5 665 738
Obligationer och andra räntebärande tillgångar	3 985 227	-	-	3 985 227
Fondförsäkringstillgångar	1 275 271	-	-	1 275 271
Upplupna ränteutgifter	6 077	-	-	6 077
Fondförsäkringsåtagande	-1 279 124	-	-	-1 279 124
Summa tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen vid första redovisningstillfället	9 653 189	-	3 777 000	13 430 189
Tillgångar och skulder innehavda för handel				
Valutaterminer med positiva värden	-	33 284	-	33 284
Ränteooptioner	-	38 709	-	38 709
Aktieoptioner	-	75 536	-	75 536
Valutaterminer med negativa värden	-	-942	-	-942
Summa tillgångar och skulder innehavda för handel	-	146 587	-	146 587
Summa tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	9 653 189	146 587	3 777 000	13 576 776

FÖRENINGEN 2019				
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
VERKLIGT VÄRDEHIERARKI				
Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen vid första redovisningstillfället				
Byggnader och mark	-	-	1 377 900	1 377 900
Aktier och andelar i koncernföretag	-	-	1 599 814	1 599 814
Aktier och andelar	5 908 489	-	-	5 908 489
Obligationer och andra räntebärande tillgångar	5 447 884	-	-	5 447 884
Upplupna ränteutgifter	6 471	-	-	6 471
Summa tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen vid första redovisningstillfället	11 362 844	-	2 977 714	14 340 558

Fortsättning på följande sida

Fortsättning från föregående sida

FÖRENINGEN 2019				
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Tillgångar och skulder innehavda för handel				
Valutaterminer med positiva värden	-	58 899	-	58 899
Ränteoptioner	-	133 930	-	133 930
Aktieoptioner	-	24 224	-	24 224
Valutaterminer med negativa värden	-	-10 755	-	-10 755
Summa tillgångar och skulder innehavda för handel	-	206 298	-	206 298
Summa tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
	11 362 844	206 298	2 977 714	14 546 856

FÖRENINGEN 2018				
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
VERKLIGT VÄRDEHIERARKI				
Tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen vid första redovisningstillfället				
Byggnader och mark	-	-	1 732 000	1 732 000
Aktier och andelar i koncernföretag	-	-	1 243 422	1 243 422
Aktier och andelar	5 655 007	-	-	5 655 007
Obligationer och andra räntebärande tillgångar	3 966 604	-	-	3 966 604
Upplupna ränteintäkter	6 077	-	-	6 077
Summa tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen vid första redovisningstillfället	9 627 688	-	2 975 422	12 603 110
Tillgångar och skulder innehavda för handel				
Valutaterminer med positiva värden	-	33 284	-	33 284
Ränteoptioner	-	38 709	-	38 709
Aktieoptioner	-	75 536	-	75 536
Valutaterminer med negativa värden	-	-942	-	-942
Summa tillgångar och skulder innehavda för handel	-	146 587	-	146 587
Summa tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
	9 627 688	146 587	2 975 422	12 749 697

PP Pension klassificerar tillgångar och skulder värderade till verkligt värde enligt nedanstående hierarki:

Nivå 1: Verkligt värde bestämt enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument.

Nivå 2: Verkligt värde bestämt utifrån antingen direkt eller indirekt observerbara marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1.

Nivå 3: Verkligt värde bestämt utifrån data som inte är observerbara på marknaden.

Innehav i aktie- och räntefonder redovisas i nivå 1. Hedgefonder med handel i främst börsnoterade derivatkontrakt redovisas också i nivå 1. Övriga hedgefonder samt samtliga derivat (ränteoptioner, aktieoptioner samt valutaterminer) redovisas i nivå 2. Aktier och andelar i koncernföretag redovisas i nivå 3.

Oberoende värderingar av koncernens byggnader och mark har gjorts av externa värderingsmän för att fastställa det verkliga värdet. Värdeförändringen redovisas i resultaträkningen. Det verkliga värdet fastställs utifrån avkastningskalkyler. Metoden faller under kategorin Nivå 3 - Verkligt värde bestämt utifrån data som inte är observerbara på marknaden.

Fastigheternas åsatta marknadsvärden är känsliga för de bedömningar och antaganden som ligger till grund för kassaflödesanalyserna i den avkastningsbaserade värderingsmetoden. Den enskilt största värdepåverkande faktorn vid värderingen är direktavkastningskravet. En variation av direktavkastningskravet med en halv procent nedåt eller uppåt ger en värdeförändring på +964 (+949) miljoner kronor respektive -597 (-607) miljoner kronor.

I not 13 framgår förändringen i verkligt värde avseende byggnader och mark.

Not 16

Aktier och andelar

2019				
	KONCERNEN		FÖRENINGEN	
	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
Svenska aktier och andelar	448 603	830 223	444 071	823 015
Utländska aktier och andelar	3 622 157	4 889 745	3 616 353	4 883 877
Svenska hedgefonder	170 915	202 094	170 423	201 597
Summa aktier och andelar samt hedgefonder	4 241 675	5 922 062	4 230 847	5 908 489
varav noterade	4 241 675	5 922 062	4 230 847	5 908 489

2018				
	KONCERNEN		FÖRENINGEN	
	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
Svenska aktier och andelar	773 837	986 700	769 985	981 323
Utländska aktier och andelar	3 152 753	3 876 937	3 147 679	3 871 988
Svenska hedgefonder	678 030	715 741	677 635	715 336
Utländska hedgefonder	150 371	86 360	150 371	86 360
Summa aktier och andelar samt hedgefonder	4 754 991	5 665 738	4 745 670	5 655 007
varav noterade	4 754 991	5 665 738	4 745 670	5 655 007

Majoriteten av hedgefonderna har likviditetsrisk en månad.

Not 17

Obligationer och andra räntebärande värdepapper

2019				
	KONCERNEN		FÖRENINGEN	
	Upplupet anskaffningsvärde	Marknadsvärde	Upplupet anskaffningsvärde	Marknads- värde
Svenska staten	20 383	21 189	20 383	21 189
Svenska bostadsinstitut	399 886	409 148	399 886	409 148
Övriga utländska emittenter	100 000	99 786	100 000	99 786
Övriga svenska emittenter	4 618 173	4 937 439	4 599 228	4 917 761
Summa	5 138 442	5 467 562	5 119 497	5 447 884

2018				
	KONCERNEN		FÖRENINGEN	
	Upplupet anskaffningsvärde	Marknadsvärde	Upplupet anskaffningsvärde	Marknads- värde
Svenska staten	10 099	11 313	10 099	11 313
Svenska bostadsinstitut	400 507	425 168	400 507	425 168
Övriga svenska emittenter	3 267 181	3 548 746	3 249 228	3 530 123
Summa	3 677 787	3 985 227	3 659 834	3 966 604

Not 18 Derivat

2019				
	KONCERNEN		FÖRENINGEN	
	Nominellt värde	Verkligt värde	Nominellt värde	Verkligt värde
Derivatinstrument med positiva värden				
Valutaterminer	2 115 611	58 899	2 115 611	58 899
Ränteoptioner	7 740 000	133 930	7 740 000	133 930
Aktieoptioner	3 760 908	24 224	3 760 908	24 224
Summa	13 616 519	217 053	13 616 519	217 053
Derivatinstrument med negativa värden				
Valutaterminer	330 094	-10 755	330 094	-10 755
Summa	330 094	-10 755	330 094	-10 755

2018				
	KONCERNEN		FÖRENINGEN	
	Nominellt värde	Verkligt värde	Nominellt värde	Verkligt värde
Derivatinstrument med positiva värden				
Valutaterminer	1 803 842	33 284	1 803 842	33 284
Ränteoptioner	9 500 000	38 709	9 500 000	38 709
Aktieoptioner	2 448 773	75 536	2 448 773	75 536
Summa	13 752 615	147 529	13 752 615	147 529
Derivatinstrument med negativa värden				
Valutaterminer	176 108	-942	176 108	-942
Summa	176 108	-942	176 108	-942

Valutaterminer och aktieoptioner förfaller inom ett år.

Not 19 Fondförsäkringstillgångar

2019				
	KONCERNEN		FÖRENINGEN	
	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
Fondförsäkringstillgångar	1 038 452	1 673 747	-	-
	1 038 452	1 673 747	-	-

2018				
	KONCERNEN		FÖRENINGEN	
	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde	Anskaffningsvärde	Marknadsvärde
Fondförsäkringstillgångar	960 509	1 275 271	-	-
	960 509	1 275 271	-	-

Not 20

Aktuell skatt

	2019		2018	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Skattefordran	22 828	22 199	22 644	21 899
Summa aktuell skatt	22 828	22 199	22 644	21 899

Not 21

Övriga fordringar

	2019		2018	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Fordran på koncernbolag	-	50 895	-	43 106
Övriga fordringar	7 206	2 983	5 171	2 785
Summa övriga fordringar	7 206	53 878	5 171	45 891

Not 22

Materiella tillgångar

	2019		2018	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Ingående anskaffningsvärde	5 995	5 995	5 264	5 264
Inköp	466	466	783	783
Försäljningar och utrangeringar	-1 935	-1 935	-52	-52
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	4 526	4 526	5 995	5 995
Ingående avskrivningar	-3 787	-3 787	-3 005	-3 005
Avskrivningar	-740	-740	-816	-816
Försäljning och utrangeringar	1 725	1 725	34	34
Utgående ackumulerade avskrivningar	-2 802	-2 802	-3 787	-3 787
Utgående bokfört värde	1 724	1 724	2 208	2 208

Not 23

Livförsäkringsavsättning

	2019		2018	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Förmånsbestämd traditionell försäkring				
Ingående balans	9 700 311	9 700 311	9 496 100	9 496 100
Inbetalda premier	272 317	272 317	276 719	276 719
Utbetalda ersättningar	-356 614	-356 614	-329 384	-329 384
Ränta	58 546	58 546	163 819	163 819
Fribrevsuppräkring ITP 2	152 356	152 356	-	-
Ändring av ränteantagande	684 227	684 227	87 729	87 729
Andra förändringar	-42 054	-42 054	5 328	5 328
Utgående balans	10 469 089	10 469 089	9 700 311	9 700 311
Premiebestämd traditionell försäkring				
Ingående balans	850 064	850 064	769 707	769 707
Inbetalda premier	106 104	106 104	117 782	117 782
Utbetalda ersättningar	-26 541	-26 541	-23 877	-23 877
Ränta	5 403	5 403	12 625	12 625
Ändring av ränteantagande	54 745	54 745	5 635	5 635
Andra förändringar	-28 501	-28 501	-31 808	-31 808
Utgående balans	961 274	961 274	850 064	850 064
Utgående balans livförsäkringsavsättningar	11 430 363	11 430 363	10 550 375	10 550 375
Total förändring	879 988	879 988	284 568	284 568

Vid beräkning av livförsäkringsavsättningar har följande beräkningsantaganden använts:

Diskonteringseffekt

Framtida kassaflöden diskonteras med den ränta som har en löptid motsvarande det kassaflöde som ska värderas, i enlighet med Finansinspektionens föreskrift FFFS 2013:23.

Livslängdsantaganden

Olika dödlighetsmodeller tillämpas beroende på försäkringsprodukt. Avsättningen avseende förmånsbestämd traditionell försäkring är baserad på den branschgemensamma dödlighetsundersökningen DUS 2006.

Annulationsantaganden

Livförsäkringsavsättningen för förmånsbestämd ITP 2 är fastställd med ett årligt annulationsantagande om 15 procent avseende framtida premiebetalning.

Driftkostnadsantaganden

Belastning för driftkostnader görs genom att sänka diskonteringsräntan med 0,2 till 0,4 procentenheter.

Avdrag för avkastningsskatt

Framtida avkastningsskatt är beaktad som nuvärdet av den avkastningsskatt som PP Pension förväntas betala på tillgångar motsvarand nuvärdet av garanterade åtaganden.

Känslighetsanalys av livförsäkringsavsättning

Sänkning av marknadsräntor med 1 procentenhet (parallellskift av marknadsräntor) medför att avsättningen totalt i föreningen ökar med 665 (1 019) miljoner kronor. Ökning av marknadsräntor med 1 procentenhet (parallellskift av marknadsräntor) medför att avsättningen totalt i föreningen minskar med 1 059 (1 008) miljoner kronor. Ökad livslängd, motsvarande en minskning av den ettåriga dödsfallsrisken med 20 procent för alla åldrar, medför att avsättningen ökar med 509 (541) miljoner kronor.

Not 24

Avsättning oreglerade skador

	2019		2018	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Förmånsbestämd traditionell försäkring				
Ingående balans	139 430	139 430	135 534	135 534
Inbetalda premier	23 941	23 941	17 860	17 860
Utbetalda ersättningar	-21 095	-21 095	-24 891	-24 891
Ränta	406	406	610	610
Ändring av ränteantagande	930	930	317	317
Andra förändringar	-43 576	-43 576	10 000	10 000
Utgående balans	100 036	100 036	139 430	139 430
Premiebestämd traditionell försäkring				
Ingående balans	14 105	14 105	23 243	23 243
Inbetalda premier	1 471	1 471	1 426	1 426
Utbetalda ersättningar	-138	-138	-154	-154
Ändring av ränteantagande	109	109	158	158
Andra förändringar	-4 697	-4 697	-10 568	-10 568
Utgående balans	10 850	10 850	14 105	14 105
Fondförsäkring				
Ingående balans	66	-	277	-
Andra förändringar	6	-	-211	-
Utgående balans	72	-	66	-
Utgående balans oreglerade skador	110 958	110 886	153 601	153 535
Total förändring (före avgiven återförsäkring)	-42 643	-42 649	-5 453	-5 242
Total förändring (efter avgiven återförsäkring)	-44 360	-44 360	-5 522	-5 315

Not 25

Fondförsäkringsåtagande

	2019		2018	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Ingående balans	1 279 124	-	1 298 569	-
Inbetalda premier	97 641	-	98 574	-
Inflyttade försäkringar	3 348	-	15 737	-
Utbetalda ersättningar	-7 877	-	-5 513	-
Utflyttade försäkringar	-63 164	-	-81 823	-
Värdeförändringar	376 063	-	-38 082	-
Uttag avkastningsskatt	-1 362	-	-1 246	-
Avgiftsuttag	-7 178	-	-6 455	-
Andra förändringar	1 427	-	-637	-
Utgående balans	1 678 022	-	1 279 124	-

977 miljoner kronor (805) av koncernens fondförsäkringsåtagande har en förfallotidpunkt som överstiger tio år.

Not 26

Uppskjutna skatteskulder

	2019		2018	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Uppskjutna skatteskulder				
varav som ska betalas efter mer än 12 månader	6 681	-	5 387	-
Summa uppskjutna skatteskulder	6 681	-	5 387	-

Uppskjuten skatt hänförs sig huvudsakligen till övervärden i fastigheter.

Not 27

Övriga skulder

	2019		2018	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Leverantörsskulder	5 398	3 141	8 761	5 740
Skatter och avgifter	19 097	13 798	16 054	12 524
Skuld till koncernbolag	-	298 769	-	232 283
Övriga skulder	6 612	760	7 505	1 975
Summa övriga skulder	31 107	316 468	32 320	252 522

Not 28

Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2019		2018	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Upplupna personalrelaterade kostnader	6 245	6 161	6 104	6 054
Övriga upplupna kostnader	4 494	2 788	2 316	1 324
Förutbetalda hyresintäkter	17 840	5 150	22 252	5 054
Summa övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	28 579	14 099	30 672	12 432

Not 29

Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelser

	2019		2018	
	Koncernen	Föreningen	Koncernen	Föreningen
Ställda panter för terminskontrakt	243 090	243 090	122 437	122 437
Registerförda tillgångar för försäkringstagarnas räkning				
Byggnader och mark	2 612 330	2 612 330	2 643 899	2 643 899
Aktier och andelar	6 976 870	5 398 415	6 190 308	5 015 298
Hedgefonder	598 491	582 442	759 419	747 588
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	6 036 724	5 940 284	4 503 556	4 390 922
Summa registerförda tillgångar	16 224 415	14 533 471	14 097 182	12 797 707

Tabellen visar tillgångar värderade till verkligt värde, intagna i skuldtäckningsregistret som upprättats i enlighet med Finansinspektionens föreskrift FFFS 2008:7.

Not 30

Personal

Medelantalet anställda, Sverige	2019	2018
Försäkringsrörelsen	20	20
Kapital- och fastighetsförvaltning	1	1
Ekonomi och administration	11	10
Totalt	32	31

Av de totalt 32 (31) anställda var 20 kvinnor (18).

Fördelning ledande befattningshavare	2019	2018
Kvinnor: Styrelseledamöter	2	2
Män: Styrelseledamöter	6	6
VD	1	1

Löner, andra ersättningar och sociala avgifter (ksek)	2019	2018
Löner och andra ersättningar	23 127	23 756
varav styrelse, exklusive ordförande	641	626
varav styrelsens ordförande	257	252
varav VD, Kjell Norling	2 981	2 760
Sociala avgifter	15 661	14 586
varav pensionskostnader, förmånsbaserade planer	5 176	4 791
därav till VD, Kjell Norling	135	114
varav pensionskostnader, premiebaserade planer	2 614	2 317
därav till VD, Kjell Norling	1 081	1 036

Arvoden och övriga ersättningar till styrelse (ksek) ¹⁾	2019	2018
Styrelsens ordförande Björn Svensson	257	252
Styrelsens vice ordförande Jonas Nordling	119	116
Styrelseledamot Eva-Maria Kollberg	87	85
Styrelseledamot Leif Nicklagård	87	85
Styrelseledamot Martin Wästfelt	87	85
Styrelseledamot Lennart Foss	87	85
Styrelseledamot Bennie Ohlsson	87	85
Styrelseledamot Elinore Gustafsson	87	85

Styrelse: Till styrelsen utgår arvode enligt föreningsstämmans beslut. Styrelsearvode utgår inte till styrelseledamöter anställda i föreningen. Det finns inga bonusavtal med styrelsen.

VD: Ersättningen till VD består av fast lön samt pension. Det finns inget bonusavtal med VD. VD:s lön fastställs årligen av styrelsens ersättningsutskott enligt fastställd ersättningspolicy. VD har en premiebestämd pension. Vid uppsägning från föreningens sida äger VD rätt till ett avgångsvederlag motsvarande 1,5 årslön. VD har sex månaders uppsägningstid.

¹⁾ Styrelsen i PP Pension Fondförsäkring uppbär styrelsearvode som uppgår till 265 ksek.

Not 31

Närstående

Dotterbolag	År	Försäljning av tjänster	Fordran per 31 december	Skuld per 31 december
PP Pension Fondförsäkring AB	2019	5 000	10 876	
	2018	3 900	12 208	-
Pressens Förvaltnings AB	2019	-	-	333
	2018	-	-	338
Fastighets AB Stor Göten	2019	-	5	-
	2018	-	-	-
PP Pension Fastigheter AB	2019	-	938 955*	16 832
	2018	-	938 955*	16 842
Stockholms Skillinggränd KB	2019	-	121 609*	142 555
	2018	-	121 608*	117 838

Som närstående definieras samtliga dotterbolag samt styrelseledamöter och ledningspersoner i PP Pension Försäkringsförening och deras nära familjemedlemmar. För en närmare beskrivning av försäljning av tjänster mellan bolagen, se under "Helägda bolag" i förvaltningsberättelsen.

* Avser reversfordran, lånen löper med marknadsmässig ränta.

PP Pension Fastigheter AB har en reversfordran på sitt dotterbolag Clemens Förvaltnings AB om 25 (25) miljoner kronor, en reversfordran på sitt dotterbolag Fastighetsaktiebolaget Sinodaett7 om 209 (209) miljoner kronor, en reversfordran på sitt dotterbolag Fastighetsaktiebolaget Albyggård om 85 (85) miljoner kronor, en reversfordran på sitt dotterbolag Fastighetsaktiebolaget Albyggård 2 om 136 (136) miljoner kronor samt en reversfordran på sitt dotterbolag Fastighetsaktiebolaget Albyggård 3 om 246 (246) miljoner kronor. Lånen löper med marknadsmässig ränta.

Not 32

Disposition av årets resultat

Styrelsen föreslår att årets resultat på 947 441 982 kronor för PP Pension Försäkringsförening disponeras enligt följande:

Till respektive fond föres (kronor)	
Konsolideringsfond 1 (förmånsbestämd traditionell försäkring)	820 567 812
Konsolideringsfond 2 (premiebestämd traditionell försäkring)	126 874 170
Summa	947 441 982

Styrelsens och verkställande direktörens undertecknande

STOCKHOLM DEN 3 APRIL 2020

BJÖRN SVENSSON
Ordförande

JONAS NORDLING
Vice ordförande

LENNART FOSS

BENNIE OHLSSON

ELINORE GUSTAFSSON

EVA-MARIA KOLLBERG

LEIF NICKLAGÅRD

MARTIN WÄSTFELT

KJELL NORLING
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats
den 7 april 2020

Min granskningsrapport har lämnats
den 7 april 2020

HENRIK PERSSON
Auktoriserad revisor

SVEN RYDÉN
Lekmannarevisor

Revisionsberättelse

Till föreningsstämman i PP Pension Försäkringsförening organisationsnummer 802005-5573

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för PP Pension Försäkringsförening för räkenskapsåret 2019-01-01 - 2019-12-31, med undantag för hållbarhetsrapporten på sidorna 18-27. Föreningens årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 30-74 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av PP Pension Försäkringsförenings finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), såsom de antagits av EU och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Våra uttalanden omfattar inte hållbarhetsrapporten på sidorna 18-27. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att föreningsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderföreningen och koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt

ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till PP Pension Försäkringsförening enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av sidorna 3-17 samt 28-29 men innefattar inte årsredovisningen och koncernredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS såsom de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen

kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser

eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av

styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för PP Pension Försäkringsförening för räkenskapsåret 2019-01-01 - 2019-12-31 samt av förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust. Vi tillstyrker att föreningsstämman behandlar förlusten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till PP Pension Försäkringsförening enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som föreningens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av föreningens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för föreningens organisation och förvaltningen av föreningens angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma föreningens ekonomiska situation och att tillse att föreningens organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och föreningens ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och an-

visningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att föreningens bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen, eller
- på något annat sätt handlat i strid med lagen om understödsföreningar, försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller föreningsstadgarna.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med lagen om understödsföreningar.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen, eller att ett förslag till dispositioner av föreningens vinst eller förlust inte är förenligt med lagen om understödsföreningar, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller föreningsstadgarna.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till

dispositioner av föreningens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med lagen om understödsföreningar.

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten på sidorna 18-27 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger mig oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Stockholm den 7 april 2020
Deloitte AB

Henrik Persson
Auktoriserad revisor

Lekmannarevisorns granskningsrapport

Jag har i egenskap av lekmanarevisor granskat verksamheten i PP Pension Försäkringsförening för år 2019. Granskningen har utförts i enlighet med försäkringsrörelselagen och god sed i Sverige. Det innebär att jag har planerat och genomfört granskningen för att i rimlig grad försäkra mig om att föreningens verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt samt att föreningens interna kontroll är tillräcklig. Min granskning har inte föranlett några anmärkningar.

Stockholm den 7 april 2020

Sven Rydén
Lekmannarevisor

Styrelse

Styrelsen i PP Pension Försäkringsförening utses av Medieföretagen, Svenska Journalistförbundet och Unionen. Det innebär att både arbetsgivare och anställda är representerade i styrelsen. Härmed har de insyn i, och kan påverka, verksamheten så att den tillvaratar huvudmännens intressen inom pensionsområdet. Styrelsen består av åtta ledamöter, inga suppleanter utses. Fyra ledamöter utses av Medieföretagen och fyra ledamöter av Journalistförbundet och Unionen tillsammans. Styrelsen utser inom sig en ordförande och en vice ordförande. Inom styrelsen finns också ett

presidium som består av styrelsens ordförande och vice ordförande. Presidiets uppgift är att bereda ärenden som ska behandlas av styrelsen. Verkställande direktören är föredragande i såväl styrelsen som i presidiet. Styrelsen ansvarar för föreningens organisation och har det yttersta ansvaret för att verksamheten bedrivs i enlighet med lagar och föreskrifter. Styrelsen ansvarar för att en god intern kontroll präglar organisationen och driften av föreningens verksamhet. Styrelsen följer löpande föreningens ekonomiska resultat och kapitalförvaltning. Styrelsen arbetar utifrån en särskilt

fastställd arbetsordning, medan verkställande direktören och föreningens aktuarie följer en arbetsinstruktion. Såväl arbetsordningen som arbetsinstruktionerna ses över en gång per år.

Styrelseledamöter

Utsedda av

Medieföretagen

Björn Svensson

Ordförande

Lennart Foss

Verkställande direktör NTM-koncernen

Bennie Ohlsson

Styrelseordförande Gota Media

Elinore Gustafsson

Aktuarie, Addact

Journalistförbundet

Jonas Nordling

Vice ordförande
Chefredaktör Dagens Arena

Eva-Maria Kollberg

Kanslichef och chef för
administrativa avdelningen
Journalistförbundet

Unionen

Leif Nicklagård

Förbundssekreterare Unionen

Martin Wästfelt

Sektionschef Unionen

Bakre raden från vänster: Björn Svensson, Bennie Ohlsson, Jonas Nordling och Martin Wästfelt.
Främre raden från vänster: Elinore Gustafsson, Kjell Norling, Leif Nicklagård, Eva-Maria Kollberg och Lennart Foss.

Ledning

Kjell Norling
Verkställande direktör

Cecilia Thomasson Blomquist
Kapitalförvaltning

Helene Nilsson
Vice verkställande direktör

Marita Lingmerth
Försäkring och administration

Gunilla Lenander
Rådgivning och marknad

Tao Xu
Aktuarie

Ordlista

Derivat

Ett finansiellt instrument vars värde beror på kursutvecklingen för ett annat, underliggande, instrument. Exempel på derivat är terminer och optioner.

Driftskostnadsprocent

Driftskostnader i försäkringsrörelsen i förhållande till genomsnittligt förvaltad kapital.

Erforderlig solvensmarginal

Den lägsta kapitalbas som ett försäkringsföretag tillåts ha.

Fondförsäkring

I en fondförsäkring förvaltas pensionskapitalet i en eller flera fonder som försäkringstagaren väljer. Storleken på pensionen bestäms av hur värdet på fonderna har utvecklats under spartiden.

Fribrev

Fribrev utfärdas på en försäkring om premiebetalningen avbryts i förtid. Fribrevet innehåller uppgift om det pensionsbelopp som tjänats in och som kommer att betalas ut när pensionsåldern uppnåtts.

Förmånsbestämd traditionell försäkring

Tjänstepensionssparande med försäkringsinslag (ej fondförsäkring), där pensionens storlek är bestämd på förhand som en viss procent av slutlönen. Storleken på arbetsgivarens inbetalda premie styrs bland annat av förmånens storlek och antal år som återstår till den anställdes pension. ITP 2 är ett exempel på en förmånsbestämd traditionell försäkring.

Förval

Den förvaltningskombination som kapitalet placeras i med automatik om ett aktivt val inte görs, till exempel inom ITP 1 eller ITPK.

Förvaltningskostnadsprocent

Driftskostnader i försäkringsrörelsen inklusive skaderegleringskostnader i förhållande till genomsnittligt förvaltad kapital.

Indexering av pensioner

Vid varje årsskifte kan ålderspensioner räknas om. Omräkningen innebär att pensionen justeras beroende på hur inkomster och priser förändras i samhället. Omräkningen görs baserat på utvecklingen för olika index.

ITP 1

ITP 1 är en avdelning inom ITP (Industrins och handelns tilläggs pension) och är en premiebestämd avtalspension. De som tillhör medieföretagens avtalsområde och är födda 1979 eller senare ingår i ITP 1. I en premiebestämd pension bestäms värdet på den framtida pensionen av värdet på inbetalda pensionspremier och avkastningen på dessa under spartiden.

ITP 2

ITP 2 är en avdelning inom ITP och är i första hand en förmånsbestämd avtalspension, men där även en premiebestämd del, ITPK, ingår. De som tillhör medieföretagens avtalsområde och är födda 1978 eller tidigare ingår vanligtvis i ITP 2. I en förmånsbestämd pension bestäms pensionen på förhand som en viss procent av slutlönen.

ITPK

ITPK är ett tillägg till ITP 2-pensionen. Två procent av lönen avsätts till ITPK. Pensionstagaren väljer själv förvaltare.

Kapitalbas

Kapitalbasen utgörs av föreningens eget kapital, minskat med immateriella tillgångar.

Kollektivavtal

Avtal om löner och andra anställningsvillkor som sluts mellan arbetsgivarorganisation och facklig organisation.

Kollektiv konsolideringsnivå

Föreningens kollektiva konsolideringsnivå är ett mått på värdet av föreningens samlade tillgångar i förhållande till de tillgångar som föreningen har fördelat ut på försäkringsavtalen.

Kollektivt konsolideringskapital

Kollektivt konsolideringskapital är skillnaden mellan föreningens samlade tillgångar till verkligt värde och de tillgångar som föreningen har fördelat ut på försäkringsavtalen.

Konsumentprisindex (KPI)

KPI visar hur konsumentpriserna i genomsnitt utvecklar sig för hela den inhemska privata konsumtionen, det vill säga förändringen i de priser konsumenten faktiskt betalar.

Pensionstillägg

Varje år beslutar PP Pensions styrelse, om så bedöms motiverat, om en uppräknings av de pensioner som är under utbetalning. Denna uppräknings kan syfta till att kompensera pensionären för inflationen (indexering).

Pensionstilläggsmetoden

För försäkringar beräknade med pensionstilläggsmetoden (förmånsbestämd traditionell försäkring) garanteras den försäkrade en pensionsförmån som bestäms enligt kollektivavtal. Pensionsbeskedet innehåller uppgifter om aktuella förmåner, men inte uppgift om försäkringskapital.

Placeringstillgångar

Tillgångar som har karaktären av kapitalplacering, till exempel räntebärande värdepapper, aktier och fastigheter och som förväntas ge en avkastning.

Premiebestämd traditionell försäkring

Ett sparande i pensionsförsäkring där storleken på den inbetalda premien är bestämd på förhand som en viss procent av en lön eller som ett visst belopp och som förvaltas i traditionell förvaltning. Framtida pensionsbeloppet styrs bland annat av summan inbetalda premier, försäkringsgivarens garantivillkor och konsolideringspolicy samt eventuellt återbäring.

Privat pensionssparande

Pension som bygger på eget sparande i pensionsförsäkring. Ofta inkluderas även sparande i kapitalförsäkring i det som anses vara privat pensionssparande.

Retrospektivreservmetoden

För försäkringar beräknade med retrospektivreservmetoden (premiebestämd traditionell försäkring) garanteras den försäkrade en pensionsförmån. Återbäring följer av konsolideringspolicy och bildas genom framräkning av försäkringskapitalet med återbäringsränta, justerad för driftskostnader och skatt.

Solvensgrad

Visar tillgångarnas verkliga värde i förhållande till föreningens garanterade åtaganden.

Solvenskvt

Visar förhållandet mellan kapitalbas och erforderlig solvensmarginal. Solvenskvoten får som lägst uppgå till ett.

Tjänstepension

En pension som bekostas av arbetsgivaren och som grundas på kollektivavtal eller individuella avtal mellan arbetsgivare och anställd.

Totalavkastning

Placeringsavkastning, justerad för kassaflöden, uttryckt i procent enligt Svensk Försäkrings rekommendation.

Traditionell förvaltning

Traditionell förvaltning är en förvaltningsform där försäkringsgivaren bestämmer hur pengarna ska placeras och som ger en garanterad värdetillväxt samt möjlighet till återbäring.

Valutaterminer

Valutaaffär med framskjuten likvid; betalning och leverans avseende tillgången sker i framtiden. En försäljning av valuta på termin kan användas för att ta bort/minska valutarisken i en tillgångsportfölj.

Återbäring

Det överskott som, utöver det överskott som betalas ut från en traditionellt förvaltat försäkring, utöver det garanterade pensionsbeloppet, om tillräcklig avkastning uppnåtts.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Årsredovisning
PP Pension
Försäkringsförening

Tel: 020-29 90 50 (mån-fre 10:00-15:00)

E-post: kundcenter@pppension.se
Postadress: Box 7760, 103 96 Stockholm

For international calls: +46 8 729 90 50

pp.pens!on